

วารสารห้องสมุด
T.L.A. BULLETIN

วิชาชุดบรรณารักษศาสตร์

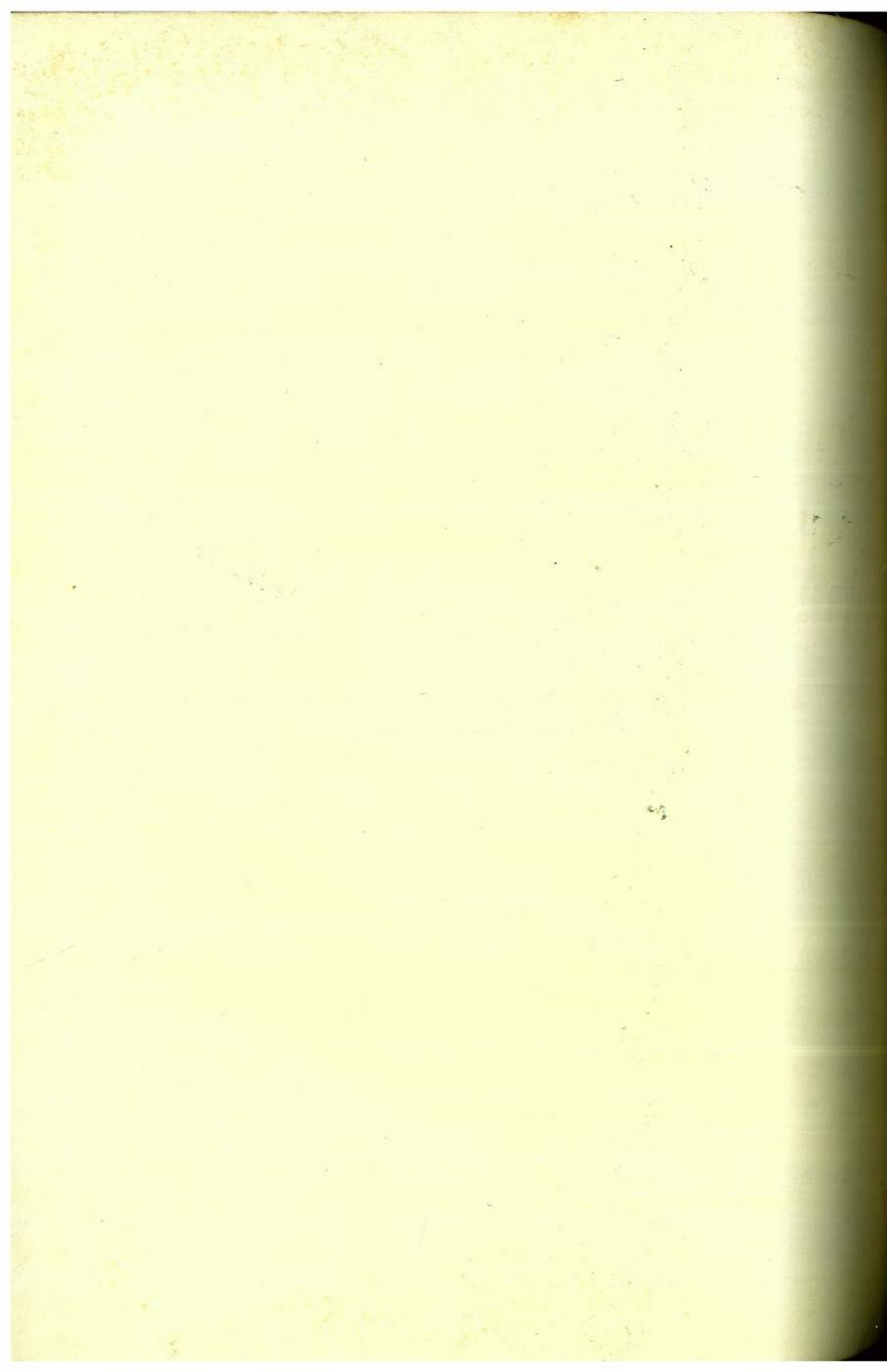
เรื่องของวรรณกรรม

นิทานเด็ก

โครงการห้องสมุดในและนอกประเทศ

กรกฎาคม - สิงหาคม 2506

ปีที่ 7 ฉบับที่ 4

วารสารห้องสมุด

ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๔

กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๐๖

T.L.A. BULLETIN

นิตยสารรายสองเดือนของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วิชาชุดบรรณารักษศาสตร์ห้องสมุดและสังคม	ทวี มุขระโกษา	๓๔๕
บันทึกการวิจารณ์งานของ อ. อุดากร	รัญจวน อินทรกำแหง	๓๕๗
วิชาชุดบรรณารักษศาสตร์ว่าด้วยการเลือกซื้อหนังสือ ...	อัมพร ทีชะระ	๓๖๔
ห้องสมุดโรงเรียนศูนย์ประสานการณ์เรียนรู้	พรรณศรี วิชากรกุล	๓๖๘
สมุดโฆษณาคำฉันท์	กุลทรัพย์ ชื่นรุ่งโรจน์	๓๗๐
List of Scientific Libraries in Thailand	C. Prabha	๓๗๕
ทางสายเหนือหรือเที่ยวไปในเจ็ดวัน	ส.ป.ส.	๓๘๒
เที่ยวเมืองนอกกับบรรณารักษ์	สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์	๓๘๕
ศิลปะในการจัดป้ายนิเทศและนิทรรศการ	ถม ชรรค์เพชร	๔๐๕
เกี่ยวกับกฐินพระราชทานของสมาคม		๔๒๑
นิตยสารออกใหม่... ..	บุญเจือ องคประดิษฐ	๔๒๖
ชมรมมิตรบรรณารักษ์	ถ. เสกศิลป์	๔๒๗
แนะนำให้รู้จัก		๔๓๑
ใคร อะไร ที่ไหน?		๔๓๓
บรรณาธิการแถลง		๔๔๐

T.L.A. BULLETIN

Volume 7, No 4

July—August B. E. 2506 (1963)

CONTENTS

Important Roles of A Library to the Community		
	<i>Dhavi Mookatarakosa</i>	349
The Radio Talk about "Short Stories" by A. Udakorn		
	<i>Ranjuan Intarakumhang</i>	357
Books Selection	<i>Umporn Teekara</i>	364
Important Roles of A School Library	<i>Pansri Wichakornkul</i>	368
The Story of Smuthakos	<i>Kulsap Chun Roong Roj</i>	370
Lists of Scientific Libraries in Thailand	<i>C. Prabha</i>	379
Northern Road or Seven Days Travelling	<i>S.P.S.</i>	382
Hongkong's Libraries	<i>Suthilak Ampanwongse</i>	395
Art of Arranging Bulletin Board	<i>Thom Kanpetch</i>	405
Wat Song Dharm		421
New Issued Magazines	<i>Boon Chua Ongpradit</i>	426
Librarians' Club	<i>T. Seksilpa</i>	427
May We Introduce You to Know		431
Who ? What ? Where ?		437
Editor's Note		440

วารสารห้องสมุด
T.L.A. BULLETIN

นิตยสารรายสองเดือน ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ เพื่อ :-

ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาบรรณารักษศาสตร์
ส่งเสริมและเผยแพร่การศึกษาและวัฒนธรรม

บรรณาธิการ

นายกระจ่าง แม้นญาติ

กองบรรณาธิการฝ่ายวิชาการ

น.ส. วัณจวน อินทรกำแหง

นายคุณ ประภาดิวัฒน์

น.ส. บุญเจือ อองคประดิษฐ์

นายตรุน พดศิริ

นางแม่นันมาต ชวลิต

นายถน ชวรงค์เพ็ชร

น.ส. อุทัย ทุตยโยธิ

นายทวี มุขระโกษา

น.ส. จารุวรรณ ชาดิโต

น.ส. ดมุต รัตตากร

น.ส. สุกฤษฏ์กษณ อัมพวงษ์

น.ส. ศรีทอง ดีหาพงษ์

นางสิรินทร์ ช่างโชติ

นายสุข พงษ์ดีดิศย์

ม.ร.ว. จีรวัดน์ จักรพันธ์

นายบุญจิตต์ ชูทรงเดช

กองบรรณาธิการฝ่ายธุรการ

นายบุญหยด พันขเพ็ง

นายประยुทธ สวัสดิ์มงคล

นายชุมพล สุทธิบุญย์

น.ส. นิตวรรณ อินทะเคหะ

- เจ้าของ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
ผู้จัดการ, ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : นายกระจ่าง แม้นญาติ
สำนักพิมพ์ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย บริเวณมหามกุฏราชวิทยาลัย บริเวณเวส พระนคร
พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ มงคลการพิมพ์ ๑๐๑ ถนนทานี บางลำภู พระนคร

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามคัดลอกข้อความตอนใดตอนหนึ่งไปตีพิมพ์โดยไม่ได้รับอนุญาต

T.L.A. Bulletin

Official Bi-monthly Journal of the Thai Library Association

Editor in Chief

Nai Krachang Manyati

Editorial Staff

Nangsao Runjuan Intarakamhang

Nangsao Boonchua Ongkapradit

Nang Maenmas Chavalit

Nangsao Uthai Thutiyapothi

Nangsao Charuwan Jhalito

Nangsao Suthilak Ampanwongs

Nang Sirin Chuangchote

M.R. Chiravadhana Chakrabandh

Nai Chün Prabhavivadhana

Nai Daroon Balasiri

Nai Thom Kanpetch

Nai Tawee Mukatarakosa

Nangsao Lamoon Ratakorn

Nangsao Srithong Sihapongs

Nai Sook Pongsatidya

Nai Boonchit Choosongdej

Managing Staff

Nai Boonyod Panpeng

Nai Choompol Sookvibul

Nai Prayoot Sawasdimongkol

Nangsao Nilawan Indagaha

Owner : Thai Library Association, Mahamakut Rajavidyalaya

Bovoranyes, Bangkok, Thailand.

Printed at Mongkol Press, Bangkok.

รายพระนาม

และ

รายนามสมาชิกกิตติมศักดิ์

พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

หม่อมเจ้ารัชชวลิต เกษมสันต์

หม่อมเจ้าพูนพิศมัย ดิศกุล

พลอากาศเอก มุณี มหาสันทนา เวชยันต์รังสฤษดิ์

ศาสตราจารย์ พระยาอนุนามนราชชน

นายอภัย จันทวิมล

ศาสตราจารย์คุณชัช วานิชวัฒนา

รายนามคณะกรรมการประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๖

รอง

ดํามาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นายก	นางสาวรัญจวน อินทรกำแหง
อุปนายก	นายสุข พงษ์สถิตย์
เลขานุการ	นางสาวรสา วงศ์ยังอยู่
เหรัญญิก	นางสาวกัทลี สมบัติศิริ
บรรณารักษ์	นางสาวศรีทอง สีหาพงศ์
ปลัด	นางนิตยา จุฑามาศย์
นายทะเบียน	นางรพินท์ มาพบพันธ์
ประธานแผนกวิเทศสัมพันธ์	นายฉุน ประภาวิวัฒน์
ประธานแผนกเผยแพร่วิชาการ	นางสาวอุทัย ทุดิยะโพธิ์
ประธานแผนกประชาสัมพันธ์	นางสาวจรรุวรรณ ชาลีโต
ประธานแผนกจัดทำวารสาร	นายกระจำจ มั่นญาติ
ประธานแผนกจัดหาทุน	นางสาวรัญจวน อินทรกำแหง
ประธานแผนกจัดพิมพ์	นางสิรินทร์ ช่วงโชติ
ประธานแผนกนิเทศห้องสมุด	นางศศิวงศ์ บึงตระกูล
ประธานแผนกบรรณานุกรมแห่งชาติ	นางสาวสุพษิตลักษณ์ อำพันธ์วงศ์
ประธานแผนกศูนย์รวมบัตร	นางแม่นมาส ชวลิต
กรรมการ	นางสาวบุญเจือ อองคประดิษฐ
กรรมการ	นางสาวนิลวรรณ ปิ่นทอง
กรรมการ	ม.ร.ว. จีระวัฒน์ จักรพันธ์
กรรมการ	นายดรณ พลศิริ
กรรมการ	นายตรี อมาตยกุล
กรรมการ	นายถม ขรรค์เพชร
กรรมการ	นางวิบูลเพ็ญ ภัยปาน
กรรมการ	นายบุญจิตต์ ชูทรงเดช
กรรมการ	นายเอื้อ บุษปะเกษ หงสกุล
กรรมการ	นางมาเรียม เหล่าสุนทร

Office Bearers of the T.L.A. 1963

President	:	Nangsao Runjuan Intarakumhang
Vice President	:	Nai Sook Pongsatidya
Secretary	:	Nangsao Rasa Wongyoungyu
Treasurer	:	Nangsao Katalee Sombatsiri
Librarian	:	Nangsao Srithong Srihapongsa
Chief of Reception Committee	:	Nang Nitaya Jutamart
Registrar	:	Nang Rapin Mapobpuntha
Chief of Foreign Relations	:	Nai Chun Prabhavivadhana
Chief of Library Trainings	:	Nangsao Uthai Thutiyapothi
Chief of Public Relations	:	Nangsao Charuwan Jalito
Editor of the T.L.A. Bulletin	:	Nai Krachang Manyati
Chief of Fund Raising	:	Nangsao Runjuan Intarakumhang
Chief of the Publication	:	Nang Sirin Chuangchote
Chief of Library Clinic	:	Nang Sasiwongs Puengtrakul
Chief of Bibliography	:	Nangsao Suthilak Ampanwongs
Chief of Union Catalog	:	Nang Maenmas Chavalit
Member	:	Nangsao Boonchua Ongkapradit
Member	:	Nangsao Nilwan Pinthong
Member	:	M.R. Chiravathana Chakrabandh
Member	:	Nai Daroon Balasiri
Member	:	Nai Tri Amatayakul
Member	:	Nai Thom Kanpetch
Member	:	Nang Vibulpen Chaipani
Member	:	Nai Boonchit Choosengdej
Member	:	Nai Eua Busapakes Hongsakul
Member	:	Nang Maria Laosonthorn

กิจกรรมต่างๆ

ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

๑. แผนกวิเทศสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความรู้ เชื่อมความสนิทสนมกับบรรณารักษ์ทั่วโลก ขอความร่วมมืองานด้านห้องสมุดของไทย
๒. แผนกเผยแพร่วิชาการ อบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ จัดให้มีชมรมและกิจกรรมในจังหวัด
๓. แผนกประชาสัมพันธ์ จัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ อภิปราย ปาฐกถา กิจกรรม และภาพยนตร์แนะนำการใช้ห้องสมุดตลอดจนติดต่อหนังสือพิมพ์
๔. แผนกจัดพิมพ์ จัดทำหนังสือวิชาบรรณารักษศาสตร์และพิมพ์ใหม่มากขึ้น และหนังสือเพื่อเด่นอวรายชื่อหนังสือใหม่
๕. แผนกหาทุน จัดหาทุนใช้จ่าย และทุนสะสม
๖. แผนกนิเทศห้องสมุด ส่งเสริมการจัดห้องสมุด ณ ที่ต่าง ๆ ทั้งช่วยเหลือและแนะนำ
๗. แผนกบรรณานุกรมแห่งชาติ จัดทำรายชื่อหนังสือ วารสาร และเอกสารทั้งในและต่างประเทศ
๘. แผนกศูนย์รวมบัตร เพื่อรวบรวมรายชื่อบรรดาหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดต่างๆ ทั้งประเทศ
๙. แผนกบรรณารักษ์ จัดหาหนังสือวิชาบรรณารักษศาสตร์ และหนังสือที่ใช้ในการอบรม ค้นคว้า ตลอดจนจัดห้องสมุดของสมาคม
๑๐. แผนกปฏิคม เป็นสื่อให้สมาชิกได้พบปะตั้งสรรค์สนทนกัน
๑๑. แผนกวารสาร เผยแพร่ความรู้วิชาการ ในเรื่องหนังสือและห้องสมุดและแจ้งข่าวให้สมาชิกได้ทราบงานห้องสมุดของเพื่อนบรรณารักษ์ด้วยกัน
๑๒. แผนกทะเบียน เพื่อทราบจำนวนสมาชิกของสมาคมว่ามีผู้โดยอยู่ที่ใด

กิจกรรมพิเศษ

๑. การจัดทำหนังสือพิมพ์ เพื่อจัดพิมพ์หนังสืออ่านสำหรับเด็กให้มากขึ้น
๒. การจัดสร้างอุปกรณ์ครุภัณฑ์ห้องสมุด เพื่อให้ความสะดวกห้องสมุดต่างๆ ตามมาตรฐานและราคาเขา
๓. การทำบัตรรายการ เพื่อสะดวกแก่บรรณารักษ์ได้ทราบจำนวน และรายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือ
๔. การส่งเสริมการอ่านและห้องสมุดในภาคใต้ เพื่อช่วยส่งเสริมการอ่านและห้องสมุดในจังหวัดภาคใต้

T.L.A. Activities

Various divisions of T.L.A. take up the following duties :—

1. **Foreign Relation Division** - to contact foreign agencies and organizations governmental and non-governmental in order to exchange opinions and experiences, to gain friendship with librarians abroad.
2. **Library Education Division** - to help library workers in acquiring and improving knowledge in library science by organizing workshop or seminars whenever needed.
3. **Public Relation Division** - to promote the use of books and libraries among the public ; to make people aware of the needs in books and libraries.
4. **Publication Division** - to publish text-books in library science, and other kind of goods which will facilitate librarians in their work such as library manuals, library directions.
5. **Fund Raising Division** - to raise fund for libraries in need.
6. **Library Clinic Division** : to help re-organize libraries already in existence but not yet systematically organized.
7. **Bibliography Division** - to compile bibliographies and book lists needed by libraries.
8. **Union Catalog Division** - to set up a union catalog of collections of materials in libraries in Bangkok.
9. **Reception Division** - to arrange, whenever it is suitable, for informal meetings among librarians ; to help foreign librarian visitors to Thailand.
10. **Library Division** - to acquire and organize books in library science and other library tools for use of the members of the association.
11. **Registration Division** - to keep record of the members of the association.
12. **Library Journal Division** - to edit and issue T.L.A. Bulletin, official journal of T.L.A., and to issue newsletters.

Other Activities

1. Promote and publish childrens' books.
2. Produce library furnitures, and equipments.
3. Produce library printed catalog cards.
4. Making survey of interest in reading Thai books among Malay-speaking Thai people in the southern provinces, and help promoting library services in the areas.

วารสารห้องสมุด T.L.A. BULLETIN

นิตยสารรายสองเดือน ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
(มีฉบับพิเศษฤดูร้อน และฤดูหนาวอีก ๒ ฉบับ)

อัตราค่าบอกรับและแจ้งความ

ค่าบอกรับ = ๑ ปี ๘ ฉบับ ๒๐ บาท (ค่าส่งเดี๋ยวจ) จำหน่ายปลีกฉบับละ ๓ บาท

ค่าแจ้งความ = มีอัตราแตกต่างกันดังนี้

= ปกนอกด้านหลัง รายเล่มละ ๔๐๐ บาท ปีละ ๒,๖๐๐ บาท

= ใบบัตรกระดาษดีพิเศษในเล่มก่อนขึ้นเรื่องรายเล่มละ ๔๐๐ บาท
ปีละ ๒,๖๐๐ บาท

= ปกหลังด้านใน รายเล่มละ ๒๕๐ บาท ปีละ ๑,๖๐๐ บาท

= ใบบัตรกระดาษดีในเล่มรายเล่มละ ๒๕๐ ปีละ ๑,๖๐๐ บาท

= ในเล่มเต็มหน้า รายเล่มละ ๒๐๐ บาท ปีละ ๑,๒๐๐ บาท

= ในเล่มครึ่งหน้า รายเล่มละ ๑๒๕ บาท ปีละ ๖๕๐ บาท

บอกรับและส่งเงินโดยทางธนาคารหรือเช็คไปรษณีย์ และติดต่ได้ที่

น.ส. นิลวรรณ อินทะเคาะห์

เลขานุการบริหาร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

ตึกอรรถย เทพกัญญา เลขที่ ๒๔๑ หน้าวัดบวรนิเวศ

ถนนพระสุเมรุ พระนคร

วิชาชุดบรรณารักษศาสตร์ห้องสมุด และสังคม

ความสำคัญของห้องสมุดต่อชุมชน

ชุมชน เป็นที่รวมบุคคลหลายประเภท มีระดับ
อาชีพและความเป็นอยู่ การศึกษา แยกต่างหาก แต่
มีสิ่งต้องการที่ตรงกันอยู่คือ ความต้องการพักผ่อน
การศึกษาค้นคว้า สถานะทางสังคม เศรษฐกิจ และ
วัฒนธรรม

ห้องสมุด เป็นสถาบันอันสำคัญอย่างหนึ่ง
ของชุมชน หนึ่งก็เพราะว่า ห้องสมุด
เป็นแหล่งรวมความคิดเห็นในด้านต่างๆ ได้อย่าง
พร้อมมูล เช่น ความรู้เกี่ยวกับอาชีพนาชนิด
ชาวสารการเมือง หนังสือที่ให้ความบันเทิง
และความรู้ทางวิชาการอื่นๆ ตลอดจนสิ่งจรรโลง
ใจต่างๆ เช่น บริการทางภาพยนตร์ ดนตรี
ปาฐกถา ฯลฯ เป็นต้น

แต่ห้องสมุดจะมีบทบาทอันสำคัญต่อชุม
ชนได้อย่างจริงจังนั้น ก็ขึ้นอยู่กับฐานะ และ
บริการของห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่ง ห้อง

สมุด ประชาชนนั้น ควรจะจัด ทำให้ได้ ผลอย่าง
แท้จริง

ห้องสมุด จะ มี การ ปรับปรุง และ ขยาย
กิจการด้านบริการให้พร้อมอยู่เสมอ เพื่อ
จะให้ ห้องสมุด ดำเนิน กิจ การ ให้ได้ ผลดีที่สุด
เท่าที่จะทำได้

การปรับปรุงกิจการนั้น จะต้องคำนึงถึง
หนังสืออันเป็นปัจจัยสำคัญ จะต้องมิให้ทันสมัย
และมีเพียงพออยู่เสมอ โดยเฉพาะจะต้องมี
หนังสือต่างๆ ที่ทันกับเหตุการณ์อันเปลี่ยนแปลง
และความก้าวหน้าของโลก

ถ้าหากมีคนถามว่า ทำไมชุมชนจึงต้อง
การห้องสมุด เราก็อาจกล่าวได้ว่า ห้องสมุด

เป็นทรวบรวมของอารยธรรม การที่ประชาชน
อ่านหนังสือ ย่อมจะได้เรียนรู้จากความคิดเห็น
ของบรรดานักปราชญ์ นักคิดและนักค้นคว้า
แล้วก็นำมา ผสม ผสาน กับ ความคิด ของ ตน
แล้วเกิดความคิด (Concept) อันใหม่ การทำ
เช่นนั้นเรียกว่า “เจริญด้วยวัฒนธรรม อันมี
รากฐาน”

เราอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีอะไรจะมาแทน
หนังสือได้ คำบรรยายกิต ภาพฉายกิต ก็ไม่
สามารถจะมี พลังอำนาจ ให้ ความรู้ ได้ดีเท่า
รูปภาพประกอบเรื่อง ย่อมเป็นเครื่องช่วยทรม
ค่ามาก แต่ก็ไม่อาจช่วยให้เราเข้าใจความคิด
เห็นทงไปเท่าใดนัก ภาพยนตร์ก็เหมือนคำพูด
ได้ยินได้เห็นแล้วก็เลือนหายไป แต่หนังสือ
เราอยากดูอยากอ่านเมื่อไรก็ได้ และเป็นวิธี
การที่ง่ายที่สุด โดยไม่ต้องมีพิธีของอะไร

หนังสือ เป็นสิ่งช่วยให้คนเราสามารถ
เห็นไกลออกไปจากตัวเราเอง และหนังสือ
เปรียบเหมือน ประตูใหญ่ที่ เปิดไป สู่อุบัติใจคน
ชาติอน ๆ การอ่านหนังสือดีย่อมมีประโยชน์
ต่อจิตใจ หนังสือเป็นสิ่งที่ทำให้เราเรียนรู้
ถึงอดีต และเป็นกุญแจที่มหัศจรรย์ ที่จะนำไปสู่
ความเข้าใจ ของกลุ่ม สังคมที่เราไม่เคยเข้าไป
สัมผัสสัก การอ่านหนังสือมิใช่เป็นเพียงการ
ดับสมองเท่านั้น แต่ยังเป็นการช่วยฝึกหัด
เยาวชนให้มีความดำเนินถึงความจริงที่ซ่อนเร้น
อยู่ด้วย

ห้องสมุด ของชุมชนนั้น สำคัญยิ่งในการ
ศึกษาของประชาชน จะเห็นได้ชัดในด้านการศึกษา
ศึกษาผู้ใหญ่ ประชาชนในระบบประชา
ธิปไตย ที่ปรารถนา จะปฏิบัติ หน้าที่ ของตนให้
บริบูรณ์ และมีความก้าวหน้าในชีวิตจะต้อง
ศึกษาหาความรู้ไปตลอดชีวิต การศึกษา
ในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยมิใช่เป็นสิ่งเพียง
พอสำหรับการศึกษาของประชาชน โลกของ
เรามีได้หยุดยั้งอยู่เพียงแค่นั้น ยังมีอะไรใหม่ๆ
เกิดขึ้นอยู่ทุกวันอย่างไม่ม้วนจบสิ้น

ห้องสมุดของชุมชนจะต้องให้เด็ก เยาวชน
ผู้ใหญ่ มีโอกาสได้รู้เห็นทันเหตุการณ์ของโลก
ทุกทาง โดยจัดให้มีหนังสือซึ่งแสดงทัศนะ
ขัดแย้งกันได้ โดยไม่กีดกัน ต้องช่วยให้ประชา
ชนเหล่านั้นมีความคิด และมีทัศนคติของตนเอง
และช่วยชี้แจงไว้ ซึ่งแนว คิด ของ การ วิจารณ์
ถ้าวิจารณ์กันอย่างมีเหตุผลโดยเสรีได้ ห้องสมุด
อาจจะเผยให้เห็นอาชีพ อันแท้ จริงของคนเรา
เป็นแนว สติให้เกิด กำลังความคิด ให้พุ่งทะ
ออกมาอย่างน่าพอใจ คนที่มีปัญญาดีโดย
กำเนิด แต่ยังคงเฉลใจอยู่ไม่รู้จักเลือกหาทาง
อาชีพ แต่เมื่อได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมแล้ว
ก็จะรู้สึกในมนต์จิตใจให้ชอบทางวิชาศาสตร์
อักษรศาสตร์หรือศิลปกรรม แล้วผลก็จะกลับ
มาอ่านอยุ่ผล งานให้แก่งองมรดกส่วนรวมของ
มนุษยชาติ

ห้องสมุดชุมชน เป็น ศูนย์ สำหรับ ความ
เข้าใจระหว่างประเทศ ห้องสมุดมีบริการ
เพื่อสันติภาพ และระบอบประชาธิปไตย
ปราศจากการโฆษณาชวนเชื่อ ความลำเอียง
ทุกวิถีทาง ห้องสมุดของชุมชนจะต้องได้รับการ
ปรับปรุงให้แข็งแรงขึ้นอยู่เสมอ จะต้องคอย
เอาใจใส่ว่า ผู้อ่านต้องการหนังสืออะไร
แล้วจะต้องจัดหาให้ได้ให้ จะต้องช่วยให้ผู้อ่าน
สนใจในการอ่านหนังสือด้วยวิธีตรงๆ ให้ผู้
อ่านได้รับความรู้มึ่จุด ใจคึ่ขึ้น หนังสือต่าง ๆ
ใน ห้อง สดุมด จะต้อง จัด ให้ เหมาะ สดุม กับ วัตถุประสงค์ หนังสืออ้างอิงต่าง ๆ จะต้องจัดไว้
ให้ผู้อ่านอย่างเพียงพอ เช่น พจนานุกรม
สารานุกรม บรรณานุกรม แผนที่ หนังสือ
บันทึกเหตุการณ์ประจำปีของโลก (World
Events) ควรมีหนังสือประวัติศาสตร์ทั่วไป
(ประวัติศาสตร์โลก ประวัติศาสตร์ประเทศ
สำคัญ และประวัติศาสตร์ของตน ประวัติ
ศาสตร์ศิลปวรรณคดี และวิทยาศาสตร์)
ประวัติบุคคล ที่มี ความ สำคัญ ใน ด้าน ต่าง ๆ
ตลอดจนประวัติของท้องถิ่น หนังสือภูมิศาสตร์
การท่องเที่ยว วิทยาศาสตร์ ตลอดจนทาง
เทคโนโลยี ซึ่งมีความสำคัญเช่นเดียวกัน
ห้อง สดุมด ของ ชุมชน ที่ทันสมัย จะต้อง มี
โครงการที่รวมถึงกิจกรรมต่างๆทางวัฒนธรรม

และการศึกษาได้ด้วย เช่น การบรรยาย การ
โต้วาที ทั้ง ในเรื่องวรรณคดี ศิลป และสังคม
นิทรรศการ การแสดงละคร การฉายภาพยนตร์
ดนตรี กิจกรรม เหล่านี้ จะทำให้ประชาชน
สนใจ หนังสือ และยั บั ให้รัก การอ่าน หนังสือ
มากขึ้น

ห้องสมุดประชาชนนั้น ย่อมเป็นศูนย์ของ
วัฒนธรรมอย่างแท้จริง ช่วยแพร่ความรู้ของ
มนุษย และให้ความเพลิดเพลินและทัศนคติอันดี
ช่วยให้สมาชิกของสังคมใช้เวลาว่างไปในทาง
ที่ฉลาด ห้องสมุดประชาชนจะต้องร่วมมือกับ
โรงเรียนในท้องถิ่น เพราะนักเรียนก็มักจะมา
ใช้ห้องสมุดประชาชนด้วยเหมือนกัน

ห้องสมุด ประชาชน ควรจะ จัด ให้มีแผนก
เด็ก ซึ่งไม่ควรจะให้ใหญ่โตนัก ข้อสำคัญ
เจ้าหน้าที่ ห้องสมุด ต้อง พยายาม รู้จักเด็ก ที่มา
อ่านหนังสือทุกคน ซึ่งก็คงไม่เป็นการเหลือ
วิสัยนักที่จะทำได้ รู้จักเด็กตั้งแต่คนที่ชอบอยู่
ตามลำพังเงียบ ๆ จนถึงคนที่ตั้งใจอยู่และ
ต้องการคำแนะนำ การอ่านหนังสือของเด็ก
ย่อมสอน ให้ผู้อ่านเหล่านั้นคำนึงถึงคนอื่น

เจ้าหน้าที่ห้องสมุดทำหน้าที่สำคัญในความ
เป็นอยู่ของชุมชน คือเป็นผู้ดูแลรักษาวัฒน-
ธรรมของมนุษยชาติ เป็นคนกลางระหว่างผล
ของวัฒนธรรมที่ใดละล้่ม ใจหลายชีวิตคน กับ

ประชาชาติที่ยังดำรงชีวิตอยู่ในปัจจุบัน เจ้า
 หน้าที่ห้องสมุดย่อมช่วยนำประชาชนให้ผ่านพ้น
 ความลำบาก ในการเลือกสรรวิชาชีพของมนุษย์
 งานของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดนั้น แม้ในห้องสมุด
 ประชาชนเล็กๆ ก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อน
 กว่าของห้องสมุดใหญ่ ในอารยธรรมอัน
 ไพศาลนี้ หากความเจริญก้าวหน้าทางศิลปกรรม
 กับทางเทคนิค ไม่ถึงประชาชนทุกชั้นแล้ว ก็
 ถือว่าบรรดผลสำเร็จที่แท้จริงมิได้ เจ้าหน้าที่
 ห้องสมุด เป็นเครื่องกลั่นกรอง ระวัง กระจัด
 หนึ่งดีและความกระหายอยากรู้ของประชาชน

ซึ่งเจ้าหน้าที่มิใช่จะรู้แต่ในงานในหน้าที่เท่านั้น
 ยังจะต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ และมีการอบรม
 ดีด้วย

ห้องสมุดประชาชนย่อมมีความสำคัญมาก
 ในการดำรงชีพของชุมชนต่างๆ สมัยปัจจุบัน
 และด้วยเหตุผลหลายประการ บทบาทของ
 ห้องสมุด ประชาชน นี้จะเพิ่มความสำคัญยิ่งขึ้น
 เรื่อยๆ ไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด
 ที่กล่าวมานี้ ย่อมเป็นที่ ประจักษ์ชัดแจ้ง
 แล้วว่า ห้องสมุดมีความสำคัญต่อชุมชน
 เพียงไร

สมัยใหม่

ต่อไปจะไม่รู้
 เพราะเรียกสุนัขฟัง
 สมัยใหม่หมาหายาบ
 หากว่าหมารู้ต้อง

ต่อไปจะไม่รู้
 เรียกกับประธานฟัง
 สมัยใหม่นิยมยิน
 พระร่วงฟังคงแก้ว

จักหมา
 เพราะพร้อง
 ไม่เพราะ
 ขัดใจ
 จักกิน
 เพราะแล้ว
 เรียกแต่ ทานนอ
 หูเสียบ

สถิติย์ ธ. เสมานิล

IMPORTANT ROLES OF A LIBRARY TO THE COMMUNITY

By *Tavee Muktarakosa.*

As social institute for learning, library plays very important roles in shaping and advancing the cultural development of the people in the community. To be effective in such roles library must be up-to-date in its collection and function. The library should be well-equipped with the most recent materials of learning and should be ever ready to serve the needs of the people whenever required. The library should be equipped with audiovisual materials to serve the people as means not for education alone but as means for inspirational and recreational purposes as well.

As the only medium for permanent recording of human thoughts, human experiences and numerous other existing human knowledge, nothing could be compared to books. Books have become man's indispensable companion in life. Books can be easily sought after and consulted whenever needed. Therefore, as books and serial publications form the greatest bulk of library collection and in most cases are incessantly in demand by library users, they must be selected with the utmost of care before acquisition is finally decided upon. Only qualified and experienced librarian should be responsible for the selection. Should there be aims to provide only the best for its clientele, publications of the most recent issuance only should be required for the library.

Library of the community is of prime importance to the education of the nation. It should be organized in such a way that it could serve at the same time as a place for adult education of the community. It should also be made as a centre for self-education for those aspiring for advancement in their everyday occupations, or for those expecting to gain broader outlooks in life, or to be well-versed with the ever

constant and increasing developments of world events. The library should stand in a position to serve educated classes of the people also. As treasure for knowledge, the library should be expected to render services as best it could to research workers, university students and even school children in one way or another. People under democratic regime should, in every respect, be well-informed and well-educated, otherwise the right choice of the attested ways of living could hardly be attained. In regard to such ideological attainment the library can be the instrumentality of most effective usefulness.

An ideal community library must not be biased in the accumulation of the knowledge for the use of its clientele. People using the library should have freedom in selecting what they instinctively prefer most. They must be allowed ease of access to every part of its collection. They must be made to enjoy equal rights in their beliefs, in their preferences and in their political affinities. The library must have in readiness knowledge that could instigate the urge for cultivation of creative and constructive thoughtfulness, which at time, may prove of immense benefit to the course of progress of mankind. Library should be a centre where mutual international be made possible. It should be able to know the needs of the people. It must have complete tools of reference that could meet the wants when required at all occasions. The library must be adequately equipped with all classes of knowledge that have been recorded in the form of publications.

In order to cater frequency in the use of the library to the general public, modern community library must be prepared to take part in the various cultural and educational activities that may be caused to occur from time to time. Interesting lectures, thought-provoking debates, panel discussions of topics of literary and social interests, arts exhibitions, projections of useful documentary films, staging of plays, musical concerts and so forth are among such activities, which if properly selected and

arranged to take place in the premises of the library or nearby, would be effective as means of publicity for more use of the library and thereby stimulate more desire for reading.

Library in the community should also be prepared to serve the needs of school children of the community. It should endeavour to work in collaboration with the school curriculum providing aids in the form of supplementary reading or even undertake didactic performance if need be. Section especially for children should be put up and competent librarian provided to take care for or look after them.

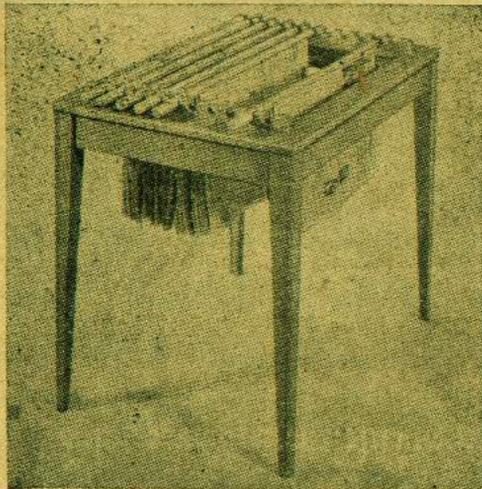
Librarians working in the community library hold important responsibility in the daily life of the people of the community in being keepers of human cultural heritage and in serving as a medium bridging the gap between accumulated cultures and the needs of the people. In order to carry out the work of the community library with efficiency and with beneficial success, persons taking charge as librarians must be qualified, experienced and reasoned in the arts of librarianship. In addition to these, they must also be persons of good morality and good judgment and possess sympathetic understanding of human nature.

What to avoid in making a speech

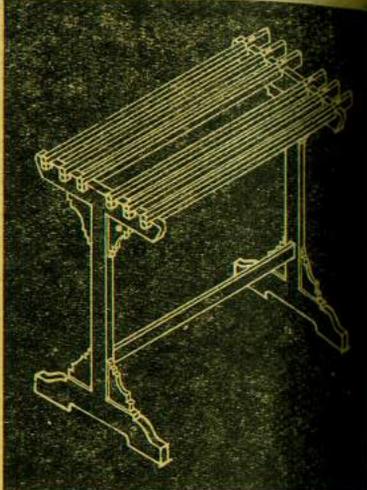
Standing stiffly., Clasp the hands behind the back. It impedes the breathing, Fidgeting with something., Over use of gesture., Looking up, or down., Speaking too softly-or too loud., Speaking too fast., Pitching the voice too high-or too low., Sounding a poliogetic., Eating a large meal beforehand.

โต๊ะวางหนังสือพิมพ์

แบบนอก

ราคา ๕๕๐ บาท

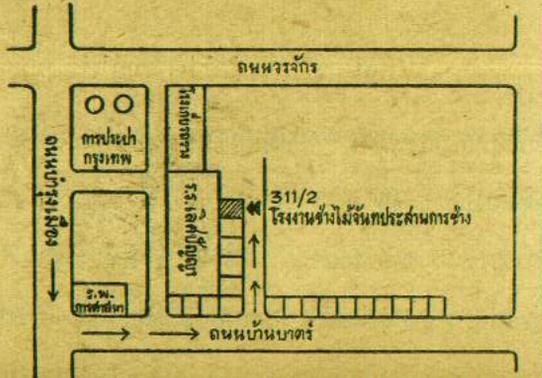
แบบโรงงานประดิษฐ์ขึ้นเอง

ราคา ๓๐๐ บาท

ทั้งสองรายการ เป็นราคารวมทั้งค่าที่บ่อ—ค่าส่งถึงมือท่านจนเป็นที่เรียบร้อย และขอเรียนเพิ่มเติมว่า เฉพาะไม้ที่บนหนังสือพิมพ์นั้น ทำปราณีตเรียบร้อยและหนักหนังสือพิมพ์ให้อยู่ได้ด้วยวิธีล็อกด้วยกลอนตามแบบของนอก ซึ่งเป็นวิธีที่ทำยากและกินแรงงานมาก ทำให้แบบได้มาตรฐาน—กระต๊วดีเหมาะที่จะจัดหรือวางไว้ ณ มุมใดมุมหนึ่งของห้อง และจะทำให้ห้องสมุดของท่านเป็นระเบียบ ดูสวยงามสะอาดตายิ่งขึ้น

โรงงานช่างไม้ จันทประสาธการช่าง

๓๑๑/๒ ถนนบ้านบาตร พระนคร

บันทึกการวิจารณ์งานของ อ. อุดากร

จากหนังสือ "ชั่วชีวิต อ. อุดากร"

ณ สถานวิทยุ ท.ท.ท. วันอาทิตย์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๐๖

เวลา ๕.๐๐-๕.๔๕ น.

โดย รัญจวน อินทรกำแหง

ผู้ร่วมการอภิปรายและวิจารณ์

ม.ล. บุญเหลือ เทพสุวรรณ

นายนพ ปาลกะวงษ์ ณ อยุธยา

ผู้ดำเนินการอภิปราย

นางสาวรัญจวน อินทรกำแหง

นางสาวรัญจวน อินทรกำแหง ได้กล่าวนำให้ผู้ฟังได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของรายการ "คุยกันเรื่องหนังสือ" สำหรับวันอาทิตย์นี้ จะเป็นการวิจารณ์งานของนักเขียน ผู้ที่รู้จักกันดีในบรรดานักอ่านทั่วไป โดยเฉพาะนักอ่านที่สนใจอ่านเรื่องสั้น คือหนังสือชื่อ "ชั่วชีวิต อ. อุดากร" อันเป็นหนังสือที่รวมเรื่องสั้นอันเป็นผลงานของ อ. อุดากรทั้งสิ้น ซึ่งการอภิปรายหรือสนทนากันในวันนี้ จะเน้นไปในการวิจารณ์เพื่อให้ผู้ฟังได้มองเห็นส่วนดีเด่นและส่วนบกพร่องบางประการซึ่งอาจจะมีอยู่บ้าง และขอเชิญชวนผู้ฟังได้รวมกันออกความคิดเห็นตามทัศนะของตนด้วย เพื่อให้รายการ "คุยกันเรื่องหนังสือ" งดงามออกมดั่งเช่น

ขอเริ่มต้นการอภิปรายด้วยการพูดถึงงานประพันธ์ของ อ. อุดากร โดยทั่วไปเสียก่อนว่า ผู้ร่วมการอภิปรายและวิจารณ์มีความเห็นในเรื่องนี้อย่างไร

อาจารย์ นพ ปาลกะวงษ์ ณ อยุธยา กล่าวได้ว่า ได้เคยอ่านเรื่องของ อ. อุดากร มาหลายปีแล้ว เมื่อได้รับเชิญให้มาวิจารณ์ก็ได้ไปอ่านซ้ำอีก จำได้ว่ามีทั้งหมดรวม ๒๗ เรื่องด้วยกัน แต่เนื่องด้วยเวลาการอภิปรายและวิจารณ์ก็มีอยู่ไม่มากนัก จึงเกรงว่าจะเป็นการวิจารณ์ที่ไม่สมบูรณ์พอ แต่ก็พยายามลองวิจารณ์ดูเท่าที่เวลาจะอำนวยให้

อ. อุดากร เป็นนักเขียนเรื่องสั้นซึ่งเป็นที่สนใจมาก เมื่อสืบกว่าปีมานี้ ในขณะ
 ที่เรามาทำงานประพันธ์ อ. อุดากรกำลังอยู่ในวัยหนุ่ม ฉะนั้น อาจมีอารมณ์รุนแรงไปบ้าง และ
 บกพร่องไปบ้าง แต่สำหรับตัวผู้วิจารณ์เองรู้สึกว่าเป็นงานประพันธ์ของ อ. อุดากร นั้น มีลักษณะ
 น่าชมมากกว่าน่าติ

ตามลักษณะของเรื่องสั้นนั้น มีความยาวประมาณ ๓๐๐๐ คำ ถึง ๓๐,๐๐๐ คำ สำหรับ
 ขนาดความยาวของเรื่องสั้นของ อ. อุดากร จัดว่าเหมาะสมกับความสนใจของผู้อ่าน คือไม่สั้น
 และไม่ยาวเกินไป ถ้าหากว่า อ. อุดากร ยังมีชีวิตอยู่ การเขียนอาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้ แต่
 ก็ไม่อาจพยากรณ์ได้ว่าจะดีขึ้นหรือด้อยลง ดังที่กล่าวแล้วว่า ขณะที่ อ. อุดากร ประพันธ์
 เรื่องต่างๆ ที่รวมพิมพ์ไว้ในหนังสือเล่มนี้ อ. อุดากร ยังอยู่ในวัยหนุ่มมาก ฉะนั้น จึงยังมี
 ความคิดฝันอยู่มาก แต่ที่น่าชมมากที่สุดคือ อ. อุดากร มีความซื่อตรงต่ออารมณ์และความรู้สึกนึก
 ของตนอย่างยิ่ง และได้นำความรู้สึกนึกคิดเหล่านั้นเสนอต่อผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมา นับได้ว่า
 เป็นผู้ที่มีความเป็นตัวของตัวเองอยู่มาก

สิ่งที่น่าชมในงานประพันธ์ ของ อ. อุดากร อีกก็คือการให้ชื่อเรื่อง ดีมาก ชวนให้
 คนอ่านสนใจ ทั้งเสียง ความกะทัดรัด และมีอารมณ์ โรแมนติกอยู่มาก เช่น ชื่อเรื่อง "เกษรา
 ดิชาติ, รมิกระแสดำรง, ใต้ฟ้ากิมหันต์, เพ็ญพิลาป" เป็นต้น เป็นชื่อที่สั้น และมีเสียงโรแมนติก
 บางคนคิดว่า ชื่อเรื่องไม่สำคัญ แต่สำหรับตัวผู้วิจารณ์เองเห็นว่าชื่อเรื่องนั้นมีความสำคัญอยู่มาก
 นอกจากนั้นแล้ว ชื่อเรื่องของ อ. อุดากร ยังมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องเป็นอันดีอีกด้วย ผู้
 วิจารณ์มีความเห็นว่า ชื่อเรื่อง ของ อ. อุดากร มีความเป็นร้อยกรองอยู่มาก (คือควรจะ
 บทประพันธ์ร้อยกรองมากกว่า) คือความเพ้อฝันหรือความคิดคำนึง ซึ่งสอดแทรกอยู่ในเรื่องนั้น
 ควรจะออกมาในรูปร้อยกรอง แต่แม้ อ. อุดากร จะเขียนออกมาในรูปร้อยแก้ว ก็ยังสามารถ
 เรียกความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอันดี

แต่ในแง่ความสมจริงของชีวิตนั้น เรื่อง ของ อ. อุดากร ก็มีความสมจริงอยู่บ้าง
 แต่ไม่มากนัก

ม.ล. บุญเหลือ เทพยุดุวรรณ กล่าวไว้ เห็นด้วยกับคำวิจารณ์ของอาจารย์ นพ
 ปาละกะวงศ์ ณ อยุธยา อ. อุดากร เป็นผู้พิจารณาชีวิตจริงอยู่มากพอสมควร เช่น จะเห็นได้
 ว่า เรื่องของ อ. อุดากร ตรงตามความเป็นจริงของสังคมในขณะนี้ อ. อุดากร ได้เขียนเรื่อง

นั้นๆ จน จึงเห็นได้ว่า อ. อุดการ เป็นคนที่จริงใจและเป็นตัวของตัวเอง และเป็นคนที่เห็นว่าการประพันธ์เป็นงานที่มคศิลป์และมีคุณค่า จึงพยายามที่จะทำให้อ ประณีต เขียนด้วยความตั้งใจ แต่ทว่า ในขณะที่ อ. อุดการ เขียนเรื่องต่างๆ นั้น ยังอยู่ในวัยหนุ่ม มีอายุน้อย และคงจะไม่มีใครช่วยวิจารณ์งานที่ประพันธ์ออกมา ฉะนั้น จึงยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง เช่น ในเรื่องการใช้คำฉนวนภาษา ซึ่งถ้าหากมีคนช่วยวิจารณ์ คงจะช่วยให้เขียนดีขึ้นมาก ถ้าหากว่า

อ. อุดการ ยังมีชีวิตอยู่ต่อมา เชื่อว่าเราจะได้นักเขียนที่อยู่ในระดับดีมากกว่าอีกคนหนึ่ง อันที่จริงการวิจารณ์นั้นเป็นของดี น่าเสียดายที่คนไทยเราไม่ค่อยนิยมการวิจารณ์ ซึ่งถ้ายอมให้อวิจารณ์กันแล้ว จะช่วยในเรื่องการประพันธ์กันได้มากทีเดียว คิดว่าทุกคนย่อมมีความบกพร่องอยู่บ้าง แต่ความดุนนอยมมอยู่แล้ว ฉะนั้น จึงมีคนหยบชนมาวิจารณ์

อ. อุดการ เป็นคนมีความจริงใจ มีอุดมคติในชีวิตและนำอุดมคตินั้นๆ มาสอดแทรกไว้ในเรื่องที่ตนเขียน แต่ความบกพร่องเรื่องภาษาก็มีส่วนทำให้รัดของเนื้อเรื่องหย่อนไปบ้าง นักเขียนควรมีความพิถีพิถันในเรื่องภาษา ถ้าเราคิดว่า การเขียนเป็นศิลปกรรม คนเขียนก็ต้องเขียนอย่างประณีต และคนอ่านก็ต้องอ่านอย่างประณีต

ตัวอย่างความบกพร่องในการใช้ภาษาที่มองเห็นอยู่บ้าง เช่น ในเรื่อง "ตึกกรอส" คนหนึ่งว่า "ในห้องเด็กเซอร์ซึ่งถูกใช้ เป็นห้องประชุมคราวหนึ่งแยกกริบเหมือน โบสถ์ ร้าง freshies ทั้งหญิงและชาย....." คำว่า "ร้าง" หมายความว่าไม่มีคนอยู่ ถ้ามีคนอยู่ก็ไม่ว่าง และคำว่า "freshies" นั้นเป็นคำแสลงซึ่งรู้สึกว่าจะไม่น่าจะนำมาใช้ แต่อย่างไรก็ตาม ส่วนบกพร่องที่นำมากล่าวแล้วนั้น เป็นส่วนบกพร่องเพียงเล็กน้อย ซึ่งไม่อาจลบด่างความดีส่วนใหญ่อไปได้

อาจารย์ นพ ปาดกระวงศ์ ณ อยุธยา กล่าวว่่า อยากจะขอชมเป็นพิเศษในเรื่องการวางฉากในท้องเรื่อง อ. อุดการ สามารถวางได้เหมาะสมดีมาก ทั้งนี้เพราะ อ. อุดการ ได้พยายามสร้างฉากจากสถานที่ซึ่งตนรู้จักเป็นอย่างดี เช่น ที่อุตสาหกรรม หรือ นครสวรรค์ ซึ่งการที่สามารถสร้างฉากท้องเรื่องได้เหมาะสมนั้น ได้มีส่วนช่วยให้บรรยากาศของเรื่องเข้มข้นและจริงจังขึ้นอีกเป็นอันมาก

การวางตัวละครในเรื่องนั้นเป็นการยากมาก ทั้งนี้เพราะขนาดความสั้นยาวจำกัดอยู่ ซึ่งการวางตัวละครในเรื่องย่อมง่ายกว่ามาก เพราะไม่มีการจำกัดในเรื่องระยะเวลา ตาม

กรรมคาเวงงต้นยอประกอบบคย - incident-struggle และ climax ซึ่งในด้ามประการนไม่ม
อะไรจะติ อ. อุดการ เพราะทำไคคแนบเนียน และ climax ของเวงงก็ไคพยายามไปนแนวก
ใฝู้อ่านเกิดควมรู้สึกประหลาดใจหรือไมคาคณัณอยู่เดมอ

ตามกรรมคาการลงเฮยเวงงต้นมอยู่ ๓ อย่างดวกกัน คอ

- ๑. ลงเฮยอย่างทฝู้อ่านปรารณนา
- ๒. ลงเฮยอย่างทฝู้อ่านเกรงว้าจะลงเฮยเช่นนั
- ๓. ลงเฮยอย่างทฝู้อ่านไมคาคณัณหรือคาคณัณมาก่อน

ซึ่ง อ. อุดการ ไคพยายามลงเฮยในลักษณะที่ ๓. อย่างที่ภาษาอังกฤเรียกว่า

surprise ending.

ม.ด. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ขอเรียกค้ "struggle" เป็นภาษาไทยว้ "ปม"
คอการเขยนเวงงต้นนตองมการร้รางปม ฆมดปม แดวกคอย ๆ คลายปมออกจนเวงงจบอยง
ททำให้ฝู้อ่านเกิดควมประหลาดใจ ซึ่งกเห็นดว้ว่า อ. อุดการ ไคพยายามทำเช่นนัจริง ๆ
อยากจะรอกเวงงซึ่งจะ "อ่อน" ไปนบรวรงานประพันธ์ของ อ. อุดการ ดักรเวงงหน้ง คอ
เวงง "ชีวิตทจบลงดว้นาคา" ซึ่งรู้ดีกว้ปมทฆมดไคคณัณนัไม่ตรงกับปมทคลายนคองจบ
นคองเริ่มเวงงนฝู้อ่านไคทำให้ฝู้อ่านรู้ดีกว้ "เพียงพร" นางเอกนเวงงนเป็นสร้ทรมควม
เป็นคัวของตัวเอง กถำทำนล้งทคณเห็นว้เหมาะสมและตรงกับใจปรารณนาของน คว้การ
เล้งคัวเข้ามาอถำเป็นครู้คองอยู่ในโรงเรยนอนุบาลของ "ชานู" ซึ่งเป็นบุคคลทชวบ้านพักน
เหยียดหยามไมคบค้ำค้มาคมเพราะเป็นบุตรชวของบุคคลทชวบ้านเข้าใจ (ผิด) ว้เป็นคนชว
ทจรวดแต่ดว้ควมเล้งคัวและความพยายามของ "เพียงพร" ไคสามารถชว้ขจ้คควมเข้าใจ
ของชวบ้านเหล่านันในคัว "ชานู" ให้หมดไปได้นที่สุด เป็นการนำควมดำเร้งและควมดู
มาสู่ "ชานู" เป็นอันมาก ซึ่งคนอ่านยอชมมอเห็นไคชัดเจนว้ "เพียงพร" เป็นหญิงทมีบุคค
ลักษณะเด่น มีควมเป็นคัวของตัวเอง แต่เดว้ในคองทชย พ่อแม่จับคัวไปแต่งงานกับ
หมนซึ่งไมเคจรุกหรือเห็นหนำกนมาก่อนเลย "เพียงพร" ก็เกิดหมคปัญญากบปัญหาไมคยอม
ไปแต่งงานกับชวชยทพ่อแม่เลือกให้โดยค้ และทง "ชานู" ชวชวซึ่งคณมีความรักอย่างลุดซึ่งให้
เศว้ใจเล้งใจจนล่นโลหิตแตกถึงแก่กรรม ซึ่ง surprise ending แบบนออกจะเก็นควมคาคณัณ
ของฝู้อ่านจนเก็นไป เพราะปมทฆมดไว้ไม่ตรงกับปมทคลายออก ดั้งทกล่าวเดว้

นอกจากนั้นความพลงพลาดเล็ก ๆ น้อย ก็อาจทำให้ผู้อ่านเสียอารมณ์ และความ
รู้สึกไปได้มากเหมือนกัน เช่น การที่ผู้เขียนให้ "เพียงพร" ตั้งพวงหรีดติดบัตรชื่อ มาวางไว้
ณ ที่ฝังศพของ "ชานู" นั้น ก็ไม่น่าจะเป็นไปได้ เพราะหญิงใดที่ทงคุกรักไปแต่งงานกับชายอื่น
จนคุกรักฆ่าใจตาย คงจะไม่ติดบัตรชื่อมากับพวงหรีดเป็นแน่

อาจารย์นพ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา กล่าวว่า ขอชม อ. อุดากร ในเรื่อง
"ความรู้" ว่าเป็นผู้ที่รู้อะไรมากอยู่ที่เดียว เช่น การแพทย์ กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ และ
อื่น ๆ ซึ่งแสดงว่า อ. อุดากร เป็นผู้ที่ได้อ่านหนังสือมากจริง ๆ นอกจากนี้ เมื่อยกตัวอย่าง
เรื่องใดตอนใดมาจากหนังสือเรื่องอื่น อ. อุดากร ก็แสดงที่มาของต้นเรื่องนั้นไว้อย่างชัดเจน
ทุกครั้งที่แสดงถึงความซื่อสัตย์สุจริต และการเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย

สำหรับด้นบทพร้อม ก็คือมีความรู้สึกว่า การบรรยายความรู้ถึงทางอารมณ์
จิตใจของตัวละครและกับการเปรียบเทียบกับการสะท้อน ออกมาทางกายนั้นออกจะมากเกินไปจนความ
จำเป็น ซึ่งในบางครั้งก็ทำให้เสียรสไปบ้างเหมือนกัน

นางสาววิญจนา อินทรกำแหง กล่าวว่า รู้สึกว่าด้นนี้และด้นบทพร้อม ของงาน
ประพันธ์ ของ อ. อุดากร โดยทั่วไปนั้นก็ได้กล่าวกันมามากพอควรแล้ว ใคร่ขอทราบว่า ผู้
อภิปรายและวิจารณ์ทั้งสองเห็นว่า เรื่องใดเป็นเรื่องดีที่สุดของ อ. อุดากร

ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ เห็นว่า เรื่อง "ดึกกรอด" เป็นเรื่องที่ดีมาก
เนื้อเรื่องดี น่าสนใจ การสร้างบรรยากาศคดี และรู้สึกว่าผู้เขียนได้เขียนด้วยความรู้สึกอย่าง
จริงใจ สอดแทรกอคติต่าง ๆ ไว้มาก แต่เนื่องจากว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องแรกของ อ. อุดากร
ฉะนั้นด้นบทพร้อมก็อยู่บ้าง เช่น ในเรื่องการวางโครงเรื่อง มีการตลบกลับหลังไปหลายครั้ง
เช่น ตอนต้นเริ่มด้วย "ต้อย" ไปบอกเพื่อนชายว่า "จิตยา" กลับมาแล้วและกำลัง
นอนเจ็บอยู่ แล้วผู้เขียนก็ดำเนินเรื่องกลับไปอีก เค้าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน "จิตยา" ไป
จากโรงพยาบาล แล้วย้อนไปเค้าถึงสาเหตุที่ทำให้ "จิตยา" ต้องลงทะเบียนศึกษาวิชาแพทย์
ที่เขารักไปได้เสีย หนีหายไปจากโรงพยาบาลและจากบ้าน ซึ่งการย้อนหลังหรือตลบหลังหลาย ๆ
ครั้งนี้ ทำให้การติดตามเรื่องของผู้อ่านไม่ค่อยต่อเนื่องกัน ต้องพลอยย้อนหลังกลับไปกลับมาด้วย
ถ้าจะย้อนหลังแต่เพียงครั้งเดียวจะดีกว่า

อาจารย์ นพ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา เห็นด้วยกับ ม.ด. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ว่า plot ของเรื่อง "ดึกกรอด" นั้น ยังไม่ราบเรียบนัก แต่ก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจอยู่มาก เรื่องหนึ่งที่เคยได้อ่าน นอกจากนั้น เรื่องที่ได้รับการกล่าวขวัญถึงกันอย่างเกรียงไกรมาก ในสมัยหนึ่งซึ่งเห็นควรจะนำมาถวายเป็นนิพนธ์ด้วยก็คือ เรื่อง "สัญญาชาติญาณมืด" เพราะเป็นเรื่องที่อ่านแล้วทำให้คนอ่านเกิดความคิดว่าทำไมเป็นอย่างนี้? เป็นไปได้หรือ เป็นต้น ซึ่งตามธรรมชาติการอ่านหนังสือนั้น บางทีจะต้องอ่านกันหลาย ๆ ครั้ง จึงจะเข้าใจ โดยเฉพาะเรื่องสั้นสำหรับความยุ่งยากหรือเหตุที่ทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์กันมากก็คือ เพราะไม่ใช่คนกับคน เรื่องหนึ่งจึงเป็นเรื่องที่ทำให้ผู้อ่านคิด เรื่องใดที่ทำให้ผู้อ่านคิดได้ ก็นับว่าเรื่องนั้นดี เสียด้วยอยู่หน่อยที่ว่า เมื่อเกิดการวิพากษ์วิจารณ์กันนั้น ถ้า อ. อุดากร ปลดปล่อยให้อ่านคิดเอาเองนึกเอาเอง โดยไม่ได้ตอบหรือกล่าวแก้แจงอะไรมาก เพราะประโยคท้ายในเรื่องที่ว่า "นายแก้วเป็นผู้เฒ่า" นั้น ผู้อ่านอาจคิดไปได้ตั้งหลายทาง แต่พอ อ. อุดากร มาเขียนชี้แจงได้ตอบเสีย เลยทำให้ผู้อ่านหมดที่สงสัย ไม่ต้องมีเรื่องคิดต่อ

งานประพันธ์ส่วนใหญ่ของ อ. อุดากร เป็นไปในทำนองโรแมนติก แต่เรื่องนี้นับว่าเป็น Naturalistic คือเป็นเรื่องที่เป็นความจริงที่น่าขะเขย่ง เป็นความจริงที่เราไม่อยากจะยอมรับและยอมรับ เข้าใจว่า อ. อุดากร อาจจะแสดงให้เห็นว่า สังคมมนุษย์นั้นความเจริญทางวัตถุไปได้ไกลทีเดียว แต่ความเจริญทางจิตใจนั้นยังตามไม่ทัน

ม.ด. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ เห็นด้วยว่า ถ้า อ. อุดากร ไม่เขียนชี้แจง ผู้วิจารณ์เองอาจจะคิดไปได้หลายอย่าง และถ้าจะเขียนเรื่องดังกล่าวในชีวิตจริงนั้น ก็ควรปล่อยให้ผู้อ่านคิดและวิพากษ์วิจารณ์ได้ตามใจชอบ หน้าที่ของศิลปิน ควรเป็นเพียงเสนองานของตนแล้วปล่อยให้ผู้อ่านวิจารณ์เองว่าจะเชื่อได้หรือไม่เพียงใด

อย่างไรก็ตาม การอภิปรายและวิจารณ์งานของ อ. อุดากร ฉะนั้น ก็พอสรุปได้ว่า อ. อุดากร เป็นนักเขียนเรื่องสั้นที่อยู่ในระดับดีมากคนหนึ่ง น่าเสียดายที่สิ้นชีวิตแต่ในวัยหนุ่มมีเดชะ เราคงจะได้มีนักเขียนที่มากในวงการประพันธ์ของไทยอีกคนหนึ่งเป็นแน่

The radio talk about

"Short Stories by A, Udakorn"

This was broadcasted over T.T.T. Radio station on June 16th, 1963. Participants are Nai Nop Palkawongs Na Ayudhya, M.L. Boon Lua Tepyasuwan and Naugsoa Runjuan Indrakamhang.

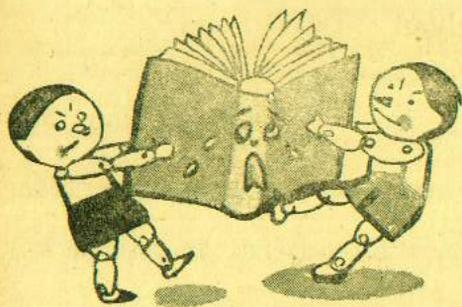
A. Udakorn is one of the outstanding short story writer. Unfortunately, he died quite young and had not yet quite developed his art of writing. He had many of the qualities of good writers. There are some weakness in his choice of words and plots which are sometimes confresing and impossible. He was both naturlist and romanticist. One or two of his works are quite shocking to most of the readers, However, he was frank and true to his thought and question. In spite of some defaults, his book will continue to be read.

Package Deal

Dr. Ernest Dichter, the famous market researcher, wanted to find out what kind of packaging appealed to young people. A member of his staff gave some spending money to ten boys and turned them loose in a super market with whatever looked best to them

Each one of them came out with a big water melon.

วิชาชุดบรรณารักษศาสตร์
ว่าด้วยการเลือกซื้อหนังสือ
และอุปกรณ์ต่าง ๆ

อัมพร ทีชะระ

รายชื่อหนังสือสำหรับห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา

ความรู้ทั่วไป ๐๐๐-๐๐๙

คณะอาจารย์แห่งสำนักพิมพ์สื่อการคำชนบุรี, ความรู้รอบตัวฉบับสมบูรณ์, สื่อการคำชนบุรี, ๒๕๐๐, ๑๓๔๔, หน้า, ภาพประกอบ

เป็นหนังสือรวบรวมความรู้ทั่วไปทุกแขนงวิชาที่พอจะใช้เป็นหนังสืออ้างอิงได้ การลำดับเนื้อเรื่องจัดตามหัวข้อต่างๆ และมีตัวราวอยู่ท้ายเล่ม หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับนักเรียนชั้น ป. ๕-ป. ๗

พ. บางพลี, แปลกแต่จริง เชื่อหรือไม่, สำนักพิมพ์ดีดเก้, ๒๕๐๑, ไม่มีเลขหน้า, ภาพประกอบ

รวบรวมเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับบุคคล ดัตต์ และเหตุการณ์ต่างๆ หนังสือเล่มนี้มีภาพวาดประกอบอย่างน่าดูทุกเรื่อง แม้จะเป็นเพียงภาพวาดดำแต่ก็ชัดเจนน่าช่วยให้เด็กเกิดความสนใจได้ การอธิบายเรื่องราวก็ใช้ถ้อยคำสั้นๆ ไม่ยืดเยื้อหรืออธิบายละเอียดจนเกินไป เป็นหนังสือประเภทความรู้ทั่วไปที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้น ป. ๑-ป. ๔

มิ่งในธรรม, สิ่งมหัศจรรย์ในโลกกว้าง (The marvels in the wide world), รวมคำสั้น,
๒๕๐๙, ไม่มีเลขหน้า, ภาพประกอบ

ผู้รวบรวมได้จัดภาพและเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปทั้งในด้านประวัติ-
ศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฯลฯ เขียนไว้เป็นข้อๆ เช่น สิ่งมหัศจรรย์ของโลก
ในสมัยปัจจุบัน ภูมิประเทศและสถานที่สำคัญในที่ต่างๆ ภาพประกอบใช้ภาพถ่าย
ที่ชัดเจนมาก และคำอธิบายก็ไม่ยาวเกินไปจนเด็กเบื่อ หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับเด็ก
ตั้งแต่ชั้น ป. ๔-ป. ๗

สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน, ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๘

เป็นหนังสืออ้างอิงที่เชื่อถือได้ บทความทุกเรื่องเขียนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
ปัจจุบันได้จัดพิมพ์เป็นเล่มชน ๔ เล่ม คือ

- เล่ม ๑ ก-กลางเหล็ก
- เล่ม ๒ กลาง-กาลิเซีย
- เล่ม ๓ กาลิศาสตร์-ซอมแปร์พักตร์
- เล่ม ๔ ซอย-คมนาคม

และพิมพ์เป็นตอนๆ ต่อจากที่รวมเล่มแล้วมตั้งแต่ตอนที่ ๘๓ ถึงตอนที่ ๘๘
คือตั้งแต่คำว่า คมบาง-คานาดา สารานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานเป็นหนังสือที่
ประโยชน์มากทั้งครูและนักเรียน

ปรัชญา ๑๐๐-๑๕๕

เด็กอายุระหว่าง ๖-๑๓ ปี ยังไม่สามารที่จะอ่านหนังสือประเภทนี้เข้าใจได้
การเลือกหนังสือ ประเภทนี้เข้าห้องสมุดโรงเรียน จึงควรหนักไปในด้านที่จะช่วยครูผู้สอน
ให้มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและจิตวิทยาของเด็ก เพื่อประโยชน์ในการสอนและอบรม
นักเรียนมากกว่าที่จะเลือกมาให้เด็กอ่าน ดังตัวอย่างหนังสือเกี่ยวกับจิตวิทยาของเด็ก
และการอบรมให้เด็กเป็นผู้ที่มีนิสัยดีงามต่อไปนคือ

อมร โอสถานนท์, สัญชาติญาณของเด็กและการฝึกนิสัยเด็ก, โรงพิมพ์เดลิเมต์, ๒๕๕๓,
๑๑๘ หน้า

เป็นหนังสือรวบรวมบทความทางวิทยุกระจายเสียงเกี่ยวกับจิตวิทยาของเด็ก และการอบรมเด็ก การแก้ไขปัญหาและข้อคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็ก ในวัยที่ยังอยู่ในชั้นประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ให้ประโยชน์แก่ครูและผู้ปกครองที่จะให้เข้าใจและสามารถอบรมเด็กให้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีจิตใจเจริญงามได้

อรุณ ภาคสุวรรณ รู้จักเด็กของท่าน โรงเรียนการช่างอุตสาหกรรมศึกษา ๒๕๐๓, ๓๕ หน้า
เป็นหนังสือเกี่ยวกับจิตวิทยาของเด็ก ผู้เขียนเป็นนายแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิ หนังสือเล่มนี้ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจอารมณ์ของเด็ก เช่น โมโหร้าย ซัดใจ ปมด้อยบางอย่างที่จะทำให้เด็กกลายเป็นคนที่มีขาดบุคลิกดีลักษณะเมื่อโตขึ้น โดยอธิบายถึงสาเหตุและวิธีที่จะแก้ไขให้ทราบด้วย

ธมสาโร ภิกขุ, เด็กของเรา ตราด, สำนักเรียนวัดศรีวิหาร, ๒๕๐๒, ๒๒๔ หน้า
หนังสือเล่มนี้เป็นการรวบรวมบทความ "ปัญหาเรื่องเด็ก" ที่ลงในนิตยสาร "ศัภมิตร" เป็นการวิจารณ์ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการกระทำของเด็กและแนะแนวทางที่ผู้ใหญ่ควรจะปฏิบัติให้เป็นตัวอย่างแก่เด็กด้วย

ศึกษาธิการ, กระทรวง รายงานการวิจัยเด็กวัยรุ่น ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม กรมวิชาการ ๒๕๐๓, ๒๓ หน้า
เป็นสรุปประมวลผลการพิจารณาหาทางแก้ไข วางแผนการอบรมให้พัฒนาการไปในทางที่ดีกรมวิชาการจัดทำขึ้น ในปี ๒๕๐๓ รวบรวมความคิดเห็นของครู บิดามารดา และผู้ปกครองเด็กชนเป็นหมวดหมู่เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ครู ผู้ปกครองของเด็ก และผู้บริหารการศึกษาให้ใช้ในการพิจารณาอบรมเด็กและจัดการศึกษา

พรพรรณ วัชรภักย์, ความเห็นบางประการในการสอนศีลธรรม, ศึกษายุทธศึกษาศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๐๓, ๕๐ หน้า
ศึกษายุทธศึกษาศึกษาแห่งชาติได้จัดพิมพ์หนังสือขึ้น เพื่อจะเสนอข้อคิดเห็นในเรื่องการสอนศีลธรรมเพื่อจะก่อให้เกิดความสนใจ และร่วมมือกันหาทางปรับปรุงการสอนศีลธรรมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น เพื่อให้เยาวชนเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีทั้งความรู้และศีลธรรมอันดีงาม ทั้งยังมีบทความเรื่อง "ครูสอนวิชาศีลธรรม" ของนายสมพร เทพ

ดิทธา ประธานคณะกรรมการสภายุวพุทธิกสมาคมแห่งชาติ ซึ่งเคยลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับประจำวันที่ ๘ และวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๓ ประกอบอยู่ด้วย

สำนักวัฒนธรรมทางจิตใจ สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ คำอธิบายหลักปลูกฝังความดี ๑๐ ประการ
โรงพิมพ์กัณฑ์ประดิษฐ์, ๒๕๕๘, ๖๔ หน้า

สำนักวัฒนธรรมทางจิตใจได้จัดทำคำอธิบายหลักปลูกฝังความดี ๑๐ ประการ โดยกล่าวถึง คำจำกัดความ ความสำคัญ ตัวอย่าง และวิธีปลูกฝังโดยมุ่งจะใช้เป็นแนวทางอบรมให้ข้าราชการและประชาชนเข้าใจและปฏิบัติตาม ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนศีลธรรมจึงใช้หนังสือเล่มนี้ช่วยในการสอนได้เป็นอย่างดี เพราะหัวข้อในหนังสือแต่ละเรื่องก็ตรงกับหัวข้อที่สอนในวิชาศีลธรรมอยู่แล้วทั้งนั้น

สำนักงานวัฒนธรรมทางจิตใจ สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ, แนวคั้นหาวิธีอบรมจิตใจ โรงพิมพ์
กัณฑ์ประดิษฐ์, ๒๕๕๘, ๗๖ หน้า

เป็นหนังสือที่จะแนะนำการอบรมจิตใจในวัยต่างๆ เริ่มตั้งแต่ในวัยที่เป็นทารกอยู่ในครรภ์ไปจนถึงวัยชราโดยอธิบายให้ทราบว่า ในวัยต่างๆ นั้นลักษณะของจิตใจเป็นอย่างไร และควรจะได้รับการอบรมอย่างไร ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในด้านจิตวิทยา

เสียนิสงวนศักดิ์ไว้

เสยศักดิ์สู่ประสงค์

เสยรู้เร่งดำรง

เสยสัจย์อย่าเสยสุ

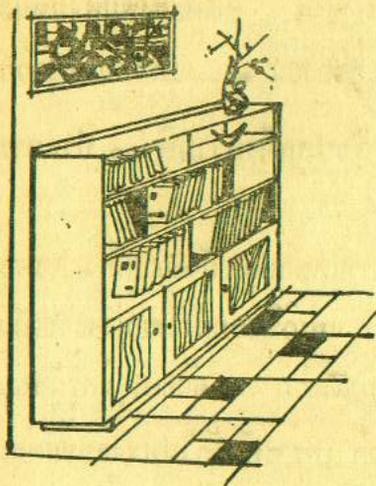
วงศ์หงส์

สิ่งรู้

ความสัจย์ ใว์นา

ชีพม้วยมรณา

โลกนิติ คำโคลง

ห้องสมุดโรงเรียน ศูนย์ประสบการณ์เรียนรู้

พรรณศรี วิชากรกุล

ผู้แปลและเรียบเรียง

โครงการของห้องสมุดโรงเรียนที่จะให้ผลดีนั้น จะต้องจัดอย่างดีและเพิ่มพูนการใช้
แหล่งการเรียนรู้การสอนให้เป็นประโยชน์ ห้องสมุดนั้นจะต้องมีเจ้าหน้าที่เพียงพอ มีหนังสือและ
วัสดุพร้อม ก็ต้องมีงบประมาณและเงินด้วย เพื่อที่จะได้ทำให้การใช้ห้องสมุด ไม่ว่าจะในห้อง
สมุด กลาง หรือห้องสมุดประจำชั้นเรียนเป็นไปอย่างสะดวกสบาย

บรรณารักษ์และผู้ช่วยจะต้องทำงานกับนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่มและทั้งชั้น
เพื่อแนะนำและช่วยนักเรียนดังต่อไปนี้

- ให้เป็นผู้รู้จักใช้สื่อตั้งคณาคมอย่างฉลาด
- ให้ได้ปรับปรุงวิธีและความสามารถในการศึกษาและการทำงาน เพื่อให้
นักเรียนมีความสามารถในการศึกษาด้วยตนเอง
- ดึงเสริมให้นักเรียนขวนขวายและสนใจอ่านหนังสือเพื่อนักเรียนจะได้รู้จักใช้
ห้องสมุดให้เป็นแหล่งความรู้และความสนุกสนานไปตลอดชีวิต
- ดึงเสริมให้นักเรียนมีทักษะและรู้คุณค่าของการฟังและการดู
- ให้สามารถวิเคราะห์ ตีความหมาย และวัดผลวัสดุที่เกี่ยวข้องกับตั้งคณาคม
เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในด้านการใช้วิจารณ์ญาณและดุลยพินิจ
- ให้รู้จักหาหนังสือและอุปกรณ์ที่ตรงกับความต้องการ ความสนใจ และ
ความสามารถเพื่อใช้ในการทำงาน ที่ตนได้รับมอบหมายจากชั้นหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ที่ไม่ใช่
ด้านการเรียน และเพื่อสำรวจค้นหาความสนใจ ความคิดเห็นและทำที่ใหม่ ๆ ทางการศึกษา

- รู้จักใช้หนังสืออ้างอิงและบริการแนะนำของห้องสมุดอย่างกว้างขวาง
- เข้าใจและปฏิบัติตามแนวประเพณีปฏิบัติและทัศนคติที่สังคมยอมรับ
บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดอื่น ๆ อาจช่วยครูได้ดังต่อไปนี้
- ทำให้ครูคุ้นเคยกับแหล่งวัสดุและมีความรู้เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม

เพื่อนำไปใช้ในการสอน

- จัดหาวัสดุทางด้านวิชาการ เพื่อการปรับปรุงการสอนวิชาต่าง ๆ และจัดหาหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยทั่วไป เพื่อครูจะได้ศึกษาค้นคว้า
- ร่วมมือกับครูอย่างเข้มแข็งในการจัดวางโครงการ เพื่อส่งเสริมความพร้อมในการอ่าน การอ่านหนังสือเป็นรายบุคคล ทักษะและการรู้คุณค่าของการดูและการฟัง
- ทำงานร่วมกับครูเพื่อส่งเสริมแผนการสอนที่ดี การใช้แหล่งวิชาการในห้องสมุดสำหรับการสอนในชั้นเรียน
- ทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งวิชาการ ในด้านหลักสูตร และการสอนเป็นคณะ ทั้งเป็นที่ปรึกษาของครูเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับด้านวัสดุต่าง ๆ หรือความต้องการพิเศษของนักเรียนและโครงการต่าง ๆ ของชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- กระตุ้นให้ ครู ใช้บริการ หนังสือ อ้างอิง และบัญชี หนังสือ ใน ห้องสมุดอย่าง

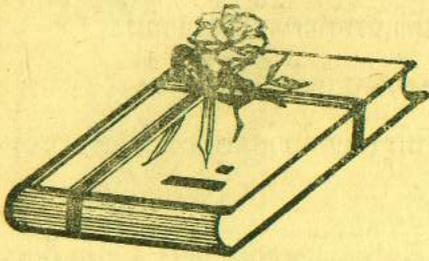
กว้างขวาง

เรียบเรียงจาก Frances Henne : School Libraries as Centers for Learning Experiences.

การที่ประชาชน ออมสิน ไว้เพื่อประโยชน์
การยืนยาวข้างหน้า ไม่จับจ่าย เพื่อความเพลิดเพลิน
เพลินใจชั่วขณะนั้น เป็นสิ่งที่ควรอุดหนุนอย่างยิ่ง

พระราชปรารภ ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ลัทธิโฆษณาคำฉันท์ วรรณคดี ๓ ล้านวน

เขียนเพิ่มเติมจาก บทความเรื่อง ลัทธิโฆษณาคำฉันท์
ซึ่งบรรยายทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๐๑

ถ้าเราตรวจดูในประวัติวรรณคดีไทย เราจะพบว่า บรรพบุรุษของไทยเราได้อุดตาดำห่อร่างลัทธิวรรณคดีอันมีค่าและเหลือไว้ให้เป็นมรดกตกทอดมาถึงเราในปัจจุบันนี้มากมาย นับตั้งแต่ไทยเริ่มตั้งอาณาจักรสุโขทัย และร่างความเป็นปึกแผ่นสืบมาจนกระทั่งสมัยอยุธยา รัตนบุรี จนถึงรัตนโกสินทร์ปัจจุบัน วรรณคดีสำคัญในสมัยสุโขทัยก็คือ ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง และไตรภูมิพระร่วง ในสมัยอยุธยา มีลิลิตพระเดอ เดื่อโคคำฉันท์ ลัทธิโฆษณาคำฉันท์ ถ้าครวศศรีปราชญ์ กาพย์ห่อโคลงพระศรีมโหสถ กาพย์เห่เรือ เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์ในสมัยรัตนบุรีและรัตนโกสินทร์ ก็มี รามเกียรติ์ อิเหนา พระอภัยมณี ลามก กัณฑ์ พระนาคคำฉันท์ และอื่น ๆ อีกมาก หนังสือเหล่านี้ล้วนเป็นสมบัติทางวรรณคดีอันมีค่าของไทย ซึ่งในหนังสือดังกล่าวถึงเรื่องลัทธิโฆษณาคำฉันท์โดยเฉพาะ เพราะเป็นหนังสือวรรณคดีชั้นเยี่ยม เรื่องหนึ่งในประเภทกวีนิพนธ์ของไทย มีประวัติการประพันธ์มหัศจรรย์และน่าสนใจจากที่จะหาประวัติการประพันธ์วรรณคดีเรื่องใดเหมือน ทราบได้ตามพระนิพนธ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ในตอนท้ายเรื่องประกอบคำที่เล่ากันมา ปรากฏว่ากวีสำคัญของไทยถึง ๓ ท่านร่วมกันแต่ง คือ หนังสือ พระมหาราชครู กวีเอกสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา ต้อง องค์สมเด็จพระนารายณ์มหาราชเอง และตาม สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ยอดกวีในต้นสมัยรัตนโกสินทร์

วรรณคดีเรื่องนี้เริ่มต้นด้วยพระมหาราชครูบกระแฉับ พระราชดำรัสตั้งจากสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ให้แต่งขึ้นในรัชกาลของพระองค์ในระหว่าง พ.ศ. ๒๑๘๘ ถึง พ.ศ. ๒๒๐๐

ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา และปรากฏตามพระราชประวัติว่า มีพระราชประสงค์สำหรับใช้เล่นหนังสือความในเรื่องตอนต้นว่า

พระให้กล่าวกาพย์นิพนธ์	จำนองโดยกล
ครุการ	เพลงยศพระ
ให้หลักแสบกภาพอันพระ	เป็นบรรพบุรุษ
นเรนทร	ราชบรรพการ
ให้ทวยนักรบผู้ชาญ	กลเล่นโดยการ—
ย เป็นบำ	เทิงธรณี

เนื้อเรื่องทีพระมหाराชครูกะได้เป็นเค้าโครงอย่างคร่าว ๆ นั้น ปรากฏอยู่ในตอนต้นเรื่องกล่าวได้เป็นดังเขปดงัน คือ มนกรหงษ์ขอ พรหมนคร หรือพรหมบุรี กษัตริย์ผู้ครองนครหรือ ท้าวพันทุกต มีโอรสชื่อ พระสมุทรโฆษ วันหนึ่งมีพรวานบ่า นำความมากราบทูลเชิญเสด็จคล้องช้างป่าและชมป่า พระสมุทรโฆษทูลลาพระราชบิดามารดาไปคล้องช้าง ซากลับได้ประทับรมพักพลอยู่ที่ต้นโพธิ์ เทพารักษ์ ประจำต้นโพธิ์นำ พระสมุทร โฆษเหาะไปสมนางพินทุมคีรีดา กษัตริย์รมยนคร ครั้นรุ่งเช้าก็พาพระสมุทร โฆษกลับคืนมาสู่ที่พักพล ได้ร่มไม้ดงเดิม ทั้งสองฝ่ายเมื่อตนชนไม่พบกันก็เศร้าโศกคร่ำครวญ พระสมุทร โฆษคืนค้นหานางในป่าไม่พบ ชุนนางไพร่พลก็ทูลเชิญเสด็จกลับสู่นคร ครั้นมาถึงนอกพระนครก็ได้ข่าวจากพราหมณ์ว่ากรุงรมยนครมีศึกด้วย สงอนางพินทุมคีรีก็เศร้าโศกถึงพระสมุทร โฆษ พลเสียงซ้อ รัตนขารี จึงวาดรูปเทพดาและกษัตริย์ให้นางทอดพระเนตร จนทราบว่า ชายที่มาพบนั้นคือ พระสมุทร โฆษ นางรัตนขารีจึงบอานำข่าวไปทูลพระสมุทร โฆษ ๆ จึงให้นางรัตนขารีนำพระองค์ไปหานาง แล้วตั้งให้กองทัพติดตามไปด้วย ครั้นไปถึง ทางรมยนครกำลังจัดพิชัยก โฉมหนุเพื่อเลือกผู้ที่จะเข้าสู้พิชิตสมรกับนางพินทุมคีรี พระสมุทร โฆษยกโฉมหนุได้และรบชนะ ๓๐ กษัตริย์ซึ่งเป็นคู่แข่ง จึงได้มาเป็นชายา อยู่ต่อมา ขณะประพาสอุทยานมพิทยาธร ๒ ตน ชิงนางกนกกลางอากาศ พิชิตรัตนขารี รัตนกิมุข แพ้ถูกชิงนางไป แล้วตนถูกอาวุธตกลงมากลางอุทยาน พระสมุทร โฆษช่วยรักษา รัตนกิมุขจึงถวายพระขรรค์ซึ่งสามารถจะนำเหาะไปในอากาศได้ พระสมุทร โฆษจึงพานางไปประพาสป่าหิมพานต์ แล้วถูกพิทยาธรตนหนึ่งลักพระขรรค์ไป จึงไม่สามารถนำเหาะกลับคืนมายังบ้านเมืองได้ จำต้องเดินป่ากลับมา ขณะที่ทรงดำเนินป่าหาทางกลับพบ

มหาสมุทรขวางหน้าเด็ดเกาะขอนไม้ข้ามน้ำ กรรมบันดาลคลื่นซัดขอนขาดพัดจากกัน นางพินทุมตชนฝั่งและเข้าไปถึงเมืองมัทราชได้นำแหวนออกขายได้เงินสร้างโรงงาน ดื่มนพระสมุทรโฆษนั้นลอยอยู่กลางทะเล กุศล์ช่วยให้นางเมฆดามาช่วย แล้วในที่สุดพระอินทร์บังคับพิทยาธรให้คืนพระขรรค์จนเด็ดเข้าไปพบนางพินทุมตในเมืองมัทราช แล้วเด็ดจกดับเมือง เรืองกจบดง

ตามเนื้อเรื่องดังกล่าว พระมหाराชครูกำหนดเรื่องไว้เป็น ๔ ตอน แต่ท่านแต่งไปได้จบตอน ๑ กับเกือบจะจบตอน ๒ ถึงตอนพระสมุทรโฆษชวนนางพินทุมไปใช้บนซึ่งได้บนไว้ในความพราดจากกันตั้งแต่ตอนเทวดาอุ้มส้มแล้ว พราดพระสมุทรโฆษกลับแล้วก็จบได้เพียงเท่านั้น เข้าใจว่าคงจะถึงอนิจกรรมเสียก่อน ส้มเด็ดพระนารายณ์มหाराช จึงได้ทรงพระราชนิพนธ์ต่อยังไม่จบตอน ๒ ทรงไว้ถึงเพียงพิทยาธรรณานิมุข ว่าพันความทุกข์เจ็บปวดก็จบค้างไว้ จนมาแต่ถึงยุครัตนโกสินทร์ ส้มเด็ดกรมพระปรมาธิบดีอินรด จึงได้ทรงพระนิพนธ์ต่อจนจบเรื่องเมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๒ โดยได้ทรงแถลงไว้ท้ายเล่มว่า

โดยมุนานะทฤทัย	อดสูตฺไชย
กวีฤฎา	แล้งแหล่งสยาม
ข้อยคิดลิขิตด้วยพยายาม	ต่อแต่งเติมตาม
สติปัญญา	อย่างเยาว์
ท่อนเอื้อนออกอาจโอรุฐเอา	เคียงคู่คูเบา
บูรณคา	รมฤทหมาย
แรกเรื่องมหाराชภิปราย	ไปจบจนนารายณ์
นเรนทร	สืบสรรสาร
สองโอรุฐฤฎาสุด่านาน	เป็นสามโวหาร
ทั้งข้อย	ก็ด้อยติดตาม
พอเสร็จสิ้นเรื่องเรื่องเฉลิม	ภพภูมิเมตม
ผดุงพระ	เกียรติกษัตริย์

ทั้งนเมอนบระยะเวลาเนืองกันระหว่างเริ่มต้นแต่งสมุทรโฆษคำฉันท์ จนแต่งเสร็จ เป็นเวลาดังประมาณเกือบ ๒๐๐ ปี และเรื่องสมุทรโฆษคำฉันท์นี้ ตั้งแต่ตอนที่พระนิพนธ์

สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก เป็นต้นมานั้น ได้ดำเนินตามเค้าความของสมุทรโฆษชาดกเป็น
 วรรณคดีที่จดความเป็นเรื่องสำคัญ มีจำนวนผู้แต่งประชันกันถึง ๓ จำนวน และผ่านระยะเวลามา
 ถึง ๓ ยุคของราชธานีไทย คือ กรุงศรีอยุธยา ชนบุรี และกรุงเทพฯพระมหานครและจำนวนแต่จะ
 จำนวนต่างก็มีภาพพะไรเอะกินใจผู้อ่าน ทั้งในด้านกรดำเนินเรื่อง การพรรณนา และอรรถรส
 ในตอนต้นเรื่องนั้น อาจจะเนื่องด้วยเป็นยุคต้นของการแต่งฉันท์โดยใช้คำไทย มีประวัติกล่าวถึง
 พระมหाराชครู เป็นกวีคนแรกที่นำลักษณะฉันท์คณะต่าง ๆ ของมคธมาใช้ และว่า เลือโคคำ
 ฉันท์ เป็นหนังสือเรื่องแรกที่แต่งเป็นฉันท์ ด้วยเหตุนี้จึงมีรูปศัพท์ บาดล้นล้นกฤต อยู่มาก นอก
 จากนี้ในทบางแห่งก็ยังมีคำเขมร ใช้ด้วย และคณะของฉันทกก็มีอยู่เครื่องครันนัก แต่ในเชิงอรรถ
 รดแล้วจำนวนทั้ง ๓ ต่างมีความไพเราะเป็นเยี่ยมไม่พ่ายแพ้แก่กันเลย ดังจะยกมาพอเป็นตัวอย่าง
 จำนวนละตอนดังต่อไปนี้

จำนวนของพระมหाराชครู ตอนพระสมุทรโฆษยกโลทรนุและแสดงศิลป์ ซึ่งใช้
 ด้วยคำและอรรถรสล่สมกับเนื้อเรื่องอันแต่คงถึงอนุภาพและความเก่งกล้า ดังน

ปางนั้นพระสมุทรเสด็จล	เสด็จแสดงภุพล
ประภาพ	พระเจษฎา
เอาธารยกำล้งนาคา	ยทุททรงฤทธา
และยืน	ในท้องธรณิ
ฉายโลทรนุแลครวี	วิริยาอุพิริ
ย แสร้ง	สำแดงไชยแซรง
ท้าวหน้าวไน้มครศักดิ์แสดง	บัวบาทจำแหง
จำทวยธนู	ในสนาม

อีกตอนหนึ่ง เป็นจำนวนพระราชนิพนธ์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ตอนพิทยา
 วรรณานิมุขครวาครวณถึงนางที่ถูกพิทยาขรอีกตนหนึ่งซึ่งไป เป็นคำที่แสดงถึงความทุกข์เจ็บปวด
 ทั่วรานใจ ทั้งในเนื้อความและในเสียงของอักษร ดังน

เป็นประการสำคัญ ดมย์ก่อนเมื่อการพิมพ์ยังไม่แพร่หลาย และยังมีคนเขียนหนังสือได้ไม่มาก
เท่าทุกวันนี้ การแสดงวรรณคดีทางวรรณคดีก็ใช้วิธีอ่านฟังกันเป็นประการสำคัญ คนไทยสมัย
โบราณชาวซึ่งในวรรณคดีและรู้จักวรรณคดีกันมากก็เพราะด้วย "หู" นเอง การที่เรา
วรรณคดีตกทอดมาเป็นเล่ม ๆ ได้อ่านกันในสมัยหลัง ๆ มากมายนั้น ใช้ว่าทุกเรื่องจะมีฉบับ
เขียนตกทอดมาหาได้ง่าย ๆ ก็หาไม่ หากแต่ท่านผู้เป็นบรรพบุรุษของเรา ได้ยินได้ฟังจำไว้ได้
แจ้งกว่าจดลงเป็นเล่มเป็นฉบับกันภายหลังเป็นล้นนมาก เช่น พดกบทกลอนกล่อมเด็ก บทเด็ก
เล่นกาพย์รับไม่เรองพระรถ เหล่านเป็นต้น

ตัวอย่างที่ยกมานั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของแต่ละด้านวน ยังมีวรรณคดีไพเราะ
กินใจอีกมากในสมุทร โฆษคำฉันท์ ซึ่งนักวรรณคดีและผู้สนใจตลอดจนนักศึกษา ควรจะได้
อ่านได้ศึกษาคด้วยตนเอง อย่างเช่นตอนชมช้างสีบตระกูล ซึ่งชวนให้คิดว่าภาพลักษณะของ
โรงช้าง ดังทว่า

กลางสารเคียรเงยเสยงา	ควัวไขวในขลา
แลเฟื้องฟุ้งฝอยฟอง	
กลางสารแล่นตามคนอง	เบียดเสียดฟุ้งผอง
กำเคาะกำดัดกลัดกาม	
กลางลูกเล็กเต้าโตตาม	คูคคิมภษราม-
พพลางคคะปะปน	
กลางบ่มมันครันคารณ	लगต่างชาญชน
เข้าโรมเข้าเราะเคาะงา	
लगวงจ้วงจับสาขา	เมอชาตินานา
ประโยชน์เพื่อภุญชภักษ์	
लगลิตบงขางलगหัก	ไม้ไหล้ทำลัก
แลलगละเลาะเต็มตฤณ	
लगวนเลิศศุภลักษณ์นาคิน	ลิมทุมหัสตินทร์
อุทิจวงศ์โกวัล	

บางชาติคเชนทระจัททันต์	ผิวผ่องเพียงพร—
ณภาคไทรญรัศมี	
บางสารอุโบสถสกุลมี	มาตังคอินทรีย์
สุพรรณพ่างต่างพงศ์	
บางเหล่าเหลอบลานพิศวง	เหมทัดถิงศ์
คือวรรณโมเสลา	
บาง หมู่มงคลไอยรา	สีัญญุมภา
ประกอบมงคลคลสถาน	

๗ ๖

อย่างไรก็ดี แม้วรรณคดีเรื่องสมุทรโฆษคำฉันท์ จะมีเค้าโครงเรื่องล้นเกล้า
มีอรรถรสไพเราะกินใจดีกึ่งตั้งโดยกมาให้เห็นเป็นตัวอย่างแล้ว ถึงหนังสือหนึ่งซึ่ง
ในปัจจุบันนี้ไม่ว่าผู้แก่เฒ่าหรือผู้อ่อนอายุ จะต้องรู้จักอย่างแน่นอน เมื่อจบหนังสือ
ก็คอกัณฑ์ต่าง ๆ ที่เก่า พันธมัยที่จะเปลือยออก บางตอนก็ต้องอ่านโดยพิจารณาถึงความเพียงพอ
เข้าใจ บางคำก็เป็นศัพท์ภาษาอื่น ซึ่งต้องอาศัยความรู้ทางด้านภาษาที่พอจึงจะเปลือย
แต่ขอแนะนำว่าเป็นข้อบกพร่องของวรรณคดีไม่ได้ เพราะว่าภาษานี้เป็นสิ่งไม่ยั้ง มักเจริญ
พัฒนาไปตามกาลสมัยและมักจะมีอิทธิพลของภาษาอื่นที่อยู่ในดินแดนแถบใกล้เคียงเข้ามาปะปน
บ้าง ฉะนั้นตรงกับที่ควรจะเตือน เราจึงควรคำนึงว่าวรรณคดีก็อาจเป็นหลักฐานสำคัญ
ในการศึกษาประวัติและความเจริญของภาษา เพราะอาจอ้างอิงหรือสอดส่องถึงอิทธิพล
วัฒนธรรมของชาติเพื่อนบ้าน ที่มีต่อภาษาและวรรณคดีของไทย ในแต่ละยุคแต่ละสมัยแห่ง
วรรณคดีนั้น ๆ ฉะนั้น เราจึงพบว่า มีศัพท์อยู่มากมายหลายแห่งในสมุทรโฆษคำฉันท์ที่
ใช้กันเสียแล้ว

เสาทองรั้งรองรัศ—	มิจิตประชิดแซรง
ชรวินชรเลือดแฝง	มณีเพ็ญดูเพ็ญมพราย
จำหลักจำหลอกกลม—	เราบังอวจจำหลักกราย
แก้แก้วกระลิ่งฉาย	และประดับด้วยโคมเจลา

และ

จะตั้งตำนาน	ตำเนียรพิสดาร
บิใช้นิยม	มีแต่ธรรมเนียม
บุราณคม	จะเล่นโดยกรม

พิไลยมนมท

และ

ดูเดิมชวักชอบโดยความ หมายถึงคุดมงาม
แลควรที่ทำการกรรม

คำ ขรรณิขรรเลียด จำหลอก พิไลยมนมท เมื่ออ่านดีความก็พอจะเข้าใจ แต่ถ้าจะให้หาคำแปลแท้ ๆ ก็ไม่มีแปลกันไว้ที่ไหน หรือจะหาจริง ๆ ผู้อ่านก็เห็นจะต้องสอบถามบรรดานักเลงวรรณคดีชั้นสูงซึ่งได้อ่านมากเห็นมากและรู้จักพิไลยมนมทมาก ๆ ส่วนคำ "เดิม" นั้นก็เป็นคำเขมร แปลว่าต้นไม้ ถ้าไม่รู้ภาษาเขมรก็เห็นจะตีความเป็นอื่นไปได้ เพราะในภาษาไทยของเรานี้ปัจจุบันนี้คำว่า "เดิม" ก็แปลว่า "เก่า" ถ้าเราจะแปลความตอนนั้นว่า ดูแต่แรกแต่ต้นเป็นที่ชอบใจก็เลยหมายตาต้นตมไม้เป็นต้นตมที่ทำพริกความก็จะไม่กระจ่าง แต่ถ้าเราดูศัพท์ก็แปลได้ว่า "ตรวจดูต้นไม้แล้วเป็นอย่างดีเลือกได้ต้นตมสำหรับเป็นที่ทำพริก" ดังนั้นจะได้ความชัดเจนถูกต้องทีเดียว ความลำบากในการที่จะอ่านเอาเนื้อความก็เพียงนี้ แต่ก็ได้หมายความว่า จะเป็นเครื่องทูลถวายบรรณบัตรของกษัตริย์หรือหนังสือให้เสียไป ความไพเราะซาบซึ้งกินใจ ในสมุทรโฆษคำฉันท์นี้มีอยู่สมบูรณ์และเป็นอัจฉริยะอันเยี่ยมยอดของ กวีเอกทั้งสามท่าน ที่ได้เพียรค้นหาคำมากรองรับมาเป็นบทกวีมาสำหรับให้เป็นมรดกเครื่องจรรโลงใจของเราซึ่งเป็นลูกหลานไทย และจะอยู่ต่อไปอีกหลายชั่วอายุ ตลอดความเป็นชาติของเรา ถ้าหากเราคนไทยได้ได้เห็นคุณค่าของวรรณคดีอย่างกว้างขวาง และพยายามส่งอนุรักษ์ไว้ให้สืบมา

เรื่องสมุทรโฆษคำฉันท์นั้น ปรากฏในคำนำด้วยว่า กรมศิลปากรมีต้นฉบับสมุดไทยทั้งหมดเขียน ก็รักษาไว้ในหอสมุดแห่งชาติ ได้เคยจัดพิมพ์เป็นเล่มครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๗ แต่ปรากฏว่าหมดเพียงและตกหล่นหลายแห่ง กรมศิลปากรจึงได้ให้เจ้าหน้าที่ชำระสอบทานใหม่โดยละเอียดถี่ถ้วน และตรวจสอบโดยกว้างขวางร่วมกับเป็นวรรณคดีเรื่องสำคัญ แล้วจัดทำคำนำหน้าของเรื่อง แบ่งตอน กับทั้งทำหมายเหตุและภาคผนวกอธิบายความรู้อย่างต่าง ๆ เกี่ยวกับหนังสือเล่มนี้แล้วจัดพิมพ์จำหน่ายเผยแพร่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ ในการจัดพิมพ์นี้ กรมศิลปากร

ได้นำภาพจิตรกรรมเรื่องพระสมุทรโฆษ ซึ่งเขียนดีไว้ที่ฝาผนังพระอุโบสถวัดคูคตคาราม จังหวัด
 ชนบุรี มาตีพิมพ์ประกอบเป็นเครื่องน้อมน่านในภาพของผู้อ่าน ให้เข้าถึงถ้อยนิยมของวรรณคดี
 เรื่องนี้ได้ดีและง่ายจน นอกจากนั้นยังได้นำพระราชประวัติตั้งแต่ของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
 ประวัติพระมหाराชครู และประวัติตั้งแต่ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิ
 รัต มาตีพิมพ์ไว้ด้วย เพื่อเป็นอนุสรณ์ถึงท่านบรมกวีผู้ยิ่งใหญ่ทั้งสามท่านนั้น

หนังสือสมุทรโฆษคำฉันท์ฉบับชำระใหม่นี้ ได้ตีพิมพ์ในรูปเล่มขนาดที่อ่านง่าย
 ปกแข็งเดินทองดีด้วย ตอนท้ายเล่มมีภาคผนวก กรมคิดปากรขายในราคาเล่มละ ๒๐ บาท คู
 ออกจะเป็นราคาที่สูงสักหน่อยสำหรับจะซื้อหาวรรณคดีเล่มเล็ก ๆ นี้ไปอ่าน แต่นักเลงวรรณ
 คดีคงจะรู้สึกว่าเงินเพียงจำนวนนี้จะซื้อได้ค่าประพันธ์ซึ่งบรมกวีไทย ๓ ท่านได้เพียงประจักษ์แต่งร้อย
 กรองจนไว้นั้น เป็นสิ่งที่เหลือจะคุ้มค่าเสียอีก เพราะเราจะตีราคาค่าแห่งความเพียรเพียร ความ
 พ้อใจ และความอดทนยามแห่งศิลป์ในรูปลักษณะของวรรณคดีประจำชาติเพียงด้วยราคาอัน
 น้อยเช่นนี้ หาพอสมควรกันไม่

อนึ่ง เป็นที่น่ายินดีที่ทราบว่าการคิดปากร ได้จัดไว้เป็นหนังสือเล่มหนึ่งในชุดวรรณ
 คดีไทย ซึ่งกรมศิลปากรมีนโยบายที่จะจัดชำระวรรณคดีสำคัญ ๆ ออกตีพิมพ์เผยแพร่อก ซึ่ง
 เราคงจะได้มีหนังสือวรรณคดีที่อ่านได้เป็นเพื่อนจิตใจได้อีกหลายเล่ม ปรากฏว่าที่กรมศิลป
 กรได้ตรวจชำระและจัดพิมพ์จำหน่ายแล้วมี ประวัติและโครงกำกรวดศรีปราชญ์ นิราศพระบาท
 ของสุนทรภู่ บุณโณวาทคำฉันท์ ของพระมหานาค วัดท่าทราย อนิรุทธคำฉันท์ ของศรี
 ปราชญ์ บทกวีนิพนธ์ ของพระศรีมโหสถ ราชบัณฑิตยสถาน ของสุนทรภู่ และสมุทรโฆษคำฉันท์
 ซึ่งท่านผู้สนใจจะหาซื้อได้ที่แผนกเผยแพร่และสถิติ สำนักงานเลขาธิการกรมศิลปากร และร้าน
 จำหน่ายหนังสือของกองวรรณคดีประวัติศาสตร์ (ที่ตึกหอสมุดแห่งชาติ)

การจัดชำระหนังสือวรรณคดีสำคัญ ๆ ของไทย และพิมพ์จำหน่ายเผยแพร่เช่น
 นี้ที่ผู้อ่านไม่ท้ออย่างยิ่ง เพราะเท่ากับเป็นการเชิดชูเกียรติคุณของกวีเอกของไทย และเป็น
 การเผยแพร่ถึงคุณค่าในวงวรรณกรรมของไทย ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนคนไทย เพื่อ
 จะได้อ่านกันรู้ลึกภาคภูมิใจในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม เฉพาะด้านวรรณคดีซึ่งบรรพบุรุษ
 ของไทยได้สะสมไว้มากมายและให้เป็นมรดกตกมาถึงเราอย่างนิรันดร์และดั่งรโรจน์.

“กุลทรัพย์ ชื่นรุ่งโรจน์”

List of Scientific Libraries in Thailand

By C. Prabha

Thai National Documentation Centre,
National Research Council

1. Thai National Documentation Centre Library, National Research Council, The Government House, Bangkok.
2. Department of Meteorological Science Library, Office of the Prime Minister, Bang Kapi, Bangkok.
3. Department of Science Library, Ministry of Industry, Rama VI Rd., Bangkok.
4. Department of Industrial Promotion Library, Ministry of Industry, Saphan Khao, Bangkok.
5. Department of Industrial Works Library, Ministry of Industry, Rama VI Rd., Bangkok.
6. Productivity Centre Library, Ministry of Industry, Rama VI Rd., Bangkok.
7. Faculty of Medicine & Siriraj Hospital Library, University of Medical Sciences, Siriraj Hospital, Thonburi
8. School of Pharmacy Library, University of Medical Sciences, Phya Thai Rd., Bangkok.
9. Faculty of Dentistry Library, University of Medical Sciences, Phya Thai Rd., Bangkok.
10. Faculty of Medical Science Library, University of Medical Sciences, Sri Ayudhya Rd., Bangkok.
11. Faculty of Tropical Medicine Library, University of Medical Sciences, Rajvithi Rd., Bangkok.

12. Faculty of Tropical Medicine Library. University of Medical Sciences. Rajvithi Rd., Bangkok.
13. Chiang Mai Medical University Library, Chiang Mai Thailand.
14. Faculty of Science Library, Chiang Mai University, Chiang Mai
15. Faculty of Sciences Library, Chulalongkorn University, Phya Thai Rd., Bangkok.
16. Faculty of Engineering Library, Chulalongkorn University. Phya Thai Rd., Bangkok.
17. Faculty of Architecture Library. Chulalongkorn University Phya Thai Rd., Bangkok
18. Kasetsat University Library, Bang Khen, Bangkok.
19. College of Veterinary Science Library. Kasetsat University. Phya Thai Rd., Bangkok.
20. Department of Rice Library, Ministry of Agriculture. Rajdamnoen Ave., Bangkok.
21. Department of Agriculture Library, Ministry of Agriculture. Chakraphet Rd., Bangkok.
22. Department of Fisheries Library, Ministry of Agriculture, Rajdamnoen Ave., Bangkok.
23. Department of Livestock Library. Ministry of Agriculture. Rajdevi Square. Bangkok.
24. Department of Forestry Library, Ministry of Agriculture. Bang Khen Bangkok.
25. Department of Irrigation Library, Ministry of National Development, Bang Khabua Bangkok.
26. Department of Mineral Resources Library. Ministry of National Development. Rama VI Rd., Bangkok.
27. Department of Highways Library. Ministry of National Development, Sri Ayudhya Rd., Bangkok.
28. Ministry of Public Health Library. Devavesma Palace, Bangkok.
29. Department of Medical Sciences Library. Kasatsuk Bridge Yos Se, Bangkok.

50. Department of Health Library. Ministry of Public Health, Devavesma Palace, Bangkok.
51. Department of Medical Services Library. Ministry of Public Health, Devavesma Palace, Bangkok.
52. Defence Energy Department Library, Ministry of Defence, Bangkok.
53. Army Science Department Library, Bang Khen, Bangkok.
54. Library of the Association of Military Surgeons of Thailand, Phya Thai Palace, Bangkok.
55. Medical Division Library, Army Medical Department, Royal Thai Army, Phya Thai Palace, Bangkok.
56. Seato Medical Laboratory Library, Institute of Pathology, Rajvithi Rd., Bangkok.
57. Royal Naval Academy Library, Smudr Prakar Province.
58. Royal Naval Institute Library, Arun Amarin Rd., Thonburi.
59. Royal Naval Science Department Library, Wang Doem Rd., Thonburi.
60. Royal Naval War College Library, Wang Doem Rd., Thonburi.
61. Royal Naval Medical Department, Arun Amarin Rd., Thonburi.
62. Military Academy Library, Royal Thai Army, Rajdamnoen Ave., Bangkok.
63. Air Academy Library, Royal Thai Air Force, Don Muang, Bangkok.
64. Air Force Medical Corps Library, Royal Thai Air Force, Don Muang, Bangkok.
65. Scientific Division Library, Police Department, Pathumwan, Bangkok.
66. Bangkok Water Works Library, Department of Public and Municipal Works, Man Sri Square, Bangkok.
67. Thailand's Medical Association Library, Saladaeng, Bangkok.
68. ECAFE Library, Sala Santitham, Rajdamnoen Ave., Bangkok.
69. FAO Library, Phra Aditya Rd., Bangkok.
70. UNICEF Library, Phra Aditya Rd., Bangkok.
71. US Information Center Library, Patpong Rd., Bangkok.
72. British Council Library, Memorial Bridge, Bangkok.
73. The Thai Atomic Energy Commission for Peace Library Sri Rap Suk Road, Bang Khen Bangkok.

ทางสายเหนือ หรือ เทียวไปในเจ็ดวัน

ส.ป.ส.

ออกจากกรุงเทพฯ ๗ โมงเย็น กินข้าวเย็นกลางนา ดูเขื่อนชัยนาทสองยาม กินข้าวต้มกลางดึกที่นครสวรรค์ กินข้าวแกงตอนเช้าที่เขื่อนภูมิพล ถึงถิ่นยังไม่มืด มีห้องแถวไม้แถวเล็กๆ เราแวะกินน้ำชากาแฟ และเติมน้ำมันเอสโซ่ ตรวจเครื่องยนต์ให้เรียบร้อย

“ภูเขากลุ่มน้ําแหละที่ เรากําลังจะข้ามไป” พุด พุด ชิมอไปททอเขากลุ่มใหญ่เบื้องหน้า

ข้าพเจ้ามือทิวเขาตลับ ชับ ช้อนเป็นดี ความเขียวๆ นั้น ด้วยดี

“ช่วงน้ําแหละที่รถตกเหวบ่อยๆ เถื่อน-ดี ยังไงล่ะ” ประสพพุด

อ้ายบ้ายก็โถบอกว่า เถื่อน-ดี ระยะทาง ๘๓ กิโลเมตร

ข้าพเจ้าเพิ่งทราบว่า ต้องเขียน ถดถูกระเอน หนู จึงจะเป็นแบบไทยแท้ พุด อธิบายว่า เถื่อนเป็นอำเภอเถื่อน อยู่จังหวัดลำปาง ดินเป็นอำเภอติดชนกับลำพูน คนต้องอำเภอ

ไม่มีทางอื่นติดต่อกันได้นอกจากข้ามภูเขานี้

เราปล่อยให้คุณดิถี คนขับนมเบอร์รี่ ขับรถชนเขาสูง ที่จริงไม่น่ากลัวเท่าที่ถูกขูด

เท่าไฉนก็ ถนนไม่ชัน แต่ตัดถอยไปมา ขนไปอยู่บนภูเขาสอง ทางดอยริมหินผามอง

ลงมาใจโอบอ้อม วกอ้อมไปอ้อมมา เวียนวนต่อไปยังภูเขากลับถูกหนั่ง อีกถูกหนั่ง เรือไม่

หนทางเป็นถนนแคบๆ ตัดวกเขากวออกกั้นให้ดูเขาสองวกไปวกมา คนขับจะเห็นทางแคบ

เฉพาะช่วงสั้นๆ เท่านั้น เพราะเหตุนี้เขากันเป็นหวดเดียววัดทางเดียวหมด จึงได้แต่จอดนอน

อยู่แถวๆ หน้ํารถ คุณดิถีก็แสดงฝีมือขับค่อนข้างเร็วอย่างที่เคยอ้างว่าเล่นตัดยอดคลื่น พุด

คอยดูรถสวนทางให้ พดางก็ถดถูตีพมพมไม่ตามประสาคนชวราคาญว่า

ไม่ยกกระทัดพมเลี้ยวบ้าง ถมเลี้ยวบ้าง จะได้ไม่ต้องออกจากรถออก

“ทางมันแคบเกินไป น่าจะระมัดระวัง

“เราออกไปอีก” และเล่าต่อไปว่าสร้างตั้งแต่
สมัยอินโดจีน ทหารสร้างได้

“เอ๊ะ ก็สร้างโตคนคะ แน่นหนาดี ที่จริง
ก็ไม่แคบเท่าไร” ข้าพเจ้าขัด

“ทางหลวงนะ รถสวนกันแต่ละทีต้อง
เอาหัวทีมเข้าไปข้างทางโน้น พอรถากออกไป
อีกหน่อยก็จะช่วยให้ชีวิตคนปลอดภัยขึ้นอีกมาก
จะให้คนขับเขามัวคอย ระวังฝ่ายเดียวก็อาจจะ
พลัดพลาดได้ คิดดูซิ ถ้าฝนตกๆ ทางนั้นก็
พลัดตกกลงไปได้ง่าย รถถึงตกเหวบ่อยๆ”

รถแล่นออกไปไกลมาอยู่อย่างนั้น เพราะหัด
ไม่ค่อยมีรถสวน คุณตั้งทัยคุยว่าเราพยายาม
ปลอดภัยก็ปลอดภัยกับ มรด. เราแอบรถเข้า
ข้างทางติดกับภูเขา ซิดหนึ่ง คอยให้รถเมด
กันอ่อนอยู่ข้างนั้นค่อยๆ ส่วนทางไป ผุ่นพุง
ระหลบ

“เราได้เปรียบ รถซิดซ้ายอยู่ด้านภูเขา”

“ที่ตกเหวนั้นนั้น โดยมากเป็นชากรดับ
กรุงเทพฯ เพราะเป็นทางลงเขา บางคนก็ประ
มาท ขอบปลดเกียร้วาง เลยไม่มีถดโถมบังคับ
รถ รถเลยลื่นตกเขาไป”

“โอ เราจะไม่ทราบละมังคะ”

“รู้อ แต่เดี๋ยวน้ำมัน แล้งก็ประมาท
ก็ว่าดีจะเข้าเกียร์ทัน”

ข้าพเจ้ามองลงไปในพื้นที่ตอนนั้น ทจวง
ก็ไม่น่ากลัวเพราะมีต้นไม้เต็มไปหมด รถพลัด
ตกลงไปก็หน้าจะเกยคืนไม่ได้ได้ แต่ที่โดยินชาว
นั้นมักจะลงไปแอ้งแม้งอยู่กันเหว

“โอ ชากรดับกรุงเทพฯ ถ้าเราซิดซ้าย
ก็ตองอยู่ริมเหว ถ้าฝนตกๆ ก็ไม่ค่อยดี”
ประสับว่า

“มีอีกทางหนึ่ง จากลำพูนไปห้างฉัตร
ทางยังไม่ค่อยดี ขรุขระหน่อย ไม่ต้องผ่าน
ภูเขาเหมือนทางนี้ เป็นไร่นา เราอาจจะกลับ
ทางนั้นก็ได้” พุดว่า “ปลอดภัยกว่า”

ประสับกับข้าพเจ้าเห็นด้วยทันที เพราะ
เราไม่ชอบทางซ้ำเก่าอยู่แล้ว

อันที่จริงทางสายเถินลื่นก็แปลกดี ได้
เห็นภูเขาตลอดทาง รถก็วกเข้าวกออกเป็น
ซิกแซกคดไปคดมา ประสับว่า “ที่เบตงยัง
กว่านี้” เราแล่นไปแล่นไป ในที่สุดก็มีป้าย
อันใหญ่เขียนบอกได้ว่า “ขอความสุจริตดี
จงมีแก่ท่าน” (ตัวโต) พร้อมกันนั้นรถก็แล่น
เข้าทางยาวทอดไกลมองเห็นข้างหน้าได้สะดวก
ป้ายอันนั้นจริง คล้ายๆ กับป้ายปิดอบชดญให้คิด
ให้พรวาเอาเถอะพันแล้วควับ ต่อจากนั้นก็ถึง
ที่ราบเชิงเขาลงไปสู่ที่ราบต่ำ

อากาศร้อนจัดเข้าทุกที ในป่าแห้งแดง
มีซุงของ บริษัท ป่าไม้ระเกะ ระกะ อยู่ข้าง ถนน
ถนนกระเทือนและผุ่นพุงระหลบ อากาศ

อุปฮาตเช่นนั้น วัตถุประสงค์ของหดบตาให้หด
ไปเสียจริงๆเลย เป็นกรายนระยะทางดีมาก
“ถึงบ้านข้างแล้วครับ” คุณลิขิตจ้อครด
และร้องบอก

ประสับกับข้าพเจ้าจึงตามตาชน บินลงจาก
รถไปตั้งข้างซอยแห้ง ซอยซอยนา เปปซี่
เซเว่นออฟ! ฯลฯ แล้วเรากลับรถ คุณลิขิต
รับขับไปลงๆผ่านเมืองลำพูน ใครดื่มผ้าโพก
ศีรษะไว้ที่ไหนก็ให้ทิ้งไปเสียเลย เราให้
เคารพพระธาตุหริภุญไชยโดยมิได้แวะ เสีย
ประสับต่อว่าคุณลิขิต “ไหนบอกว่าจะถึง
เชียงใหม่ตามโมงเช้าไงล่ะ” คุณลิขิตร้องว่า
พูโธ่ ก็เราจะไม่รู้ว่าอีกแห่ง ตามโมงเย็นถึง
แน่ๆครับ ว่าแล้วก็ขับไปลงๆต่อไป

ขับไปๆ พุด กับบอกว่า “เข้าเขตเมือง
เชียงใหม่แล้ว ลำพูนเขาตันขเหล็ก เชียงใหม่
เขาตันยาง”

ถนนร่มครม สองข้างทางเป็นต้นยางสูง
ลำต้นใหญ่โอบไม่รอบ เราผ่านสวนลำไย
หลายแห่ง ปลูกได้เป็นระเบียบ มีไม้คา ตาม
บ้านมีกองฟางยกพันสูงกวางระดับพันดิน และมี
หลังคาฟางคลุมคล้ายๆ เก้งจัน

พอเข้าเมือง ประสับกับออกให้แฉะธนาคาร
ไทยพาณิชย์ก่อน ถามยามว่า “ผู้จัดการท
ช้ออะไร?”

ยามบอกชื่อผู้จัดการ ประสับสอบถาม
นามสกุล แล้วตั้งโป้งออกไปทันทีว่า “ไป
บอกที่วาประสับมาหา ให้ผู้จัดการลงมา
หน่อย!”

ยามมองดูหน้าประสับอย่างเคารพนบ
แล้วดวงอาทิตไปทันที
ล้วนพูดคุยมๆ มองดูประสับ
สักครู่หนึ่ง ยามกลับลงมาแจ้งว่า
“จัดการให้เชิญขึ้นไปข้างบน”

ประสับก็ค่อยๆ ย่องลงจากรถ ขผู้บ่อด
อ่อน แล้วกระย่องกระแย่งขึ้นบันไดไป
อีกครู่หนึ่ง ผู้จัดการกับแมวกัดงบนัดมา
กับประสับ

แมวดรงมาทรด แฉะรับอธิบายว่า “ไม่
รู้ว่าประสับไหน คุณบอกว่าเพื่อนคุณกับ
ชนกจาเพื่อนชนคม เลยนึกว่าใครจะใส่
ชนบันไดมา เพื่อนเคารพเพื่อนชน”

ยัดบีเคษแล้วทข้าพเจ้าไม่ได้พบ กับแม
เลย เราเคยเรียนชั้นประถมมาด้วยกัน แต่
ข้าพเจ้าลาออกไปเข้าโรงเรียนอินเดีย แม่อัง
มิได้เข้าชั้นคล้ายแม่ออยู่อย่างเดิม เราเคยชอบ
กันมาก หากไม่มีเด็กหญิงประสับเป็นตัวใจ
ออกกันคิดว่าหาเดขบ้านข้าพเจ้าจนพบตั้งแต่อยู่
มัธยมหนึ่ง ฉันทประสับกับข้าพเจ้าก็คงไม่ได้
นั่งจับมวดอกกันเช่นนั้น และฉันทข้าพเจ้าก็คง
ไม่ได้พบกับแมวดักยเช่นนี้

เสียงประดับตามแมงว่า “น้องชายฉัน
อยู่โรงพยาบาลอะไรนะ?”

เสียงแมงตอบว่าเป็นหมออยู่โรงพยาบาล
โรคจิต ข้าพเจ้าถามว่า น้องตัวหรือ ประดับ
ยิ้มและพยักหน้าว่า “ฮือ” ประดับเป็นคนชรั
คู่กับเพื่อน ๆ จนไม่ค่อยได้พบหน้าพอง
เท่าไรนัก เข้มพองหลายคน พชายคนท
ดอง ก็เป็นพระเอกผจญภัยอยู่ที่เชียงใหม่
เหมือนกัน แต่ชอบย้ายที่อยู่ไปเรื่อย ๆ คุณ
ดิถีจะสืบถามให้ ที่ต้นกำแพงว่าอยู่ที่ไหนแน่
หรือไม่

แมงตก เป็นหน้าทเจ้า ของ บ้าน ต้อนรับ
เพื่อนอีกวาระหนึ่ง โดยจัดการให้คุณของเธอ
พาเราไปเลี้ยงที่ร้านโกทิม ข้างโรงหนังศรี
นครพิงค์ อาหารอร่อยน่าจะลงเซลดชอนฉิม
ประดับอยากจะชนคอดูเทพในวันรุ่งขึ้น แมง
ก็อาสาพาชน ประดับवादแล้ว จะได้เอารถ
ขับไปอีดัด ข้าพเจ้าว่าอยากจะไปหาชาวเขาที่
คอดูขย แมงดีใจร้องว่าฉันอยากไปมานานแล้ว
คืนนั้นเราหลับเหมือนตายสนิท ตื่นเช้า
ก็ออกจะงง ๆ ว่าฉันนอนที่เท่าไรแน่ เราออก
จากกรุงเทพฯ วันที่ ๓๐ เมษายน และนอนไป
คืนหนึ่งเมื่อดึกนั้น แล้วนอนคือวันที่ ๒ พฤษภาคม
พอดีแมงเผลอเข้ามา และบอกว่า “เดี๋ยว
ไปรับเด็กที่หอพักพยาบาลกันหน่อยนะ พี่สาว
แก่ฝากเอาไว้”

เมื่อถึงหอพักนักเรียนพยาบาล ปรากฏว่า
แมงไม่ทราบชื่อเด็กนักเรียนผู้นั้น

“หน้าตาเป็นยังไงคะ?” เจ้าหน้าทถาม

“เอ” แมงหัวเราะ “หน้าตาก็ยังไม่เคย
พบกันเลย ทราบแต่ว่าอยู่ปี ๑” แมงอธิบาย
ในที่สุดแมงก็ได้ตัว พาได้รถ เพื่อรวม
เหมาะสมคอดูเทพเดี่ยวพร้อม ๆ กัน

“อยู่เชียงใหม่ชนคอดูไม่รู้จำอาทิตย์ ตะก
หน เมื่อดานเองแหวะบอกกับนายอินทร์ว่า
หมดแถวทน แหกไม่มาอีกแล้ว คนสุดท้าย
แล้ว” แมงหัวเราะ

ประดับหัวเราะ ข้าพเจ้าหัวเราะ ประดับ
นั้นพอใจมากที่สุดได้ “ดัมพ์” แมงเดี่ยวที่ดัมกับ
ทหมายมนบนมือไว้ทีเดียว

เรื่องรับแขกนั้นว่าเป็นกรรมของคนใจดี
ข้าพเจ้านักถึงศึกษาธิการอำเภอ ชนจิตวาทห
หิน ใคร ๆ ก็ไปที่หัดหินกันบ่อย ๆ คราวละ
กลุ่มใหญ่ ๆ ข้าพเจ้าเคยชมกับเขาว่า “หัดหิน
อากาศดีนะคะ” เขายิ้ม ยีคร่างไปร้องระง
ผสมบางชนรับดมทะเล พดางเงยหน้าชนดู
อากาศบริสุทธิ์ที่เขาเต็มปอด และพูดอย่างอิม ๆ
ว่า “ครับ ผมกินอากาศ”

รถกำลังแล่นชนคอดูเทพ พุด ขให้ดูบาย
ชัดซ้ายข้างหน้า และว่า “บายชัดซ้ายนแหวะ
มีอยู่อันหนึ่งทำตามไม่ได้ ชนชัดซ้ายเป็นตกเขา

คราวหนึ่งพิจารณาจกัซบมาเอง ทำตามบ้าย
พอซิดซาย รดเลยหลนตุมตกเขาไปเลย”

“อ้าว แล้วเป็นยังไบบ้างคะ?”

“ตาย” พุดตอบสั้น ๆ

แมงเจ้าต่อว่า “ในหลวงพระราชทานเงิน
เพียงลูกตำรวจคนนั้น ถึงเดือนคุณก็เบิกจ่าย
ให้ทุกเดือน” แมงยีนยั้น

เวลานี้ถึงพระมหากษัตริย์คุณดินเกล้า ๆ
แต่ใจก็ยังห่วงบ้ายที่ว่า

รดแล่นผ่านบ้ายซิดซายไปอีกหลายบ้าย
พุดร้องว่า นี่แหละ ๆ อันนี้แหละ ชี ไม่ใช่อัน
ยัง ๆ! พอถึงบ้ายอันใหม่ก็ว่า นี่ไง ๆ นี่ใช่
ใหม่ คนขับบอกจ่าไม่ใช่ครับ

จนถึงบ้ายที่ว่า คนขับจ่าได้เพราะเคยทาง
พูดว่า “นี่แหละครับ” แล้วก็ขับแตร ซิดซวา
และเรงนามันขับชนเขาไป เป็นทางเดียวจวจา
โค้งแหลมเป็นข้อคอก และตั้งชน

“เดี๋ยวเราลงไปเดิมนิดว่า ห้ามซิดซาย”

แมงคั่นดินตอชลุคชลกในกระเป่า

“เฮ ทำไมเขาถึงไม่เอา บ้ายออกเดียนะคะ”
ข้าพเจ้าอดคิดมากไม่ได้ “น่าจะติดใหม่จ่าระงังรดถนทาง หรือบอกตรง ๆ ว่าซิดซวา”

พุดพูดว่า “เขาคิดตามสูตร ตามกฎจวจว”

ถึงเชิงบันไดพระราชอุทยานสุเทพ ช่างภาพ

ก็งับเข้ามาโค้งคำนับ ขอถ่ายภาพพวกเรา
เป็นพัลวัน ปากก็ร้องว่า “บริการรวดเร็วครับ
ถ่ายเดียนะ ลงมาได้” นับว่าเมืองไทยเรา
บริการเร็วทันใจกว่าช่างภาพตามถนนจอแจใน
ลอนดอนเสียอีก

หญิงสาวเกล้ามวยทรงสูง นุ่งซิ่นได้เสื้อ
แขนกระบอก ห่มผ้าสีเขียวทับเสื้อนอก เดิน
นับชั้นบันไดค่องมากับชายหนุ่มหน้าซื่อ ชาย
สีเขียวบางปลิวสลับพัด เธอขับพวงมดระมัย

ข้าพเจ้าชม กับ แมงว่า เธอแต่งกายด้วยดี
แท้ ๆ แมงว่า “ฮือ เธอแต่งกันยังเป็น
ขรรคมดาเวสมาไหว้พระธาตุ”

เมื่อถึงยอดบันได แมงชี้ให้ช่างปั้นแตร
เจ้าประวัติน่า “นี่ช่างที่เชิญพระธาตุ เรา
อัญเชิญพระธาตุได้บนหลังช้าง อธิษฐานว่า
เจ้าประกัน ขอให้ช่างเดินไปเรื่อย ๆ อย่า
หยุดเลย หยุดตรงไหนจะประคิษฐานพระธาตุ
ไว้ตรงนั้น แล้วเขาก็ปล่อยช่างเดินเรื่อยมา
จากดินตอย ช่างก็เดินมาเรื่อย ๆ พอมาถึง
ยอดคตอยนทหยุด พอหยุดก็ถ่มลงตาย”

“ฮือ คงจะเหนื่อยมาก อดจำหันทมา
ถึงยอดพอดี ไม่นัยกะหยุดเสียครึ่ง ๆ กลาง ๆ
แปลกนะ” ข้าพเจ้าพูด

“คงจะได้ไปส่งพรรค” แมงต่อ

“ช่างเลือกที่ได้ดีมาก ดูดี มองเห็นเมือง
เชียงใหม่ได้ถนัด” พุดว่า

เราจุสรุปเทียนไหว้พระธาตุ ประดับกัถ์

อีกไม่ย่ำยากคับ หมุ้งดำควนหงษ์หน้าเขม
 คุมฆ่า แต่กริยามารยาทมนวด ถ้างกมกราบ
 พระอย่างนอบน้อม และส่อนลู่ให้ไหวกราบ
 เธอเห็นซาฟเจ้าทงมองดูเธอ เขอกหนมายม
 และพูดว่า "มากันหลายคนเจ้า มาจากเชียง
 รวยเจ้า เมารตมา" ซาฟเจ้ากำลังคิดว่าเธอ
 เมารต เขอกก็ตอบว่า "คนละ ๒๐ บาท" จึงเข้า
 ใจ พร้อมกันนั้นพูด ก็อธิบายด้วยเสียงดัง ๆ
 ตามเคยของพูดว่า "เหมารตมา" ทำให้
 ซาฟเจ้าชักงุน ๆ พูด อย่างไร ๆ อยู่ ทางเสียง
 อ่อน ๆ เนิบ ๆ ของเธอ ทำให้ซาฟเจ้ารู้สึกว่
 ณะกระมังวัฒนธรรมไทยแท้ชานันดงเดิม อ่อน
 โยนและจริงใจ เต็มใจพูดกับคนต่างถิ่นอย่าง
 นอบน้อม ให้รู้สึกว่ตัวเราเองนั้นได้กตาย
 เป็นพวกกวดตุเจริญ พวกนี้แข่งกระต้างไปเสีย
 เมื่อไรไม่ทราบ

ประสบกำลังห่อหรือ วัดคืบไม่อยู่กับเด็ก
 และแมง แล้วคณะเราก้เดินชมพระพุทธรูป
 รอบพระเบียง ตุ ๆ ก้เดินพด้น โกงแก้ง
 ไม่เหมือนพนองทงเป็นกลุ่ม ๆ ยูนัน ซาฟ-
 เจ้าเดินพด้นออกไปนอกประตูตามลำพัง อากา
 ษณ์สบายเงียบดังดี มองลงไปเห็นเมืองเชียง
 ใหม่อยู่ในอากาศขาวดัดดี

เราไหวพระธาตุแล้วเดินลงบันไดกดับมา
 เห็นชอทานนงอยู่หลายคน พอจะให้สัต่างคัก
 เห็นจำเป็นโรคเรอน เป็นโรคเรอนทุกคนเลย

เลยไม่ต้องให้ พุด วาดงจะถุกจับไปนคัมเพื่อ
 รักษาพยาบาล พวกกนจะหน่ออกมาอีก ไม่
 ยอมรักษาเพราะกัถจะหมตอาซัพ บางคนตา
 ไม่ได้บอดแต่นงทำตาบอด บางคนก็เอาตูกเล็ก ๆ
 มานงด้วยช้วยกะจองอแง ซาฟเจ้าคักว่กาดคน
 ไทยที่มาไหวพระธาตุทำใจแข็ง ๆ พร้อมใจกัน
 ไม่ให้สัต่างค้เสียเลยจะคักว่ เพราะไม่แน้วว่
 คนพวกนจะเผยแพร่วโรคให้คนอื่น ๆ บางหรือ
 เปลา่า ทงเที่ยวฉงนนอนตามปฐนียสัถานยัด
 สัถานที่ สักการะ เป็นที่ทามาหา กนเป็นลา่า เป็น
 ดัน และสับสัถกุดชอทานไปถิงตูกถิงหลาน แต่
 ชอทานเหล่านวาทจรงแถว กเป็นเพียง ติวออย่าง
 ที่เราเห็นโตนโทอยู่ คงจะยังมีคนฉลาดอีกมาก
 ทคักว่กาดนกำลังกนกำไรได้เปรียบผูอื่น ทง ๆ
 ทแท้จรงแถว กกำลังรบทุกข ทตนเอง สัวางชน
 หลอกถวงคนอื่น ๆ อยู่ทุกเวลา ติวเกิด นัน
 พอคณนกำลังนง ทำตาปรีอได้ เหมอนมองไม่
 เห็นใคร และทำทำบิต ๆ เบยว ๆ อวดเราคือ
 ไปอย่างน่าสงดำว

เราออกจรดตรงไปพระตำหนักภูพิงค้ ราช
 นิเวด้น ชออนุญาตเข้าชมบริเวณพระตำหนัก
 มีเจ้าหนาทพาชมรอบ ๆ บริเวณ พด้นพดาก
 กรมป่าไม้ปู้ตูกถวายนันเกดัดันกระหม่อมเจ้า
 พ้าชายคุดคล้าย ๆ กระท่อมจรณา ภายใน
 บริเวณพระตำหนักเงียบดังบ อากาษณ์
 สบายอย่างยั้ง ดอกกุหลาบดอกใหญ่ ๆ สีสด

ด้วยบานสะพรั่ง เสด็จเยี่ยมรักดอกโตๆ ดีเอ็นตา
 “ดอกโตนี่คงเพราะอากาศดี” แม้วว่า
 “แล้ว ก็ขุด ดินมา จากคอยปุ๋ย ด้วยครับ”
 เจ้าหน้าทออธิบาย

พระตำหนักเป็นแบบไทยๆ ทำให้บรรยากาศ
 กาศสงบล่งดี ราชภูมิจึงรักภักดีในพระองค์
 ทำน่วยอมรู้สึกปลาดปลัดม และอบอุ้มในพระ
 บารมีปกเกล้าๆ ที่ได้เข้าชมบริเวณพระตำ
 หนักเช่นนี้ ถึงดินไม้ต้นเล็ก ๆ พุดชว่า
 “นี่ไงละ ต้นกุยฝัก” พุดชว่าเดาเดาเดิมเป็นต้น
 กาฝากอยู่บนต้นไม้ใหญ่ ดอกสีขาวด้วย กรม
 ป้าไม้เห็นแปลงงามจึงเก็บมาทุลเกล้าทุลกระ
 หม่อมมดฉาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 พระราชทานชื่อวาตณกุยฝัก

เรายกมือไหว้พระตำหนักโดยความรู้สึก
 ทราบซึ่งเย็นศิระเพราะพระบริบาล แล้วอ้อดา
 เจ้าหน้าทอมุ่งหน้าไปคอยปุ๋ยต่อไป

เราชมรดจนเขาตอไปอีกเล็กน้อย หยุด
 พักกินกวยเตี่ยวผัดหวานเล็ก ๆ โกลด์ ที่ทำการ
 ประปราบนยอดเขานั่น แล้วจอตรดไว้ที่ถนน
 ประดับผู้เก่งกาจความจริงมีโรคหัวใจประจำตัว
 จึงดังเดไม่แน่ใจว่า จะเดินไปดูเขาเขากับเราดี
 หรือว่าจะนอนพักดีกว่า ข้าพเจ้าหวังว่าเธอจะ
 ไปเพราะตุงเก่งนัก จึงห้ามไว้เสีย เธอจึงยอม
 อยู่โยงนอนเฝ้ารวดิให้ นอกนั้นพากันเดินเท้า
 ค่อยไป เพื่อเยี่ยมพนองชาวเขาเฝ้าแม่วทคอยปุ๋ย

“ฉันอยากไปนานแล้ว” แม้วว่าพัน

เราเดินไปตามถนนบนไหล่เขา อากาศ
 เย็นสบาย มีต้นไม้กำบังเป็นร่มเงา แม้วให้
 ดูดอกไม้ป่าและดอกดินดอกเล็ก ๆ ที่โผล่ผุด
 จากพื้นดินโศด ๆ ไม่มีต้น เดินสบาย ๆ พอ
 เหนื่อยก็ถึงทางแยกไปคอยปุ๋ย และมีทางแยก
 จากหน้าผาดลงไปสู่หุบเขาเบื้องล่าง มองเห็น
 กระท่อมชาวเขาหลังเล็ก ๆ คุดูิบ ๆ เรียงราย
 อยู่ ๒๐-๓๐ หลัง เราเต็มใจเดินลงไปตามหน้าผา
 หน ทางไม่ชันมากนัก ได้ลงไปพอเห็นอ
 กิ่งทพก มมานั่งล้อมล้อมตวงตวงอยู่ คงเป็น
 ชมจันทร์ของชาวเขา บุญคำบอกมะม่วงมันที่
 ใต้ถุน คิดไปให้เรารับประทาน แก่ กระจายมา
 เรามองหาทางลง คุดูไปอีกไกลกว่าจะถึง
 คุดูดีที่ขดงเดินหา แล้วร้องว่า “ทางลงอยู่
 ตรงนี้ ไต่ย็นเสียงคนคุยกันเลยครับ”

เราจึงพากันย่องตามไป บุญคำผู้เป็น
 นักเรียนพยาบาลอายุน้อย และเด็กอายุ ๘ ขวบ
 คุดูต้นเต็นเหมือนจะไปพบกับอินเดียนแดง กณ
 โนนถามันไปตลอดทาง มีผู้รู้คือคุดูดีที่กับ
 พุด อธิบายดังเดเรื่อยไป บุญคำว่าฟังว่า
 “เอ เราไปนี่เขาจะ โกรธเคืองหรือทำร้ายเรา
 บ้างก็ไม่รู้ ทำยังงัใดละคะ”

เราเดินลงไปในหมู่ไม้ โกลด์จะถึงหมู่บ้าน
 ก็ไต่ย็นเสียงฮัมฮัม ๆ ที่คุดูดีที่ขว่าเสียงคน
 คุยกัน ทแท้คอเสียงระฆังระว คุดูดีที่ขทำตน

เป็นผู้ต่อไป อธิบายว่า “ เดี๋ยวระฆังจะครบ
ถ้าจะไปโบสถ์ พวกเขารัตและฝรั่งอเมริกัน
มาทบอยๆ ทดอยปยุกมฝรั่งอยู่ด้วยครบ”

เราเดินไปใกล้จะถึงหมู่บ้าน เห็นท่อนา
ทอดยาว ไม้ไผ่ผ่าซีก ทำเป็น ลำราง ชักน้ำ จาก
ลำห้วยมาไว้ เป็นน้ำใสสะอาดไหลรินอยู่
ตลอดเวลาไม่ขาดสาย ท่อนานอยู่สูงพ้นพินดิน
เพียงตา ตรงหัวตอระหว่งไม้ไผ่แห่งหนึ่งมี
ร่องเยื้องกัน ปลด้อยให้น้ำไหลจ้อก ๆ ลงมา
เหมือนน้ำพุ ถ้าขารณะ คุณดิทธิ ก็เป็นผู้
อธิบายว่า “ สะอาดครบ รับประทานได้”

เราก็ตรงเข้าไปล้างมือ ล้างหน้า และใช้มือ
รองตมกินเสียอ้อมอก ๆ ไป เพราะต่างก็หิว
ชาวเขาคนแรก ที่เรา พบคือ ยายแก่ ผอม
แห้งแก่ พันหรือ คุณดิทธิตั้งภาษารูเรอังกั้น
ทุกนอน ๆ รูคือ แก่แบมือและเอามือคด่า ๆ
ก็ทอ้ง คุณดิทธิหันมาบอกว่า “ ขอทานของ
พวกเขาอะ” พอให้ไปหนึ่งบาท แกกยม และ
แบมือขออีก แมวพูดภาษาไทยว่า “ พอแล้วๆ”
แกกยมแก้มบม ๆ เนื่องจากพื้นไม้มีขี้ คุณดิทธิ
ตั้งภาษาแล้วหันมาบอกว่า เขาเดินผี เข้าไป
ดูได้

เราจึงค่อย ๆ เดินลงไปจนถึงหุบเขาของ-
ดง
เสียงระฆัง ที่แท้ไม่ใช่ระฆังโบสถ์อย่างที่
ท่านผู้อธิบาย ที่แท้คือระฆังที่แขวนอยู่หน้า

โรงเรียนหลังเด็กเอง เป็นโรงเรียนของตำรวจ
ชายแดนที่ต่อนหนึ่งคือเด็กชาวเขา ชาวเขา
อาศัยระฆัง โรงเรียนที่เดินผีให้ฟังक्रमวงเวงดี

เราเดินลงไปจนถึงหมู่บ้าน สุนัขเห่า
เกรี้ยวกราว เราก็หลบหลังเข้าไป ตมพัด
เย็นสบาย เราตรงเข้าไปที่กระท่อมหลังทมิ
คนมุงอยู่เต็ม โดยมากเป็นผู้หญิงและเด็ก
แต่งกายเป็นกระโปรงท่งซุด ทอดด้วยผ้าสีดำ
มีดีดรวด้วยงามแต่มอมมาก พวกผู้ชายได้เสื้อ
กยงุ่นง่างางเนงซากอวยสีดำท่งซุด คนหนึ่งมี
ทองคำได้สวมคออยู่ คุณดิทธิอธิบายว่า
“ คนนี้เขารวยซะ ได้ทองคำที่คอ”

นายคนพูดไทยได้ชัดเจน เสียงดังเหมือน
ฟ้าผ่า “ มีเดินผี! เข้าไปดูได้” แดวกก็เดิน
คล้ายเหมือนว่าจจุพา พูดเสียงดัง หนายมแย้ม
ไม่ยักกะเกรงใจหมอมผีเหมือนคนอื่น ๆ “ เข้าไป
ดูได้! มีเดินผี”

คุณดิทธิถาม “ พ่อหลวงอยู่ไหม ?”
หมายถึงหัวหน้า

เขาตอบว่า “ ไม่มี มีแต่ผู้ช่วย”

พวกผู้หญิงชาวเขา และเด็ก ๆ มุงกันอยู่
นอกกระท่อม บางคนก็แอบดูตามช่องกระแซง
บางคนก็แอบดูที่ช่องประตู เราเลยยืนอยู่ที่
ประตู พัดว่าอย่าไปยุ่งกับเขาเลย มองเข้าไป
ในความมืด เห็นหมอมผี กำลังแกว่งตัว เดินไปมา
อยู่หน้ากองไฟ มีคนไม่รู้ว่าเป็นใครอยู่บน

เชือกเปลวนี้ ^๕คุณจะถูกเขมรหยกวิ่งโยกตัวไปมา
ปากก็พิมพ์พิมพ์ดุดดะโรดงฮัมฮัม ฮัม ๆ ฮัม ๆ ๆ
คุณดิถีเข้าไปในกระท่อม เขาห้ามเหยียบ
ผาดเค็ดขวางพาดอยู่ทรรณประตุ ซาฟแจ็ก
ย่อง ๆ เข้าไปบ้าง เห็นพวกผู้ชาย ๒-๓ คน
นั่ง ๆ นอน ๆ ดูบยาตบยาอารมณ์อยู่บนแคร่
ไม้ไผ่ข้างประตูทางซ้ายมือ เขานั่งสบายไม่ยืม
ไม้บัง ^๕นี่เห็นจะเป็นปัญญาชนของคนเผ่า
ดูขลุ่ยบายและเป็นทนายเถรเถียงของพวกเด็ก
และผู้หญิงทั้งหลาย

คุณดิถีบอกซาฟแจ็กว่า "แสบาน"
นั่งอยู่นั่น หมายถึงผู้ใหญ่บ้านตะมั่ง ซาฟแจ็ก
ยกมือไหว้ แก้ก็ไหว้ตอบด้วย

ซาฟแจ็กมองดูหมอผีร้องฮัม ๆ ฮัม ๆ โยก
เยกตัวด้นอยู่ได้ครู่หนึ่ง อากาศอับ กัดฝนควน
ไฟและกลิ่นยาตบปนกันฉุนกึกเข้าจมูกอีกใหญ่
เลยตาออกมานอกกระท่อม

เราจะป็นเขากลบที่ ^๕กิดไม่คุมกับที่ป็น
ดงไป ^๕เลยนงพทมานงวมกระท่อม ^๕ดมชยเข
พัตโกรกเย็นสบาย ^๕เด็ก ๆ พากันมามุงดูเรา
พวกผู้หญิงได้เครื่องประดับและทาแก้มเป็นดวง
ดีแดงแจ้ดอง โหนกแก้ม ^๕แมวกับซาฟแจ็กคน
หาประจำค่ออย่างที่เราคงชอบ แต่ไม่มีเลย มี
แต่ใบตะบาท (รัฐบาท) พิมพ์ใหม่ ๆ ^๕เราก
ก็หยิบออกไปให้เด็กเล็ก ๆ ^๕เผื่อจะอยากเก็บ
พระบรมฉายาลักษณ์ไว้บ้าง พอให้ไป ๒-๓ คน

แม่แก่คนหนึ่ง แก้มแดงแจ้ ^๕จัดแจงดั่งภาษา
ไม้เบ ^๕ผลักถูกลักหลาดนคนอื่น ๆ ^๕ให้เข้ามาทา
เราจนครบคนเดียว

โน่นแน่ะ ^๕วีรบุรุษชาวเขาเดินกึก ๆ มา
นั้นแล้ว ^๕เขาเป็นชายร่างดำดำน ^๕ผิวขาวเหลือง
อ้วนท้วนดีได้ดีกว่าคนอื่น ๆ ^๕มีกระบอกไม้เคาะ
ดินดังกึก ๆ ^๕เวลาเดินต่างตะพด ^๕มีทองคำเงินหลาย
อันสอดมคอ ^๕คุณดิถีก็อธิบายอีกว่า "เราชอบ
มากปะ ^๕ใส่ทองคำหลายอัน" ^๕เห็นเราเข้าก็ตรงเข้า
มาทักทายอย่างภาคภูมิใจ ^๕พูดไทยชัดเจดเสียงทั้ง
แต่ไม่เท่าฟ้าผ่า ^๕ท่าทางผยอง ^๕มีปัญญา
"ดีวดดี มาเที่ยวหรือ ^๕เชิญเข้าไปข้างใน"

คุณดิถีตอบว่า ^๕เข้าไปแล้ว ^๕ถามเราว่า
เป็นพ่อหลวงหรือ ^๕เขาดันหัวว่าไม่ใช่ ^๕คุณดิถี
ถามว่า "เคยไปกรุงเทพฯไหม?"

เราตอบว่าเคยไปกรุงเทพฯ ^๕และเคยเข้า
เฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ^๕และสมเด็จพระ
พระบรมราชินีนาถ

คุณดิถีถามว่า "ชอบกรุงเทพฯไหม"
"กรุงเทพฯ มันร้อน" ^๕เราตอบเสียงดัง
"อยู่นั้นต้องอาบหนาวนละ ๓ วัน ^๕อยู่บนเขา
เย็นสบาย"

ซาฟแจ็กเราเดินผ่านกระท่อมหนึ่ง ^๕เห็น
หญิงสาว ^๕ชาวเขา คนหนึ่ง ^๕อุมลุก ^๕ออกมา ^๕รออยู่
หน้ากระท่อม ^๕หน้าตาเศร้าซัด ^๕ลูกอายุราว

ขบหนุง ตัวร้อนจัด แม่หน้าจอย แมงกับ
ข้าพเจ้าจึงค้นหูกยาใน กระเป๋าทียบ ออกมา
แม่ก็หน้าชื่น ไม่วิ่งเกียดและเต็มใจขอ
อรรถคุณ ตั้งใจฟังวิธีชวยาทคุณดีทช โบบเบ
อชบายให้ฟัง คงจะเคยได้ใช้ยาฝรั่งจากพวก
ด้อมคำด้นาจึงเชอ แมงบอกว่า ออ มีเด็กเจ็บ
ใช้ มีน้ำละ ดงมเด้นผี

เราเดินขึ้นไปบนเนิน แวะดูโรงเรียน
การวดชายแดน ซึ่งเป็นฝากระแวงกนห้องไว้
ห้องชาวเขา บอกว่า โรงเรียนปิดมาปี กว่าแล้ว
แกงจะนับหยุดพักร้อนภาคปลายว่าปีหนึ่ง ใน
ห้องเรียนมีภาพสัตว์ต่าง ๆ และภาพ ก ข ค
อยู่ข้างฝา นำเห็นใจครูที่อุตสาหะปั้นลงมาสอน

เราเป็นเขากลัตามทางเดิม แต่ชาชนดู
ไกลกว่าชาตงเป็นอันมาก ภูเขาสูงชันและทาง
เป็นคดงัน ยิงปืนก็ยิงเหนอย ดูตัวหนักเข้า
ทุกที พอจะเก้ายาว ๆ ก็ถูกชอบกระ โปรงกระตัก
ชาได้ไม่ให้เก้ายาว ๆ ครั้นก้าวถัน ๆ ก็ไม่พิน
คินอ่อนร้อนชวยพาดันไถด แมงก็ดำทับว่า "ฉัน
เชอแล้วไม่นั่งกางเกงไม่ได้หรอก ตาชนคอย
ดงพียงแย้เลย" ข้าพเจ้าก็แบกตัวเองอด ๆ อยู่
และคอยร้องบอกคนข้างหน้าว่า อย่าเพิ่งไป
เดียงก่อน คอยก่อน ดมชายเขาไม่ยักกะพัด
เชอ นิ่งงัน คนหนุ่มคนสาวก็ก้าวตัวปลิวออก
หน้าไปหมดแล้ว ข้าพเจ้าชักคอแห่งหิงนาตบ

ต้น แลมมือปาทานได้กลิ่นเหม็นฉุนกษณา
ติดจุมก เลยพาโถพาเลว่องเอือกากออกไป
แมงอยู่สูงกว่าข้าพเจ้าเล็กน้อย เลยวไปทาง
ลัด ข้าพเจ้าเงยหน้าชนไปถามว่า "ดีหรือ?"
แมงด้นหน้าว่า "ไม่ไคเลย ดัน อย่าตามมา"

บุญคำ เด็ก และคุณดีทชชนไปอยู่สูง
ดิบแล้ว เเสียงคุณดีทชชร้องบอกลงมาว่า "ถึง
แล้วครับ พันแล้ว"

กองเชยร่ร้องดงมาเช่นนั้น นักปืนเขาไม่
เป็นักแข็งใจตามชนไป แต่ก่าจะตะกายชนไป
ได้ก็หยุดหอบฮัก ๆ เเสียงหลายหน ผิดกับด้มย
แปด เกา ขอบ ครัง ปืน เขา ที่ อัด้าน เป็นอันมาก
บดินคตานด้เท้ายัน จะคยไม่อะไรก็ไม่มีทาง
ใจหิว ๆ หิดแต่นา น้แหละกรรมังที่พระท่าน
ว่า "ตั้งทงหลายทงปวงไม่ควรยัดมันถอมัน"

ประโยชน์ของท่านพุทธชาติสุด ไผดชนมา
ในความเหนอย ครวณช้ข้าพเจ้ากหุค่น้อยใจ
ในความอ่อนแอของตน พอหยุดเห็นแกตัว
ได้ช้ชวคราว ความอ่อนเพลียก็คอย ๆ ลดลงไป
ได้ที่ละน้อย ๆ จนหายเหนอยได้อย่างแปลก
ประหลาด

ที่คนโบราณ อุดดำห์ เเสียง พระชาติ ชน
ไปไว้บนเขาสูง ๆ และดงทงโฆษณาว่า ไปให้
พระชาติต้องเดินไปถึงจะได้บุญแรงนั้น ท่านก็
คงจะหวังให้เราเรียนรูจาก ประดัพ การณ์ ตรง

อย่างนักการศึกษาสมัยใหม่พร้า อธิบายว่าพัน
ฉ่า ผิดกันก็แต่ว่า คนโบราณท่านไม่ค่อยชอบ
อธิบาย และชอบทงไว้ให้เป็นปัญหาคิดเอาเอง
เล่มอ

ข้าพเจ้าเดินเงยบๆ ล้มบายๆ มาตามทาง
อันร่มรื่น ดมพุดเออยๆ ล้มบาย

ป็น! ป็น! เสียงแตรรถ ประดับเป็น
ห้องเพื่อน ให้รดเล่นมารับ แต่เราก็ออดถึง
คนขับจึงถอยรถ และขับกลับลงมาจากภูเขา

ประดับหัวเราะ “เห็นนาฬิกาบ้ายสามโมง
แล้ว ยังไม่มากนัก เลยจิตใจที่ไม่ได้ไปด้วย”

แมงแดงขาวให้ประดับรู้ ว่าข้าพเจ้า
บ่นถึง อยากให้ไปเป็นเขารักษาโรคหัวใจ
ประดับหัวหรือชอบใจ และดั่งน้ำเย็นมาให้ดื่ม
พุด คมอกๆ และชอบออกชอบใจยัตยาด

“ฮือ เห็นอยจริง ๆ รู้ตัวเลยว่าแก่แล้ว
เอ แต่กิดเหมือนกันนะ ทำให้หายโกรธ
ใคร ๆ ก็ ะไรก็ไม่อยากได้ แต่นั้นแหละ
กว่ารณะแด่นลงไปถึงเชิงเขาข้างล่างโน้น เรา
ก็จะกลับกิเลศหนาแน่นอย่างเก่าอีก”

เป็นความเศร้าใจของข้าพเจ้าเช่นนั้นจริงๆ
แต่เพื่อน ๆ กลับหัวเราะครืนใหญ่ มิได้พลอย
เวทนาออกกิลัด ที่กำลัง ลามปาม และ กลับ ลูก
โพลง ๆ อยู่ในตัวข้าพเจ้าแต่อย่างใดเลย

ก่อนลงจากคอย เราแวะไปที่สถานีวน
กรรมของกรมป่าไม้ ต้นไม้ดอกไม้ดีสด

นานาพันธุ์ ดีดีสวยงามน่าดู มีป้ายติดว่า “ห้าม
เด็ดและห้ามขุดดอกไม้”

“ลุง เขาห้ามขุดดอกไม้หรือลุง”

ถามผู้เฝ้าสวน

“เขาห้าม” ลุงตอบ

“ต้นไม้จะลง ขอได้ไหม?”

“ต้นไม้ก็ไม่ได้ครับ”

“แล้วเมล็ดมันจะลง”

“อันนั้นผมไม่ทราบครับ” ลุงตอบ “ต้อง
ถามหัวหน้า หัวหน้าไม่อยู่เข้าไปในเมือง”

“ลุงแกตอบตรง ๆ ดี” พุด พุด

ออกจากสถานีวนกรรมเย็นแล้ว เราจึง
งตเดียวไปโรงแรมหนึ่ง ไม่ไปน้ำตกแม่ดำ ตอน
เย็นเราหิวป็นโตได้รถจิบไปห้วยแก้ว แต่พอ
ไปถึงประดับกับป็นอุ้อว่าผิดหวังมาก เลยรีบ
ประทานข้าวไม่ลง ต้องดั่งปลาหมึกจมนาน
มากินแทน

“ไม่ไหว ผิดหวังจังเลย ลักปรก”

ประดับพุดพดางป็นย่องแย่งกลับลงมา
ข้าพเจ้าช่วยแก้ว่า โช้ แต่ก่อนนี้เขาด้วย
กอดานมาก ถึงได้พามาดู ใครจะไปรู้ด้วย
ห้วยแก้วอันสดงามได้เปลี่ยนแปลงไปได้ถึงแก่
นั้น ไม่งั้นก็จะไม่พามาดูดอกน่า

เสียงข้างกล้องบอกว่า ถ่ายรูปใหม่ครับ
เดียวได้ครับ

ประดับหัวเดียวห้อยแก้ว พาโถดอปลีเคียง
เชื่อว่าไม่ถ่ายละ ถ่ายไปทั้งไมกักร้านน้กัชม
ดำห้อยอยู่อย่าง ใครต่อใครก็ทงอะไร ๆ ไว้
เดอะเดอะสักปรกอย่าง

ข้าพเจ้าเองก็รู้สึกเสียดาย อะไร ๆ ที่แล้ว
ไปแล้วจะแก้กลับเป็นอย่างเดิมก็ยาก ดูแต่อดีต
ถึงโบราณอยู่ชยาเถิด ใครละจะเป็นคนทะเลาย
องให้เหมือนเก่าได้ ประวัติศาสตร์ควรจะ
เป็นประวัติศาสตร์ ธรรมชาติก็ควรจะเป็น
ธรรมชาติ ใครซนเข้าไปยุ่มยามก็เท่ากับ
ทำลายอิทธิพลอันมีค่าทางจิตใจแก่ประชาชน

เย็นมากแล้ว เราจะต้องรีบกลับเพราะมี
นัด ประดับบอกว่า "ปลาหมึกทงแพงนักต้อง
กินให้หมดเสียก่อน" พดางหยิบหนวดปลา
หมึกบน จมนามจมิได้ปากเคียวหนืด ๆ เพราะ
หนวดเหนียว จมหมดแล้วจึงยอมดกซน เรา
รีบจับบงจากห้อยแก้ว ประดับดังพูด และ
ข้าพเจ้าที่บานคุณหมอบประดาน คุณหมอบเป็น
คนใจดี มีน้ำใจกว้างขวาง และลึบวิบัติ เก่ง
ทั้งกีฬา ตะคร คนตรี ฯลฯ และต้องรับรอง
แขกอยู่เป็นประจำ "ท่านต้องเลี้ยงใคร ๆ ปี
หนึ่ง ๓๐๕ วัน และบริการตลอดรายการ
จริง ๆ" พูด ล้วเสร็จ

ข้าพเจ้าพำถึงความแก่เฒ่าของข้าพเจ้า
เอง คุณหมอบผู้หญิงบอกว่า ยัง...ข้าพเจ้าป็น
เราจนมาเองได้ยังไม่แก่ดอก คุณหมอบผู้ชาย
คนหนึ่งกลับฝรังหนุ่ม อัย ๕๐ เศษลงไป แล้วยัง

ซนได้ไม่ตลอดทาง จ้างคนหามกลับ ได้ย็น
เซ่นนค้อยใจซน

จากบ้านคุณหมอบประดาน ประดับจับ
รถจับไปรับ แล้วยอนไปรับประทานเต้าฮ้อย
อันลือชื่อของชาวเชียงใหม่ แต่ก่อนข้างดึก
เพราะดึกแล้ว เลยไม่อร่อยเหลือแต่กันหม้อ
รดเค็ม ๆ เผ็ด ๆ เต้าฮ้อยรำนคนแน่นเป็น
ประจำจนเจ้าของผู้ชายปลุกตึกแถวเป็นแฉ่นๆ

ประดับกินเต้าฮ้อยพดางพูดว่า "ลึทธิเชา
ซนไปฝางพรงนี้ เขาว่าต้องไป"

"ไม่มีอะไรน่าคุดอก" พุดว่า

"ลึทธิว่าเขาต้องไปคุดบ้านของเขาที่ฝาง"

ประดับพูด "เขาว่ามีบ่อนารอนน้ำคุดมาก"

พุดว่าถ้าจะไปก็ควรระวังคางคักกิน จะได้
ไม่เปลี้ยมาก แต่ปรึกษากันแล้ว เวลาจังกัด
คางไม่ได้ ข้าพเจ้าไม่นึกถึงจิงของคดักวันหนึ่ง
ฝ่ายประดับก็ลึงเดเพราะคิดว่าคุณลึทธิโฆษณา
ว่าฝางน้ำคุดเพราะจะไปคุดบ้าน ประดับเล่าเรื่อย ๆ
ต่อไปว่า "แกเคยถูกลอดเตอรูรู้ใหม่ ปลุกได้
เจ็ดหม่น ให้เขาเดือนละ ๕๐ ถ้าโรงาม ว่าจะรีบ
ไปขายเสียก่อนพ้ง" พุดแล้วก็ลุดซนซนเรา
กลับบ้าน พรอมกันนิน เซอกับบอกว่าเขาจะไป
ฝาง ออกคุดห้าตอนเช้า กลับคุดนคาคางจะทัน
วันรุ่งซน ประดับออกจากบ้านไปตงแต่
เข้ามคุดอนค ๖ กลับถึงบ้านมีญาติ โยมของ
คุณลึทธิชวยกันหอบข้าวของพะรุงพะรังกลับมา

“ทางคิดตลอด ด้วยมาก ไม่ได้เห็นก็
 เสียตายเย” ประดับพุดย้มๆ มองข้าพเจ้า
 อย่างกวนโทโสพิลึกแท้ เธอพรรณนาว่าบาง
 แห่งรดแต่นไประหว่งภูเขาใหญ่สองฟาก ทาง
 แคมบมากระหว่งภูเขา ทงแคมและสูง ดูตึกดา
 นากดัด แม้แต่พระอาทิตย์ก็ส่องไม่ถึง เบอง
 ดำงเป็นหุบผาและดุ่มน้ำ แดมท่ายว่า “ไม่ไป
 ดูเองนี่! ดันแม่น้ำบึงก็อยู่ที่ฝ่าง”

แล้วเธอก็พรรณนาต่อไปว่า บ่อน้ำร้อน
 ที่ฝ่างด้วย ตั้งแต่เกิดมายังไม่เคยเห็นที่ไหนเคย
 บริเวณ บึงน้ำร้อนเนื้อที่เป็นนากว้าง ดัก ๒
 ไร่ได้กรรมัง มีบ่อน้ำร้อน ร้อนจริงๆ นะ
 ดีดิบกว่าบ่อได้ นางรอนเคียดปุด ๆ เลย
 เป็นคณันเที่ยว บ่อหนึ่งมีก้อนหินใหญ่ทับบีด
 ปากบ่อ เพราะลูกช้างตกลงไปตาย แม้ช้าง
 เสียใจก็เลย ลากหินมาท่อม ทับบีดปากบ่อเสีย”
 แล้วเธอก็สรุปค้อยๆ ว่า “เชื่อนภูมิพลด้วย

แถมหัดจรรย เป็นสิ่งทีคนสร้างชั้น บ่อน้ำร้อน
 ที่ฝ่าง ด้วยและแปลกประหลาดมหัศจรรย์
 ขรรวมชาติสร้าง”

ข้าพเจ้าไม่เคยทราบเลยว่าประดับเป็นนัก
 ประพันธ์ และกวดด้วยเช่น... กำดงนักชมมอ
 ในใจ เธอก็ว่า ข้าพเจ้าควรจะเสียใจทีไม่ได้
 ไปดูเอง ข้าพเจ้าเลยคุณ เธอก็ทำไมรูไม่ขยับ
 ผลไมรูปร่างแปลกๆ ออกมายื่นให้ คุณต่อไป
 อย่างอารมณ์ดี “อายันรูปร่างแปลกคดีใหม่?
 แต่เปรี้ยวไปเลย” แล้วเธอก็จระไนถึงตันไม้
 แปลกๆ ทีเธอไปพบมาที่ฝ่างต่อไปอีกอย่าง
 ดินเด็นพอใจ

คนเราชอบกันได้ก็เพราะเช่น
 ฝ่ายคุณดีทีรักก็อารมณ์ดีตามเคย บอกดู
 ให้ขยับผลไม่ต่างๆ มาให้ ว่าคุณลุง คุณอา
 คุณน้า ฯลฯ ฝากมาให้ตามประดำชาวเขียงใหม่
 ใจดีทงๆ ทียังไม่เคยพบกันเลย

ชายใดไม่เที่ยวเที่ยวไป
 ชายใดอยู่เหย้าเนาทั่วทุกซ์

ทุกแคว้นแดนไพร
 ไม้ต้นชนชุก

มีอาจรสพบสุข
 ได้ชื่อว่าชั่วมัวเมา

จาก นิตานเวตาด
 ของ น.ม.ส.

เรื่องหน้า “ เทยเมืองนอกกับบรรณารักษ์ ” แทนชื่อ “ พาชมห้องสมุดเมืองนอก ” ข้าพเจ้า
 ยินดีพาชมคติสั้นๆ แลนด์ เมืองแห่งเทพนิยาย ซอตติวูดแคนดารา ซิกาโกดินดาอาราย บลูมมิงตัน
 ซึ่งมีตมญาว่ากรุงเทพ ฯ ใหม่ นิวยอร์คนครแห่งความฝัน นวัตกรรมในแอกการาอันเลื่องชื่อ และ
 อื่น ๆ อีกมากมาย ชีวิตชาวอเมริกัน ร้านสรรพสินค้าอันโอฬาร ฯลฯ สดับไปกับการชกกิจการ
 ห้องสมุดอันทันสมัยที่สุดในโลกของสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส อังกฤษ เยอรมันนี้ตะวันตก ญี่ปุ่น
 และฮ่องกง

เนื่องจาก สมุด บันทึกชื่อ บุคคล และ บันทึก รายละเอียด การดูงาน บางแห่ง บังเอิญ
 ตูญหายไปเมื่อตอนทกระเป่าเสื้อผ้าไปใหญ่ของข้าพเจ้ามันอันเป็นไปแตกกระจายอยู่หน้าด้านนี้เมือง
 ซัมบรูค และได้ผู้ใจดีโยยของได้กระเป่าให้ข้าพเจ้าพร้อมทั้งแยกไปตั้งที่ไซ้เตลท์พักให้ ด้วย
 ความตกตะลึงพิรงพิรดข้าพเจ้าจึงไม่ทันดูว่าของได้ถูกเก็บมาอย่างครบถ้วนหรือไม่ ดังนั้นบาง
 ตอนอาจจะไม่ได้กล่าวชื่อบุคคลทเกยวของ และรายละเอียดการดูงานบางแห่งอาจบกพร่องไป
 เพราะข้าพเจ้าจะต้องรีบเรียงจากความจำบาง ทงนี้หวังว่าท่านผู้อ่านคงจะให้อภัย

ฮ่องกง—เมืองที่ใคร ๆ ก็พูดถึง

เมื่อเอ่ยถึงฮ่องกง ใคร ๆ หลายคนมักจะนึกถึง นายเกลดน แอเวน นักหนังสือพิมพ์
 เก่งกาจ และดาราวด์วินด์ แคมเบต ผู้สามารถในภาพยนตร์โทรทัศน์เรื่องฮ่องกง ซึ่งดูเหมือนจะ
 ช่วยทำให้ฮ่องกงยิ่งเลื่องลือชื่อและเป็นทีใฝ่ฝันใครจะได้ไปเยือน บางคนก็นึกถึง ฮันซูหยินและ
 นิยายรักเรื่อง Love is a many-splendored thing ซึ่งทำให้ฮ่องกงอบอวลไปด้วยมนต์รัก
 สำหรับข้าพเจ้าฮ่องกงเป็นดินแดนแห่งหนึ่งแห่งความหลัง เพราะข้าพเจ้าเคยเหยียบผืนแผ่นดิน
 นานมาแล้วถึง ๒ ครั้ง และครั้งที่ ๓ เมื่อเดือนเมษายนของปีนี้ แต่ยังไม่เบื่อหากจะมีโอกาส
 กลับไปเยือนอีก ฮ่องกงสำหรับข้าพเจ้านอกจากจะหมายถึงภูมิภาคนมี่เสน่ห์ที่แก่กล้าตา เวลา
 อันแสนสุขปราศจากกังวลของการเดินดูร้านขายของแล้ว ดินแดนแห่งนี้ยังให้บทเรียนชีวิตอัน
 สูงค่า นั่นคือการต่อสู้เพื่อมีชีวิตอยู่ ชีวิตลำเค็ญของชาวจีนที่อยู่เรือแคบๆ หรืออยู่กระท่อม
 ทำด้วยดั่งกระดัดบนเขาหรืออยู่บน Apartment ชั้นสูงๆ โดยไม่มดลพดี การทำนายนน่อกบน
 ตามไหล่เขา และการหาชีวิตดัดแปลงหาหนทางให้เป็นร่องฝักต้นของบงาม คนจนที่มาขอบนันเศษ

อาหารเหลือกิน เด็กเล็ก ๆ ถอดรองเท้าเดินกมหนามองรองเท้าคนเพื่อขดีให้โดย
ขมแลกกับเงินเพียงประมาณ ๘๐ สตางค์ ภาพชีวิตเหล่านี้ทำให้ผมได้ทึ่งหวดคิดถึงดินแดนอัน
แห้งแล้งว่างเปล่าอีกมากมายในเมืองไทย และชาวในนาปลาในน้ำ ทำให้คิดว่าเราเป็นคนโชคดี
เพียงใดที่เกิดในแผ่นดินไทย และการต่อสู้เท่านั้นที่จะให้ชีวิตมีความหมายแก่การดำรงอยู่
อย่างแท้จริง ย่องกงเป็นเมืองแรกที่ข้าพเจ้าจะแวะดูงานในการเดินทางครั้งนี้

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๐๔ เป็นวันออกเดินทางของข้าพเจ้า นายแฮร์ เอช เพียร์สัน
แห่งมูลนิธิริอาเซีย ซึ่งเป็นเจ้าของทุนดูงานในสหรัฐอเมริกาของข้าพเจ้าในคราวนี้ได้กรุณาให้
เกียรติไปส่งนอกเหนือไปจากเพื่อนร่วมงานเพื่อนสนิทและญาติพี่น้องของข้าพเจ้า ในเครื่องบิน
ข้าพเจ้าได้รู้จักกับคุณสุภร ติวีโรบุญดี ซึ่งจะเดินทางไปสหรัฐอเมริกาเช่นเดียวกันเพื่อศึกษาวิชา
เศรษฐศาสตร์ที่เมืองซานโฮเซ เขาจะแวะที่ฮ่องกงเป็นเวลา ๒ วัน เช่นเดียวกัน แม้ว่าจะไม่ได้
พักในโฮเตลเดียวกัน แต่ก็ยังมีโอกาสไปเที่ยวชมฮ่องกงด้วยกันหนึ่งวันเต็ม โดยมีนายเม้งซ่ง
คุณสุภรรู้จักมาก่อนเป็นมัคคุเทศก์

ฮ่องกงแปลกตาไปจากเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๘ ตรงที่มหานครเพิ่มมากขึ้น แต่ภูมิภาพ
ต่างๆ ยังคงเดิม ชุมเขาที่ตระหง่านเต็มไปด้วยตึกใหญ่โตของเศรษฐกิจและกระต๊อบของคนยากจน
ตามทิวเขาระยิบระยับด้วยแสงไฟของเวลาค่ำคืน ท่าเรือสตาร์แฟร็กยังคงคับคั่งด้วยผู้คนทชามฟาก
จากฝั่งเกาหลุนไปฮ่องกงหรือจากฝั่งฮ่องกงไปเกาหลุนไม่ขาดระยะ ภัตตาคารเรือลอยใบบอกที่
ระเบอริคินบัตนเปลี่ยนดำใหม่เป็นเรือใหญ่กว่าเดิมแบบเก็งจีน และเรือภัตตาคารอีกดำหนึ่งคือ
Sea View Palace ก็ได้รับความนิยมไม่แพ้กัน ตั้งที่นันทองเที่ยวชอบตักคือ ด้ด้ทะเล จำพวก
หอย ปู ปลา ที่ได้เข่งเข้าน้ำไว้ข้างเรือ และถ้ามารอดังขึ้นมาให้ถูกดึงเอาไปปดิดชีวิต เพื่อเป็น
อาหารของนักท่องเที่ยวเหล่านั้น ริพลัดเบยก็ยังคงรักษาชื่อเสียงของการมีหาดทรายงามไว้ได้
จนตึกโตขึ้นก็ยังคงสนุกสนานด้วยการพ่นประเทหว้างปาหลายชนิดอย่างเดิม ส่วนนาย
โอบันไชว์ได้ขยายขอบเขตรูปปั้นต่างๆ ในบริเวณมาเป็นนิทานสอนใจเยาวชนหลายเรื่อง ส่วน
ทางด้านการศึกษาชั้นสูงฮ่องกงยังคงมีมหาวิทยาลัยอยู่เพียงแห่งเดียว คือมหาวิทยาลัยฮ่องกง ซึ่ง
มีนักศึกษาเพียงประมาณ ๓๘๐๐ คน คนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาอย่างเพียงพอ ด้วยเหตุ
นี้สภาการศึกษาฮ่องกงในฮ่องกงจึงยังไม่เจริญเท่าที่ควร

ห้องสมุดในฮ่องกง

ฮ่องกงมีสิ่งหนึ่งซึ่งคล้ายกับเมืองไทย สิ่งนั้นคือความสนใจในการจัดตั้งห้องสมุดชนิดที่ไม่เป็นลำดับขั้น ใครมีตู้หนังสือและหนังสือจำนวนเล็กน้อยสำหรับใช้ประดับไว้ก็เรียกว่าห้องสมุด และไม่ว่าองค์การสมาคมหรือสถาบันใหญ่น้อยล้วนแต่จัดให้มีห้องสมุดประเภทดังกล่าวกันมากมาย แต่หนังสือนั้นมีคุณภาพดีหรือไม่ จำนวนเพียงพอหรือไม่ บรรณารักษ์จะรู้จักปฏิบัติงานห้องสมุดอย่างถูกแบบแผนเพื่อช่วยให้หนังสือเกิดประโยชน์หรือไม่ ไม่ใคร่ได้คำนึงถึง นายนักวิชาการเอกาการห้องสมุดทั้งหมดเข้าด้วยกันและจัดอย่างมีแบบแผนกำลังอยู่ในความดำริของ รัฐบาล CoIonial Government แห่งฮ่องกง หลังจากที่ได้มีการสำรวจภาวะห้องสมุดโดยละเอียดทั่วฮ่องกงแล้ว

ห้องสมุดประชาชนของฮ่องกง (City Hall Library)

ถ้าข้ามปากจากฝั่งเกาลูนโดยท่าเรือสตาร์ แพร์ ไปยังฝั่งฮ่องกง เมื่อชนจากเรือก็จะเห็นตึกใหม่สูงตระหง่านเป็นตึกอันนาคือ City Hall ของฮ่องกง ซึ่งมีความหมายแต่เพียงเป็นศูนย์กลางแห่งวัฒนธรรม City Hall นอกจากประกอบด้วยห้องสมุดประชาชนซึ่งขณะนี้อยู่บนชั้นที่ ๓ และกำลังจะได้เนื้อที่ ๔, ๕ และ ๖ ทั้งหมดแล้ว ยังมีห้องแสดงนิทรรศการ มีโรงละคร และ Concert Hall แยกต่างหาก ข้างล่างของโรงละครมีร้านขายเครื่องดนตรี

ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ เป็นของใหม่ เพิ่งเปิดใช้ เป็นห้องสมุดที่เทศบาลจัดตั้งขึ้น บรรณารักษ์เป็นชาวอังกฤษ เปิดให้ใช้ในวันธรรมดาตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ น. — ๒๐.๐๐ น. วันเสาร์เปิดทำการเพียงแค ๑๗.๐๐ น. และวันอาทิตย์เปิดเวลา ๑๓.๐๐ น. — ๑๗.๐๐ น. มีหนังสือทั้งภาษาจีนและภาษาอังกฤษประมาณ ๑๑๓,๐๐๐ เล่ม เครื่องเรือนเครื่องใช้และวิจิตรนับว่าทันสมัย ห้องหนังสืออ้างอิงและห้องวารสารอยู่ในชั้นเดียวกัน โดยแบ่งเนื้อที่อย่างละครึ่งห้อง แต่ละชั้นมีตู้บรรณการประจำชั้น และมีหับัตรรวมไว้ในชั้นบนสุด หนังสือจ่ายให้ยืมได้คนละ ๓ เล่มในเวลา ๒ สัปดาห์ และต่อได้อีก ๒ สัปดาห์ คนทำงานที่มความรู้นิเวชาบรรณารักษ์ศาสตร์มี ๔ คน และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ อีก ๒๔ คน บรรณารักษ์ห้องสมุดเจ้าอาของสมุดนี้เป็นห้องสมุดประชาชนตามความหมายที่แท้จริงเพียงแห่งเดียวในฮ่องกง แต่คนส่วนมากยังไม่รู้จักบริการห้องสมุด ไม่ทราบห้องสมุดมีประโยชน์แก่ชีวิตประจำวันของเขาอย่างไรบ้าง ดังนั้นจึงต้องมีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคอยแนะนำชี้แจงการใช้ห้องสมุดอย่างใกล้ชิด เด็กนักเรียนสนใจมาใช้กันมาก คาดว่า

สะดวกแก่ทางเจ้าหน้าที่และผู้ใช้ห้องสมุด ห้องสมุดจัดแบ่งหนังสือเรียงตามเลขหมู่คือ แต่ละห้อง
 มีโต๊ะอ่านหนังสือ และที่อ่านหนังสือเฉพาะบุคคล และห้องเล็ก ๆ สำหรับใช้ในการจัดมุม
 กลุ่มเล็ก ๆ แต่ขณะนั้นห้องเหล่านี้ได้ถูกนำมาใช้เป็นห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพราะ
 เนื้อที่ห้องทำงานยังมีน้อย ห้องสมุดมีห้องสำหรับอ่านไมโครฟิล์ม ๓ ห้อง ไมโครฟิล์มขณะ
 นี้ยังมีจำนวนน้อยเท่าที่มอยู่ได้แก่ไมโครฟิล์มหนังสือพิมพ์จนเก่า ๆ

วารสารของห้องสมุดมี ๑๓๐๐ ชื่อ จัดไว้บนหิ้งเปิดเคย ๆ จัดแยกไว้ตามหมวดวิชา
 แล้วจึงลำดับตามอักษร วารสารทั้งหมดเป็นวารสารวิชาการสำหรับประกอบการเรียนการสอน
 ไม่มีการให้ยืมวารสารออกนอกห้องสมุด เพื่อสะดวกแก่การรวมเย็บเล่มได้อย่างครบถ้วน ไม่
 วารสารสำหรับอ่านเพื่อความบันเทิง

ห้องสมุดเปิดทำการตั้งแต่ ๘.๐๐ น. ถึง ๒๒.๐๐ นิติตขอยืมหนังสือได้ ๗ เล่มภายใน
 ๕ ตำบลที่ อาจารย์ขอยืมได้ ๑๒ เล่มภายใน ๓ เทอม แต่ถ้ามืดของกาใช้หนังสือจะต้องนำม
 คืนก่อนถึงกำหนด หนังสือของซึ่งใช้ประกอบการเรียนวิชาต่าง ๆ ของนิติตเก็บไว้บนหิ้งเปิด
 ๑๖ รายรับหนังสือ และให้นิติตใช้เพียงเล่มละครั้งวันหมุนเวียนกันไป และให้ขอยืมไปอ่านนอก
 ห้องสมุดได้ ๑ คืน

สิ่งที่น่าสนใจซึ่งจะนำมาใช้กับห้องสมุดในเมืองไทยได้คือ

๑. การจัดทำรายชื้อหนังสือที่รวบรวมประจำตำบล แทนที่จะจัดพิมพ์ไว้เฉพาะ
 รายชื้อของห้องสมุดส่วนมากปฏิบัติกันอยู่ ห้องสมุดนั้นได้ใช้กระดาษไขที่อัดสำเนาบัตรรายการมา
 อัดสำเนาลงในแผ่นกระดาษขรมขนาดเท่าบัตรรายการ เป็นชื้อความเดียวกับบัตรรายการ
 นั้นเอง แล้วนำมารวมเป็นเล่มไว้ด้วยกันเป็นเล่มเล็ก ๆ กะทัดรัด ซึ่งผู้ใช้ห้องสมุดอาจนำติดตัว
 ไป หรือใช้ภายในห้องสมุดได้โดยสะดวก ฉะนั้นเป็นการประหยัดแรงงานที่จะต้องจัดพิมพ์รายชื้อ
 หนังสือเหล่านั้นอีกครึ่งหนึ่ง แต่ฉันทักใจได้เฉพาะที่ใช้เครื่องจักรอัดสำเนาบัตร เช่น ห้องสมุด
 กลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

๒. การหุ้มปกหนังสือด้วยพลาสติก โดยใช้แผ่นพลาสติกบางทากาวติดกับกระดาษ
 สีน้ำตาลอย่างบางสำหรับห่อปกอีกทีหนึ่ง ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงอุปกรณ์ทั้งสองอย่างนั้นก็น่าจะ
 คิดแปลงใช้กับห้องสมุดของเราได้เพราะอาจหาของนั้นได้โดยง่ายและราคาถูกกว่าปกชนิดเดียวกัน

ซึ่งมีจำหน่ายในสหรัฐอเมริกา การห่อปกหนังสือทำให้หนังสือดูน่าอ่าน เพราะสามารถ
 ด้เห็นใบหุ้มปกอย่างชัดเจน และทำให้หนังสือคงทนถาวร ดันหนังสือไม่แตกง่าย

๓. การใช้หนังสือในห้องสมุดนับเป็นดังจำเป็นสำหรับ นิสิตของมหาวิทยาลัยนั้น
 เพราะแม้มหาวิทยาลัยจะสอนแบบเด็กเซอร์ แต่ก็กำหนดหนังสือให้อ่านประกอบเป็นจำนวนมาก
 ด้วยกัน ห้องสมุดจึงเป็นดังจำเป็นของกาการศึกษาในมหาวิทยาลัย และได้รับงบประมาณอย่าง
 เพียงพอสำหรับซื้อหนังสือมาไว้ประกอบการสอน นอกจากนี้การบริหารงานแบบรวมอำนาจ
 โดยมีห้องสมุดต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยขึ้นตรงต่อห้องสมุดกลางทำให้การจัดห้องสมุด และการ
 ให้บริการแก่นิสิตสะดวกและได้ผลดียิ่ง

สมาคมห้องสมุดของฮ่องกง

บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยฮ่องกงซึ่งเป็นนายกสมาคมห้องสมุดฮ่องกงกรรณา
 เฝ้าดำรงสมาคมห้องสมุดของฮ่องกงเพิ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ขณะนั้นมีสมาชิกประมาณ ๕๐ คน
 กิจกรรมที่จัดขึ้นมีเล็กน้อย เช่น มีการประชุมพิจารณาแก้ปัญหาห้องสมุด จัดปาฐกถาเป็นครั้ง
 คราวและต้อนรับบรรณารักษ์จากต่างประเทศ เป็นต้น

ชายหาญชาญเขียวเขียวไพร
 บั่มบัว บั่เมาเขลาขลาด
 ขาเขาค้อกิ่งพุทธชาติ
 และดกด้วยดอกออกกระตะ
 ใบเข้าเป็นผลปนคละ
 รสภีรสหมคมวล

สองขาพาไป
 ช่อชูดุคาบ
 โตโตโอชะ

จาก นิทานเวตาล ของ น.ม.ส.

Going abroad with a librarian

Suthilaks Ampanwongs

Following my last report about American libraries, Some friends want to know more about them. To fulfill their requests, this article comes to exist. However, instead of writing only about libraries which might seem to be uninteresting to some readers, few other details about places I had visited will be added occasionally.

Hong Kong—a so-much-talked of city : For some T.V. movie fans Hong Kong, is, of course, closely associated with the American reporter Glenn Evans and the English police officer Neal Campbell in T.V. moire by the same name. For others, it might recall Hun Shu Yin and her novel "Love is a many splendored thing". For me, it brings back the memory of my three visits, and urges my desire for more visits. To me Hong Kong means fascinating landscapes, sans souci shopping days, and also hard facts of life. No where on earth could you find such poverty, such struggles just for existence. It is amazing how those Chinese people can change narrow strips on the hills, or sandy beaches into green paddy fields and vegetable gardens. One can never forget tiny and starving shoe shine boys who work very hard only for less than one baht. When you are in Hong Kong, you will feel lucky that you were born a Thai.

Hong Kong I visited this time had not changed much from what it was during my first visit many years ago. For higher education, there is still only one University with about 1880 enrollments. The mass still remain uneducated, and this is one of the reasons for the lag of progress in the field of libraries.

Thailand and Hong Kong has one thing in common. Both enjoy setting up libraries without giving due consideration to maintenance and development. In both countries any collection of books will be called "libraries". However, recently, the Colonial Government of Hong Kong, had made a survey of the library conditions, and had plans to re-organize library.

City Hall Library is part of the City Hall, which is, in reality, the cultural centre of Hong Kong. The library occupies the 3rd floor of this huge building. It opens to the public, and is maintained by the municipality. The book collection is about 119,000 volumes, contains both English and Chinese languages. Furniture and equipments are quite modern. It is going to be extended to the 4th, 5th. and 6th. floor has its own card catalog, and

the main and union catalog will be on the top floor. Reference books and periodicals occupy the same floor. Books are circulated. Each person can charge out only one book at a time and keep it for two weeks. There are 24 staff members, only 4 are qualified librarians. It was explained by the librarian that this is the only public library in its true sense, but most of the people are unaware of its services. There fore, one of the main function of the library is to advise people on the use of libraries. School Children are, now, the main users of the library.

University of Hong Kong library The new library building has just been completed recently. Its collections consist of books in English, Chinese and other Oriental languages. It serves about 1800 students. The yearly book budget is approximately £ 10,000. The size of staff is 42, under the English librarian. This is a centralized library system. Subject reading room is provided for each faculty, under the responsibility and supervision of the university librarian. The main library is divided into 4 departments, namely, order department, classification and cataloging department, circulation department and reference department. Decimal classification is used, and cards are filed by alphabets. Except for rare books, open shelves are used. Chinese books are easily perished so borrowers have to ask library workers to take books for them. Or, in another word, Chinese books are in closed shelves.

The building is modern, air-conditioned in order to preserve the books. It can be easily expanded by adding more floors on the top. There are conference rooms, carrels for individual study, and microfilm reading room. A room is also provide for periodicals.

The followings are some practices that can be adopted for the libraries in this countries :

1. List of weekly received new books. Stencils which are used for duplicating card catalogs are used on regular papers which are gathered in book form that can be easily used or taken out by students. Any library with card duplicating machine can do this.
2. Plastic book covers which protect books and help them to last longer.
3. Centralized library administration and adequate books budget.

Hong Kong Library Association was founded 5 years ago. Now there are about 50 members. There are few activities such as library conferences, occasional lectures etc.

ประกาศเปลี่ยนแปลงราคาตู้บรรณการ

เนื่องจากเวลานี้ไม้สักมีราคาสูงกว่าเก่ามากมายหลายเท่าตัว ราคาตู้บรรณตามแคตตาล็อก
ของโรงงานเป็นราคาเก่าตั้งแต่ปี ๒๕๐๔ ซึ่งเมื่อเทียบกับปัจจุบันนี้แล้ว ไม้สักและอุปกรณ์ชิ้นต่างๆ
มีราคาสูงกว่าเก่ามาก ตู้บรรณการที่ทำขึ้นรุ่นหลังนี้ ไม่สามารถจะขายในราคาเดิมได้ จึงจำต้อง
ขอเปลี่ยนราคาใหม่ตามที่ได้เคยประกาศล่วงหน้ามากกว่าครึ่งปีแล้ว ดังต่อไปนี้

(๑)	ตู้บรรณการแบบ ๔-๖-๙	ลิ้นชัก	เพิ่ม ๔๐%	ของราคาเก่า
(๒)	๑๒-๑๕-๒๐		๒๐%	..
(๓)	๓๐-๖๐		๑๐%	..
	ตู้-ชั้นวางหนังสือ		๓๐%	..

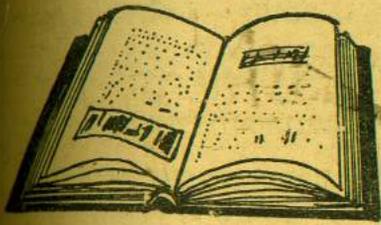
ราคาดังกล่าวนี้ รวมถึงค่าหีบห่อ ค่าจัดส่งถึงมือท่านจนเป็นที่เรียบร้อย

อนึ่ง เกี่ยวกับการส่งเงินค่าสร้างครุภัณฑ์ต่างๆ เหล่านี้ นอกจากจะมีแจ้งในแคตตาล็อก
หน้า ๖ ว่าด้วย การสั่งซื้อ แล้วท่านอาจสั่งซื้อได้โดยไม่ต้องส่งเงินไปก่อนก็ได้ แต่ต้องสั่งซื้อไปเป็น
หนังสือราชการ ในนามของอาจารย์ ร.ร. หรือศึกษานิเทศก์อำเภอ-จังหวัด หรือประธานกรรมการ
ท้องถิ่นประชาชนแล้วแต่กรณี

โรงงานช่างไม้ จันทประดานการช่าง

๓๑๑/๒ ถนนบ้านบาตร

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๐๖

ศิลป์ในการจัดป้ายนิเทศ (และนิทรรศการ)

ถม ขรรค์เพชร

เรื่องศิลป์ในการจัดป้ายนิเทศ (และนิทรรศการ) นี้เป็นหลักวิชาซึ่งผู้เขียนเรื่องนี้ได้ศึกษาเล่าเรียนมาตามหลักสูตรชั้นปริญญาโททางโสตทัศนศึกษา M.A. in Audio Visual Education ท่านผู้อ่านที่สนใจในวิชาโสตทัศนศึกษา โปรดหาอ่านตั้งแต่ตอนอารัมภบท ซึ่งลงในหนังสือวารสารห้องสมุดปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ แล้วโปรดอ่านตอนที่ ๑ ว่าด้วยการเตรียมจัดป้ายนิเทศ และนิทรรศการ ซึ่งลงในวารสารห้องสมุดปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ และตอนที่สองว่าด้วยวัสดุสำหรับจัดป้ายนิเทศและนิทรรศการ ซึ่งลงในหนังสือวารสารห้องสมุดปีที่ ๖ ตั้งแต่ฉบับที่ ๕ เป็นต้นไป ในตอนที่ ๒ นี้ แบ่งออกเป็น ๖ บทคือ -

บทที่ ๑ หลักการใช้ของจริงและหลักการใช้หุ่นจำลองแทนของจริง

บทที่ ๒ หลักการใช้ภาพสามมิติ และภาพที่สวยงาม

บทที่ ๓ ภาพที่ท่านเขียนเองก็ใช้ได้

บทที่ ๔ กราฟ แผนภูมิ แผนผัง แผนที่ และลูกโลก

บทที่ ๕ การคัดลอก และการใช้ตัวอักษร

บทที่ ๖ กฤตภาค (การตัดภาพและตัดเรื่องราวต่าง ๆ เอามารวบรวมไว้)

บทที่ ๕

การคัดลอก และการใช้ตัวอักษร

การคัดลอก (Copy) และการใช้ตัวอักษร (Lettering) ที่จะอธิบายในบทนี้ คือ การคัดลอกตามความหมายในภาษาของผู้โฆษณาทั้งหลาย (Language of advertisers) ซึ่งหมายถึงการประดิษฐ์คิดร้อยกรอง ถ้อยคำที่ใช้พาดหัวเรื่อง (Title) และการประดิษฐ์ตัวอักษร การใช้ถ้อยคำ ชักชวน ช้แรง และคำอธิบายสั้น ๆ ตามแนวความคิดและวัตถุประสงค์ของการจัดป้ายนิเทศและนิทรรศการ ซึ่งสามารถทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวได้โดยง่าย การใช้คำคมเพียงสอง

ตามคำตำราทำให้ผู้ชมย้ายนิเทศและนิทรรศการอยากเรียน อยากรู้ และเข้าใจเรื่องราว ช่างตักดูว่าใช้เวลานั่งอ่านหนังสือเป็นเล่มๆ

ท่านที่ติดตาม อ่านเรื่องศิลป์ในการ จัดป้ายนิเทศ และนิทรรศการนี้ ต่อเนื่อง กันมา แล้วทุกๆ ตอน คงจำได้ว่า

“ป้ายนิเทศมีความหมายในการใช้ประโยชน์อย่างกว้าง ๆ ตามหลักวิชาอยู่สองประการ คือ”

๑. เจาะจงให้จดจำ (Pin up)

๒. แจ้งให้ทราบ (Advertise)

ทุกครั้งที่เราได้มีโอกาสจัดป้ายนิเทศ หรือจัดนิทรรศการขึ้น วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่เราได้ คัดเลือกมาแล้วเป็นอย่างดี จะอธิบายเรื่องราวและความหมายของป้ายนิเทศและนิทรรศการ เหล่านี้ไปในตัวของมันเอง

แต่ถึงอย่างไรก็ดี การเลือกใช้ถ้อยคำพาดหัวเรื่อง (Title) ถ้อยคำชักชวนแจ้ง และคำอธิบายอื่น ๆ ที่เป็นคำคมกระตักตลกลดจนการใช้ตัวอักษร (Lettering) เหล่านี้เป็น บั๊จจ๋ช่วยให้ผู้ชมตั้งใจ เข้าใจเรื่องราวและความหมายของป้ายนิเทศและนิทรรศการนั้น ๆ เรวดชื่นและแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น

ขอให้ท่านเปรียบเทียบ ศิลปะในการ จัดป้าย นิเทศและ นิทรรศการ นี้ กับศิลปะในการ โฆษณาดีนค้า จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของศิลปะในการ โฆษณาดีนค่านักคือ - การแจ้งให้ ประชาชนทราบ เตือนประชาชนให้มีความเฉลียวฉลาดในการซื้อดีนค้า เพราะฉะนั้นผู้โฆษณา ดีนค้าจึงวางกับดักผู้ซื้อดีนค้าไว้ด้วยถ้อยคำคมอันกระตักตลกว่า “อ่านดูให้ดี” ในบรรทัด ต่อไปเขาก็แสดงรายการดีนค่านานาชนิด แล้วในตอนท้ายก็เขียนถ้อยคำตักเตือนกำชับว่า “ระวัง ของปลอม” ในตำราภาษาอังกฤษใช้ว่า “USE THEM WISELY”

ตัวอย่างในโฆษณาของกรมตำรวจมีอยู่ฉบับหนึ่งที่ชนคันทว่า “เสือกักคน บิลละเท่าใด” แล้วอธิบายเรื่องโรคไข้จับขี้ฟัน ซึ่งแพร่เชื้อมาจากยุง แล้วลงท้ายว่า “ยุงร้าย ยิ่งกว่าเสือ”

ตามทฤษฎีกล่าวมาให้พยายามระมัดระวังถ้อยคำที่ใช้พาดหัวเรื่อง (Title) นี้ ให้มากที่สุด Word the copy carefully ที่ต้องใช้คำว่า copy ก็เพราะเหตุว่าต้องเขียน Title นี้ ขึ้นหลายด้านจนหลาย ๆ แบบ หลาย ๆ คอปปี้ แล้วตั้งกรรมการชนคดเลือก หรือจะเลือก ด้วยตนเองก็ได้ พิจารณาดูว่า คอปปี้ไหนดีที่สุดก็คัดลอกเอาคอปปี้นั้นไปใช้ ขอให้ดูตัวอย่าง

หนังสือทางวิชาการ (Nonfiction book) ชื่อของหนังสือย่อมแสดงให้เห็นว่าเป็นหนังสือ
เกี่ยวกับวิชาอะไร เช่นหนังสือเรื่อง "ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศไทย" "พงษาวดาร
กรุงธนบุรี" ฯลฯ

การประดิษฐ์ถ้อยคำพาดหัวเรื่องเพื่อโฆษณาในวารสาร ^{ชั้นต้นพาดหัวเรื่องว่า}

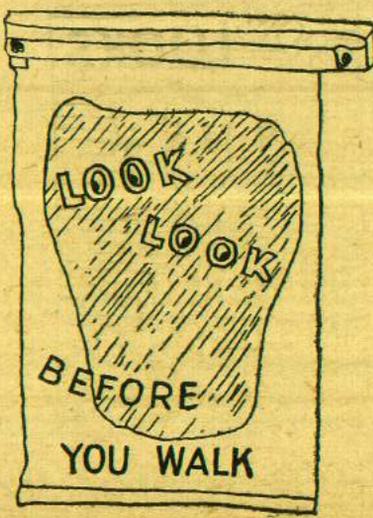
"การโฆษณาจากวารสารของเรา....." เช่นเป็นการพาดหัวเรื่องเพื่อบอกให้ทราบอย่างถุก
ต้องแล้ว แต่ยังมีขาดการได้ "อากปกริยา" ซึ่งเรียกว่า "แอ็ค" ซึ่งชวนให้คิดเนื้อตองใจ นับว่า
เป็นปัจจัยของศิลป์ในการโฆษณา ขอให้ย้อนกลับไปถึงเกิดวิธีพาดหัวเรื่องโฆษณาดังคำที่
ยกตัวอย่างไว้ข้างต้น "อ่านดูให้ดี" และตั้งท้ายด้วยคำว่า "ระวังของปลอม" ตัวอย่างนับได้ว่า
ใช้ถ้อยคำที่มความหมายของศิลป์ในการโฆษณาอย่างสมบูรณ์ เพราะเป็นการแต่ง "อากป-

กริยา" Act ไปในทางใดทางหนึ่ง และถูกต้องตามความหมายของหลักการนำออกแสดง
Display ซึ่งมีอยู่ข้อหนึ่งว่า ให้ผู้เข้าชมได้ปฏิบัติไปด้วย เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

๑. หลักการใช้ภาษาให้เหมาะสม (Directive Language)

ถ้อยคำสั้น ๆ แต่ได้ความชัดเจนและเหมาะสมเช่นเรียกว่า ไตรเร็คทิฟ Directive มี
อยู่หลายชนิด ส่วนมากนิยมใช้ในการพาดหัวป้ายนิเทศป้ายโฆษณา (ป้ายโฆษณาก็นับว่า
ป้ายนิเทศชนิดหนึ่งเหมือนกันตามความหมายที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น) ถ้อยคำที่เป็นสัญลักษณ์
ถือว่าเป็น ไตรเร็คทิฟ ชนิดหนึ่ง จึงดูตัวอย่างป้ายนิเทศฉบับนี้พาดหัวเรื่องเป็นสัญลักษณ์ภาษาอังกฤษ
ว่า "ก่อนที่ท่านจะกระโดดไปข้างหน้าจงดูให้รอบๆ เสียก่อน"

Look Before You Leap

ลักษณะของไทย ที่สมควรจะนำมาใช้ในการพาดหัวเรื่องในป้ายนิเทศก็มีเหมือนกัน เช่น "กันไว้ดีกว่าแก้" ใช้พาดหัวเรื่องการโฆษณาขายยาอยู่ในปัจจุบันนี้ ถ้อยคำลักษณะนี้มักจำได้ติดปากและเป็นสามัญสำนึก common sense ตามแบบวัฒนธรรมของเราซึ่งทุกคนรับรองว่าถูกต้องโดยไม่มีข้อยกเว้น เช่น คำว่า "รักษาตัวรอดเป็นยอดดี" อ่านดูแล้วเข้าใจง่าย และบอกให้เราปฏิบัติตามด้วยการกระทำเพื่อเรียนรู้ด้วยตนเอง

ภาษาไต้หวัน Directive Language อีกแบบหนึ่ง เรียกกันว่า คำพังเพย Motto ตัวอย่างในภาษาอังกฤษ E Pluribus Unum ตรงกับภาษาไทยว่า "สามัคคีคือกำลัง" แต่คำพังเพยบางคำเล็กๆ อาจฟังไม่เข้าใจความหมาย เช่น คำว่า "ตุงเตยงกา" เป็นต้น ฉะนั้นคำพังเพยจึงต้องมีข้อยกเว้นบ้าง ต้องเลือกเอาแต่เฉพาะที่เหมาะสมแก่ภัยของผู้ชมป้ายนิเทศและนิทรรศการ ควรจะเป็นเรื่องตรงไปตรงมาดีกว่า เช่น คำว่า "สามัคคีคือกำลัง" "ความปลอดภัยคือความตาย" ฯลฯ

คำขวัญ Slogan เป็นอีกแบบหนึ่งของภาษาไต้หวัน Directive Language ในภาษาอังกฤษคำว่าสะโลแกนหมายความถึงคำขวัญในการรบ Battle cry หรือเสียงโห่ร้องเพื่อรวบรวมกำลัง Rallying cry เช่นตัวอย่างป้ายนิเทศแผ่นท้ายเป็นต้น ถ้าจะดัดแปลงเป็นภาษาไทยควรพาดหัวเรื่องว่า "ชาติต้องการตัวท่าน"

ส่วนมากคำขวัญหรือสโลแกนเป็นมุดเหตุสืบเนื่องมาจาก เรื่องราวหรือบทบาท
 Dramatic Incident อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือการเรียกร้องให้แสดงบทบาทอย่างใดอย่างหนึ่ง
 ของเรา เราอาจนำเอาถ้อยคำสโลแกนมาใช้ หรือเราจะประดิษฐ์ถ้อยคำสโลแกนของเรา
 เองขึ้นใช้ ในการพาดหัวเรื่องบนบ้ายนิเทศหรือการจัดนิทรรศการ ขอให้สังเกตและพิจารณา
 คำขวัญของรัฐบาลไทยในปัจจุบันนี้เป็นตัวอย่าง คำขวัญ (Slogan) ส่วนมาก เมื่ออ่านแล้ว
 รู้สึกกระทบกระเทือนอารมณ์ (Emotional Response) ของผู้อ่าน และเกิดอากัปกิริยา Act
 ไปตามความมุ่งหมายเฉพาะกลุ่มบุคคลนั้น ๆ

ลักษณะพิเศษ Characteristic อีกอย่างหนึ่งของผู้ชมบ้ายนิเทศ และนิทรรศการ คือ
 ผู้ชมแต่ละกลุ่มมีวุฒิภาวะ Maturity และการศึกษาไม่เท่ากัน เมื่อเป็นเช่นนั้นจึงทำให้ความ
 สามารถในการแปลความหมาย ของถ้อยคำที่ปรากฏบนบ้ายนิเทศแตกต่างกัน บางกลุ่มเข้าใจ
 ความหมายอย่างหนึ่ง บางกลุ่มเข้าใจความหมายแตกต่างไปอีกอย่างหนึ่ง การตัดสินใจของ
 แต่ละกลุ่มนั้นแตกต่างกันไปตามวุฒิภาวะ Maturity และการศึกษา ตัวอย่างเช่นคำขวัญว่า " จง
 จำเรื่องพิลิดฮาเบอร์ไว้ " Remember Pearl Harbor เช่นนี้บางกลุ่มจะไม่เข้าใจความหมาย
 เลยเลย ฉะนั้นเห็นได้ว่าคำขวัญคู่คำสุภาษิตไม่ได้ ในการโฆษณาชวนเชื่อทางวิทยุ
 กระจายเสียงพยายามพาดหัวเรื่องด้วยคำสุภาษิต เพื่อดึงอารมณ์บุคคลที่มีวุฒิภาวะต่ำหรือ
 การศึกษา การโฆษณาขายสินค้าก็เช่นเดียวกัน ผู้ฟังบางกลุ่มจะหลงเชื่อซื้อสินค้าตามคำ
 โฆษณาทางวิทยุกระจายเสียง โดยมีได้ตัดสินใจซื้อตามเหตุผลที่ควรเชื่อ เป็นความจริงที่ว่า
 วุฒิภาวะของแต่ละบุคคลนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยตัดสินใจ แต่วุฒิภาวะนี้เกิดจาก
 ความรู้ทางอารมณ์มากกว่าการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาก็มีแนวทางช่วยให้บุคคล
 พิจารณาเหตุผล เราไม่เชื่อว่าเด็ก ๆ จะมีวุฒิภาวะพอที่จะคิดและเข้าใจความมุ่งหมายของ
 ข้อคิด Motto และสโลแกน Slogan ได้สมบูรณ์ แต่เราก็สามารถช่วยให้เด็ก ๆ เรียนรู้และ
 เข้าใจเปรียบเทียบ Discriminate ความแตกต่างระหว่างเรื่องจริง Fact กับเรื่องนิยาย Fable ได้
 ทางที่ดี สำหรับการใช้ถ้อยคำใดไว้คือ Directive ให้ได้ผลสมบูรณ์ ควรจะมี
 ความรอบคอบ Cautious โดยพยายามอธิบายความหมายของคำขวัญ Slogan คำพังเพย Motto
 และคำสุภาษิต Proverb เหล่านี้ให้เด็ก ๆ ฟังเสียก่อน ช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของถ้อยคำ

เหล่านั้นเสียก่อน แล้วจึงช่วยส่งเสริมให้เด็กได้เลือกใช้ถ้อยคำใดไว้ศัพท์ Directive Copy โดย
ความสมัครใจ การจัดป้ายนิเทศและการจัดนิทรรศการสำหรับเด็ก ซึ่งจัดขึ้นโดยกลุ่มเด็ก ๆ ก็
จะสามารถใช้ คำพาดหัวเรื่อง Title ได้ถูกต้อง

๒. หลักการถือว่าเป็นหมู่คณะเดียวกัน (Group Identification)

ถ้อยคำที่ใช้พาดหัวเรื่องควรจะมุ่งหน้าไปในทางร่วมหมู่คณะ เช่น "ทุกคนทุก
อย่างนี้" "ทุกคนทำอย่างนี้" ในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎร หรือในการที่
ป้ายนิเทศเรื่อง การรักษาความสะอาด ควรใช้ถ้อยคำให้หนักไปในทางร่วมหมู่คณะกัน

ประโยชน์ในการใช้คำแทนชื่อ "พวกเรา" ทำให้เกิดมิตรภาพรวมเป็นพวกเดียวกัน
และเป็นส่วนสำคัญในการที่จะก่อให้เกิดการเห็นตน (Self realization) ของแต่ละบุคคลขึ้น
ด้วย แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็ไม่ต้องทำให้ทั้งโลกมีแต่พวกเราและพวกเราโดยไม่มีตัวท่านและตัว
ข้าพเจ้า และตัวของเขาแต่ละบุคคล เราต้องการความคิดเห็นและความรับผิดชอบของ
แต่ละบุคคลด้วย (Individuals) เช่นเดียวกับที่เราต้องการความคิดเห็นและความรับผิดชอบ
ของสมาชิกส่วนรวม (Group Members)

ขณะที่สภาอากาศออกทำการเรียโรประจำปี แต่ละบุคคลในหมู่คณะต่างๆ จะต้อง
ถูกเรียกร้องให้ทำการเสียสละ หมู่คณะ เช่น โรงเรียนและองค์การทั้งหลายจะถูกเรียกร้องโดย
จำกัดโควตาให้บริจาคม เมื่อเป็นเช่นนี้หมู่คณะต่างๆ ก็จะทำกรแข่งขันกัน หมู่คณะใดจะหา
เงินบำรุงสภาอากาศโดยวิธีใดจึงจะได้เงินมาบำรุงสภาอากาศมากที่สุด คณะของท่านเจ้าคุณ
ว่าจะทำอย่างไรดีในสถานการณ์เช่นนั้น

บางพวกก็จะรวบรวมเงินทุนสะสมจากสังคม บางพวกจะจัดทำป้ายนิเทศใช้ถ้อยคำ
เชิญชวนให้บริจาคมโดยใช้ถ้อยคำ "จงเป็นเพื่อนบ้านที่ดีของสภาอากาศ" หรือว่า "เราจะต้อง
ได้กำไรจากผลของการบริจาคม" บางพวกจะออกจำหน่ายเข็มกาชาเพื่อติดเป็นเครื่องหมาย
แสดงว่าเป็นพวกเดียวกัน

หรือว่าในหมู่คณะของท่าน แทนที่จะทำการออกเรียโรในโอกาสเช่นนั้น ท่านกลับ
หาโอกาสศึกษากิจการของสภาอากาศ แล้วโฆษณาให้ประชาชนทราบ เช่น โฆษณาว่าหน้าที่
ของสภาอากาศมีต่อชุมชนอย่างไรบ้าง ช่วยบันทึกทุกข้อให้เป็นรายตัวบุคคลอย่างไรบ้าง ร่วม

หมู่คณะแต่ละหมู่แต่ละคณะอย่างไรบ้าง แล้วช่วยกันจัดนิทรรศการแสดงกิจกรรมของสภาภาษาชาติ
แสดงภาพการช่วยเหลือกันเทาทุกข์ การช่วยชีวิตคนทุกข์ การช่วยน้ำ แต่คงตัวอย่างการพันแผด
แบบต่าง ๆ การปฐมพยาบาล บริการผู้เจ็บป่วยตามบ้าน ล้วนโดยคำพาดหัวเรื่อง (Directive
Copy) ควรเขียนว่า "สภาภาษาชาติช่วยท่านได้อย่างไร?" ดังนี้เป็นตัวอย่างในเรื่องหลักการ
จัดว่าเป็นหมู่คณะเดียวกันตามความหมายที่ถูกต้อง

๓. หลักการใช้ภาษาให้สัมผัสคล้องจอง Language Devices

ตามธรรมชาติโดยคำที่เป็นสุภาษิตคติ ถ้อยคำที่เป็นคำพังเพยคติ และที่เป็นคำขวัญ
ก็มักจะใช้ถ้อยคำที่มนโบาย (Trick) หรือภาพพจน์ (Figures of Speech) แฝงไว้ด้วย
ทั้งเพื่อยืดเหนยความสนใจและความจดจำให้แน่นอนมนคง เมื่ออ่านจะเกิดจังหวะ เสียงสูง
ต่ำ หนัก เบา ภาษาอังกฤษเรียกว่า ริทซึม Rhythm ทำให้จำง่าย มีไรม์ Rhyme สัมผัสเป็น
พยางค์ และมี แอลิตเตอเรนซ์ อักษรสัมผัสคล้องจอง (Alliteration)

๔. หลักการเรียกร้องให้เกิดอารมณ์ Emotional Appeals

อารมณ์ของมนุษย์เกิดขึ้นได้จากการสัมผัส เมื่อร่างกายสัมผัสกับสภาวะภายในยาม
ร้อน และได้สัมผัสกับอากาศอบอุ่นในยามหนาว ก็จะทำให้มีอารมณ์สดชื่นแจ่มใส ในทำนอง
นองกันข้าม เมื่อหูได้ยินเสียงโคมระย้าระย้า เสียงเสียดดีเครื่องเจาะถนน เหล่านี้จะทำให้
มีอารมณ์ชื่นมื่น รู้สึกไม่สบาย แม้แต่กลิ่นน้ำหอมก็ยังต้องประดิษฐ์ให้กลิ่นต่าง ๆ กัน
ถึงหลายร้อยชนิด จำนวนสัตว์ที่พบกพร่องในบางสิ่งบางอย่างก็นับเป็นจำนวนพัน อาจให้น้ำหอม
เป็นเครื่องยดยุอารมณ์ของบุรุษได้ เพราะการสัมผัสทางขนประสาทย่อมก่อให้เกิดความรู้สึก
ทางอารมณ์ได้เหมือนกัน

การประดิษฐ์ถ้อยคำพาดหัวเรื่องให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ก็เช่นเดียวกัน
คือต้องอาศัยความกดดันความรู้สึกทางประสาทสัมผัส ประหนึ่งว่าได้เชิญชวนผู้ชมให้เข้ามา
สัมผัสช่วยเหลือด้วย เช่นเราเขียนข้อความว่า "กลิ่นกาแฟโซยมาตามดม" ผู้อ่านก็จะรู้สึก
คล้าย ๆ กับว่าได้กลิ่นกาแฟนั้นจริง ๆ หรือในเมื่อท่านได้อ่านข้อความว่า "กระดอบบ้าน
แล้วจะหยาบขยิบขยิบก้างกระด้าง" ท่านจะรู้สึกอย่างไร? หรือข้อความว่า "ก้ามะหย
ถึงดังได้ช่างอ่อนนุ่มละมุนละไมเสียงกระไร" เช่นนี้ท่านจะรู้สึกอย่างไร? อย่างน้อย

ท่านก็จะมีอารมณ์แตกต่างกันบ้าง นี่แหละคือถ้อยคำทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์
 เกี่ยวข้องจิตสัมผัสต่างหนว Mind's Finger จิตสัมผัสทางหู Mind's Ear จิตสัมผัสทางตา
 Mind's Eye จิตสัมผัสทางจมูก Mind's Nose และจิตสัมผัสทางลิ้น Mind's tongue

เป็นธรรมชาติอยู่เอง สิ่งที่มากระทบประสาทสัมผัสทั้งห้า ถ้าจิตพึงพอใจยอมทำให้
 เกิดอารมณ์ปลอดโปร่งสุขสบาย ฉะนั้น การอ่านถ้อยคำพาดหัวเรื่องที่น่าประทับใจ
 ย่อมทำให้ผู้อ่าน สบายอกสบายใจสัมปวารณา บังเกิดคุณค่าสัมประสงค์แก่ทุกๆ ท่านที่
 แสวงหาความอิมอกอิมใจ ประสงค์ต้องการแสวงหาอาหารที่มรสอร่อย การแสวงหาความอบอุ่น
 ในยามหนาว การแสวงหาความคุ้มครองให้ปลอดภัย การแสวงหาเครื่องนุ่มห่มที่อ่อนนุ่ม
 ละเอียดนุ่ม การแสวงหาความสุขสำราญกระปรี้กระเปร่า การแสวงหาความรัก ความเมตตา
 และการแสวงหาทรัพย์และความเฟลิดเฟล็น ถ้อยคำพาดหัวเรื่องจำเป็นต้องเขียนให้สามารถ
 ชูใจผู้อ่านแต่ละคนให้ประทับใจความต้องการดังกล่าวแล้ว ถ้อยคำพาดหัวเรื่อง คือ จุดรวมความ
 สนใจในตนเอง

ขณะที่แต่ละบุคคลมีลักษณะของพวพันกับผู้อื่น ตามธรรมชาติเขาจะต้องเอาใจใส่
 ในตัวเขาเองยิ่งกว่าหรือเท่าๆ กับผู้อื่น เมื่อเป็นเช่นนั้นความประสงค์ของผู้จัดทำนิตยสารและ
 นิตยสารจึงควรทำให้เกิดการบีบบังคับความสนใจ โดยจัดให้สัมพันธ์และให้ส่งผ่าน
 เป็นที่ภาคภูมิใจแก่ผู้ชมด้วยการเขียนพาดหัวเรื่องให้ดูออกถูกใจผู้ชม แม้แต่ตัวของเราเองก็ต้อง
 ให้มีความรู้สึกว่าเป็นนิตยสารและนิตยสารนั้นเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตจิตใจของเรา

อารมณ์ของมนุษย์ที่เกิดขึ้นนิยมใช้ว่าจะเกี่ยวข้องกับตนเองเสียทุกสิ่งทุกอย่าง ความ
 รู้สึกจากประสาทสัมผัสส่วนมากเกิดขึ้นและเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทุกทิศทุกทาง เช่น เรามิ
 อารมณ์รักใคร่บุตรธิดาของเรา เพราะฉะนั้น ความรัก ความอ่อนโยน ความเห็นอกเห็นใจ
 ความเลื่อมใส และความนิยมนับถือ เหล่านี้เป็นอารมณ์ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและสิ่ง
 แวดล้อม ซึ่งเป็นไปฉันมิตร In Friendship

อารมณ์ทั้งหลายดังที่ไดกล่าวมาแล้ว จัดเป็นอารมณ์ประเภท นิมาน Positive ซึ่ง
 เป็นประเภทของอารมณ์ที่ควรจัดให้เกิดขึ้นแก่ ผู้มาชมบ้านนิตยสารและนิตยสารอันเป็นประโยชน์
 แก่การศึกษา ส่วนอารมณ์อันเป็นชนิด Negative นั้น ได้แก่ ความกลัว ความเกลียดชัง และ
 ความอิจฉาริษยา เหล่านี้ไม่ควรที่จะนำเอามาประกอบการจัดบ้านนิตยสารและนิตยสาร เพราะ

วัฒนธรรมของเราประณามอารมณ์เหล่านี้ ไม่อยากให้เกิดมีขึ้นในมนุษย์ทุกคน จริ่งอยู่ที่เรา
จำเป็นจะต้องใช้ความเพียรพยายามขัดเกลาพัฒนาอารมณ์ก่อด อารมณ์เกลียดชัง อารมณ์
อิจฉาริษยา และปองร้าย ซึ่งเป็นอารมณ์นี้เด็ Negative ให้กลายเป็นเป็นอารมณ์ นิมาน
Positive ถ้าโดยหลักการเรียนรู้แล้วก็ควรจะได้เรียนรู้จากเรื่องทมิฬรากฐาน Based on มาจาก
อารมณ์นิมาน Positive Approach

อีกประการหนึ่งการเขียนถ้อยคำพาดพิงเรื่อง Copy ท่านเปรียบเสมือนไก่ หรือนกบิน
ซึ่งเมื่อใดตนหรือตัวลงไปแล้ว กระสุนปืนจะต้องไปถูกเป้าหมายคืออารมณ์นิมาน Positive
ไม่ยอมให้มีโอกาสถูกเป้าหมายตรงกันข้ามคืออารมณ์นี้เด็ Negative ได้เลยเป็นอันขาด พุทธิ-
ปัญญา Intelligence เท่านั้น ทยอมให้เกิดชนแก่มุขมบายนีเทศและนิทรรศการ และพุทธิปัญญา
นี้จะนำไปสู่อารมณ์นิมาน Positive แต่ทางเดียว

ไก่ปืนแห่งอารมณ์ของมนุษย์ดังกล่าวมาแล้ว This Emotional Trigger เป็นปัจจัย
สำคัญพื้นฐานของการเรียนรู้ เราอาจรับรองความคิดความเห็นเรื่องพุทธิปัญญาของมนุษย์ซึ่งมุ่ง
ไปสู่อารมณ์นิมาน Positive แต่ทางเดียว แม้ถึงกระนั้นเราก็ไม่อาจทำทุกสิ่งทุกอย่าง เว้นแต่เรา
จะได้ทดลองหาคำตอบดูเสียก่อนว่า “ถ้าข้าพเจ้าทำอย่างนั้นจะต้องมีอะไรเกิดขึ้นแก่ข้าพเจ้า ?”

บาทที่อาจมีเหตุผลบางอย่างขัดแย้งกับเหตุผลทั้งหลายดังนั้นมาก เช่น ในข้อที่ว่า
“ทำไมการปฏิบัติการศึกษานี้ จะต้องมพื้นฐานการเรียนรู้ เพื่อผลคือการเรียนรู้แต่อย่างเดียว
เท่านั้น” คือมิได้มุ่งผลการเรียนรู้แล้วจะได้เลื่อนชั้น เลื่อนเกียรดิ เลื่อนฐานะ ซึ่งการมุ่งผล
ธรรมา ชนสูง เช่นนี้ ทำให้จิตใจของนักศึกษาเกิดอารมณ์นี้เด็ Negative ซึ่งไม่ควรจะให้เกิดขึ้น

ครูอาจารย์ทั้งหลายต้องช่วยกันขัดเกลาประคับประคองนักเรียนให้ได้รับความจำเริญ
ได้รับรางวัลจากผลของการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งหลาย คือความภาคภูมิใจที่เขาทั้งหลายได้
เรียนรู้ ไม่ใช่ความภาคภูมิใจที่เขาทั้งหลายได้เลื่อนชั้น การที่นักเรียนภาคภูมิใจในการเรียนรู้
ของตนนั้นเป็นอารมณ์นิมาน Positive ซึ่งตรงกันข้ามกับการที่นักเรียนภาคภูมิใจในการเลื่อนชั้น
อันเป็นอารมณ์นี้เด็ Negative การต่งหนาแข่งขันแย่งชิงตำแหน่งแย่งชิงชั้นเรียนซึ่งกันและกันนั้น
เป็นการแข่งขันที่ดาดมัย Old Competition For Grades

(ถาม) ท่านเรียนทำไม ?

(ตอบ) ข้าพเจ้าเรียนเพราะอยากรู้ ไม่ได้หวังอยากได้ปริญญา แต่มันได้ของมันเอง

ผู้เขียนได้พยายาม อธิบายและ ยกตัวอย่างประกอบ การประดิษฐ์ถ้อยคำพาดหัวเรื่อง ซึ่งในตำราได้ตัดท้นศึกษารายละเอียดเรียกว่าคอปปี Copy มากพอสมควรที่จะถามท่านผู้อ่าน ได้แล้วว่า “ท่านสามารถประดิษฐ์ถ้อยคำพาดหัวเรื่องตามหลักเกณฑ์ดังอธิบายมาแล้วได้บ้าง หรือยัง ?”

ก่อนจบ ผู้เขียน ขอ สรุป คำแนะนำใน การ ประดิษฐ์ ถ้อยคำ พาด หัวเรื่อง ไว้พอ เป็น หัวข้อดังเขปดังต่อไปนี้ คือ—

ถ้อยคำพาดหัวเรื่องต้องชวนให้อยากอ่าน และชวนให้อยากจดอยากจำ ดึงดูดจิตใจ และ สอดแทรก อากัปกิริยา Act ที่ถาวร

๑. ใช้ถ้อยคำด้วยภาษาอันเหมาะสม Directive Statements ประณีต ว่างชั้นหลาย ๆ แบบ แล้วเลือกเอาแบบที่คนส่วนมากนิยม
๒. ใช้ถ้อยคำ หมายถึงหมู่คณะเป็นส่วนรวม Group Identification
๓. ใช้ถ้อยคำด้วยภาษาอันมีสัมผัสคล้องจอง Language Devices
๔. กระตุ้นให้เกิดประสาทสัมผัส Appeal to the senses และเกิดอารมณ์นิมมาน positive ไม่ควรให้มีอารมณ์นิเสธ Negative เกิดขึ้น

ตอนต่อไปจะกล่าวถึง การประดิษฐ์อักษร Lettering และการประกอบภาพ Composing ซึ่งรวมอยู่ในบทที่ ๕ นี้เหมือนกัน

**I WANT YOU
FOR U.S. ARMY**

ART OF ARRANGING BULLETIN BOARDS AND EXHIBITS.

Part II. Materials For Bulletin Board And Exhibit.

Chapter V. The Copy : Composing And Lettering It.

By Thom Kharnpej M.A.

In the language of advertisers, words and phrases are called "copy." Titles for bulletin boards, explanatory or descriptive statements in short, any words included in a display for the purpose of helping people understand it... we shall call the "copy."

The handwriting or the lettering may be sensational, but unless it is presented in a bold and striking manner, it will not accomplish its purpose. It must belong to the rest of the display; yet it must stand out enough to catch attention. And, above all, it must be easy to read. The ideas it presents must be easily understood, and, equally important, the handwriting or the lettering must be easily legible.

Probably the simplest way to title or label your displays is through your handwriting. you use it on the chalkboard all the time, and you can easily transfer your chalk techniques to crayons or to paint brushes and use your handwriting on bulletin boards and in exhibits. Normal pen-and-ink writing is suitable for hand-made slides.

The words that form the copy point out the sequence of ideas and topics and help you find your way more easily. A bulletin board needs such words even more than a book does, for unless you quickly see the idea..... the logic behind the bulletin board..... you will probably turn your attention elsewhere. Occasionally the materials for the bulletin board may tell their own story, but a well-selected word or phrase can add meaning to any bulletin board.

Perhaps your group has been studying advertisements. They want to find information that will help them to buy more wisely, and they want to learn to see through the tricks that may be used to trap the unwary buyer. Newspaper and magazine advertisements have been collected as examples and have been pinned to the board. But the advertisements alone don't tell very much even though the group has selected them carefully. So you make the display more effective by placing at the top of the display the words "READ THE ADS CAREFULLY" and at the bottom, "USE THEM WISELY!" To make the labels tie in even better with the logic of the display, the letters at the top might be in red and red circles could outline those parts of the advertisements which should be considered critically.

The lower letters could be blue, corresponding to blue circles outlining those portions of the advertisements that help the buyer make wise purchases.

The theory said, "WORD THE COPY CAREFULLY." A title for a nonfiction book usually consists of a few words chosen because they describe the subject of the book accurately. Descriptive titles for a display of advertisements might be "Advertisements from our Magazines." These titles express the literal content of the display, but they lack the action implicit in "Read the Ads Carefully. Use Them Wisely." These last phrases use directive language: they DIRECT the reader to ACT in a certain way. And one of the purposes of these displays is to get our audience to act and so to learn.

DIRECTIVE LANGUAGE. There are several kinds of short phrases that use directive language, and many of them are good for use with bulletin boards. The proverb is an example..... "Look before you leap." "Don't put all your eggs in one basket." "These phrases are a simple way of transmitting the common sense of our culture. They recognize no exceptions. They simply tell us what to do.

Another type of directive language is the motto. The motto is not so obviously directive as the proverbs we used as examples, nor are all proverbs so obviously directive. But the direction is understood, even when it is not explicit.

Slogans are another form of directive language, which means, literally, "army cry." A slogan has come to mean a battle cry or rallying cry, such as "Remember Pearl Harbor," or "Don't give up the ship!" Each of these slogans grew out of a dramatic incident and was effective because it called forth an emotional response. Of course, slogans are not always associated with wars or emotion, it is associated with a specific object or group of people.

One of the characteristics of a mature and educated person is his ability to withhold judgement until he has examined all possible evidence, and then to consider his judgment as tentative. It is the immature person who is unduly influenced by slogans, who takes the old proverbs literally, who buys solely because the radio announcer proclaims a bargain. True, the desired maturity more often results from a healthy emotional state than from added years in school, but surely one of the important aims of education should be to foster habits of reflective thought. We do not expect children to be mature thinkers, but we can help them learn to discriminate between fact and fable.

So we shall use the power of the directive statement. But we shall be cautious.

By explaining the slogans, mottoes, and by helping children to make up their own directive copy, we shall help them see through some of the magic spells of words.

GROUP IDENTIFICATION. Such highly charged phrases as "Everyone says so" often appeal to the individual as a member of a group. The mere fact that "everyone does it" does not make the thing logical for any one individual.

The use of collective pronouns such as "we," "us," and "they" does give the effect of friendliness. Identification with one's group is an important part of growing up, but so is the realization of selfhood, of uniqueness. We don't want a world composed entirely of "we" and "they" with no "you" and "me" and "he". We need individuals as well as group members.

During the annual Red Cross drive for funds, the individuals in your group will be asked to contribute. In many schools and other organizations a quota is set up, and groups are pitted against one another in competition to see which gives the most. Your group has to decide what to do in this situation. Should they capitalize on social pressure? Should they create a bulletin board display using the copy "Be a good neighbor" or "We all profit. We all give"? Should they urge contributing individuals to wear the Red Cross button showing that they belong?

Or will your group instead use the drive as an occasion for a study of the Red Cross..... how it functions in the local community, how it may have helped each person in the group? Will they prepare a display that shows specific examples of Red Cross services, such as photographs of the local swimming and life-saving classes and samples of bandages and other aids for sick people developed by the home-nursing classes? Will their copy read "Does the Red Cross help you?"

LANGUAGE DEVICES. Proverbs, mottoes, and slogans often use language "tricks" or figures of speech to catch out attention and to remain in our memory. A rhythm, a pattern of accents, will do it. The rhyme helps too, in making us remember the proverb. Alliteration is another memory-catching device. All these three devices... .. rhythm, rhyme, and alliteration..... are forms of repetition.

EMOTIONAL APPEALS. Our emotions are affected by our senses. We tend to feel happy on a warm, sunny, spring day. We feel irritated by the jarring noises of the compressed-air drill that is tearing up the pavement. And, unless several hundred perfume manufacturers and many thousands of women are wrong, a man's romantic feelings are aroused by his sense of smell.

Copy can capitalize on the power of these sense impressions. Merely pointing them out will help. If we suggest that the aroma of coffee is in the air, you can almost smell it. If we talk about the harshness and scratchiness of burlap or the smooth richness of velvet, can't you FEEL the difference? It's there, on your mind's fingers, we might say. Sounds and tastes can be suggested, and sights can be brought before the mind's eye.

These appeals to the senses are usually directed toward the desire for comfort. or pleasure of the individual who is to read the copy and see the bulletin board display. They capitalize on the needs and wishes for which every man seeks gratification.....the desire for delicious foods, for warmth and accuracy, for smooth textures, and vitality, for love and affection, for amusement and diversion. Copy can be written with these needs of the individual as a focus.

The individual also has an interest in the self as it is related to other people. Here are our needs for prrestige, for honor, for dignity. Copy can appeal to the pride that all of us wish to feel about some part of our lives.

Our emotions are not all concerned with our immediate self, of course. Many of our feelings are concerned with others directly. We love our mothers and fathers. We feel sympathy for strangers who are in trouble. We love our children. And there is much love, tenderness, and sympathy, along with admiration and respect, in friendship.

These emotions we have listed are positive. That is the only kind of emotional appeal we can safely make in the bulletin board display for education. It would be hardly defensible to use fear or envy or hate as a basis for our copy, since in our culture we deplore the manifestation of these emotions. True, we could try to develop a fear of, say, jaywalking, but most learning can be based on a positive approach. It need not be a purely intellectual approach, as we have seen, for the emotions usually act as the trigger that sets off the intellectual effort.

This emotional trigger is of basic importance to learning. We may accept an idea intellectuàlly but we don't àlways ACT unless we see the answer to "What does this have to do with me?" Perhaps one of the reasons why the educational practices based on learning for the sake of learning alone not always successful at first is that in the minds of the students no emotional reward has been substituted for the negative but sometimes effective fear of poor grades. Teachers must help students find successes and rewards that are satisfying and more positively stimulating than the old competition for grades.

CAN YOU WRITE COPY? Let us summarize the suggestions we have made for writing good copy.....copy that people will want to read and will remember long enough for it to affect their actions.

1. Use directive statements (with discretion).
2. Use group identification.....general statements the people can read themselves into, collective pronouns.
3. Use language devices.....rhythm, rhyme, alliteration, repetition similes, metaphors.
4. Appeal to the senses and the emotions.

มากาโต โนะ ทาการะ

โยรุ อิการุ ทามา โมะ นานิ เซน มิ โอะ เทรา คุ
ฟูมิ โคโซ ฮิโต โนะ ทาการะ นาริ เคะระ

สมบัติมีค่าอันแท้จริง

แม่เพชรอันล้ำค่าที่ประดับอยู่บนมงกุฎของสตรีส่องแสงแวววาวอยู่เหนือเกษา และ
พร่างพรายอยู่ในความมืดแห่งราตรีนั้น ก็ยังไร้ค่า

ด้วยเป็นแต่เพียงแสงอันแวววับ—หาใช่ความสว่างไม่

หนังสือที่ให้ความสว่างแก่ดวงจิตอันมืดมนนั้นต่างหาก คือสมบัติมีค่าอันแท้จริง

จาก หนังสือ จาก.....ญี่ปุ่น

ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๐๖

เกี่ยวกับกฐินพระราชทานของส.มาคม

สังเขปประวัติของ "วัดทรงธรรม" อ. พระประแดง จ. สมุทรปราการ

วัดทรงธรรมวรวิหาร

เป็นพระอารามหลวงชั้นโทวรวิหาร สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๒ โดยสมเด็จพระอนุชา
ราชกรมพระราชวังบวรสถานมงคล ทรงสร้างพร้อมกับสร้างเมืองนครเขื่อนขันธ์ มีกฐินสร้างด้วย
ไม้ พระอุโบสถก็เป็นเครื่องไม้ฝากระดาน พ.ศ. ๒๓๕๗-๒๓๕๘

สถานที่ตั้งวัดเดิม

อยู่ห่างจากแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตกประมาณ ๒ เส้น (ปัจจุบันเป็นสถานที่ตั้งของ
โรงเรียนอานวยวิทย) หลังจากกรมพระราชวังบวรสถานมงคลเสด็จสวรรคต เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๐
แล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยฯ ได้ทรงโปรดให้พระเจ้าน้อยยาเธอ กรมหมื่น
ศักดิ์พลเดช เป็นแม่กองมาสร้างเมืองนครเขื่อนขันธ์เพิ่มเติม ในครั้งนั้นได้สร้างบ่อน้ำใหม่ขึ้นอีก
หนึ่งบ่อคือ "บ่อน้ำเพชรหึง" ใช้อาณาเขตที่วัดทรงธรรม จึงได้โปรดให้ย้ายวัดเข้ามาอยู่ด้านใน
นอกกำแพงบ่อน้ำ (กำแพงบ่อน้ำปัจจุบันเดียวบริเวณนเพชรหึงหน้าวัดเดียว) บริเวณของบ่อน้ำ
เดิมหนึ่ง เป็นสถานที่ตั้งของสถานสงเคราะห์คนทุพพลภาพ และโรงเรียนอานวยวิทย เดิม
ไปตามคำแนะนำเจ้าพระยา การย้ายครั้งนั้นได้สร้างกุฏิเป็น ๓ คณะ คือ บริเวณวิหารเดียว ๑ คณะ
ทั้งพระอุโบสถ ๑ คณะ และต่อจากคณะที่ ๒ อีก ๑ คณะ ศาลาการเปรียญ ๑ หลัง (บาง
ท่านว่าศาลาการเปรียญหลังเดิมมีอยู่แล้ว เป็นศาลาทรงธรรม ของรัชกาลที่ ๒ และกรมพระ
ราชวังบวรฯ แต่ไม่มีหลักฐานแน่ชัด) ต่อมาในรัชกาลที่ ๓ สมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ได้เสด็จมา
ทอดพระกฐิน ทรงทอดพระเนตรเห็นวัดชำรุดมาก จึงรับสั่งให้พระยาดำรงคราชพลชั้น (คุ้ม
คุณน) ซึ่งเป็นเจ้าเมืองในขณะนั้นเป็นหัวหน้าปฏิสังขรณ์ การปฏิสังขรณ์ครั้งนั้นได้รอกุฏิทั้ง ๓
คณะ มาสร้างรวมกันเป็นหมู่เดียว

พระอุโบสถ

พระยาดำรงราชพลขันธ์ได้ออสร้างใหม่ ก่ออิฐ ฉาบปูน เสาพระอุโบสถมีลักษณะ
กลมเป็นคู่ ๆ เพื่อรับปีกเป็นชานพระอุโบสถ เสาทรงกลมมี ๕๖ ต้น สร้างศาลาพัก ๒ หลังหน้าพระ
อุโบสถ ขณะทพระประแดงยังเป็นจังหวัดอยู่ได้ใช้พระอุโบสถหลังนี้เป็นที่ถือนาฬาศมถัดยาของ
ข้าราชการทุกแผนก ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๓ ถึง ๒๔๗๕ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๗๓ สมัยพระธรรมวิจารย์
(สุข พุทธรดี) เจ้าอาวาสปัจจุบันนี้ พระอุโบสถได้ชำรุดทรุดโทรมมาก จึงได้ปฏิสังขรณ์ขึ้น
ใหม่ จากเงินผู้มีศรัทธาบริจาค เช่น จากการติดกั้นที่เทศน์มหาชาติ และผ้าป่าของนักเรียน
เป็นต้น แต่ทงนี้ให้คงไว้ซึ่งรูปเดิมทุกประการ ส่วนชื่อฟ้า ไบระกา และหางหงษ์นั้น นาย
อาทร ตั้งขวฒนะ เป็นผู้บริจาครวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๕,๐๐๐.๐๐ บาท (หกหมื่นห้าพันบาทถ้วน)
แล้วเสร็จและมีการฉลองเมื่อวันที่ ๒๐-๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๖

พระประธานในพระอุโบสถ

เป็นพระพุทธรูปในสมัยสุโขทัย ปางมารวิชัย มีลักษณะงามมาก ในรัชกาลที่ ๕
สมเด็จพระจอมเกล้าได้เสด็จมาทอดพระกฐิน และรับตั้งให้นำมา สรรูปต่อดอกกันและมีพระพุทธรูป
อื่นๆ อีกมาก เมื่อทรงเสด็จพระพุทธรูปองค์นี้เป็นพระประธานแล้ว ที่เหลือนั้นต่อมาได้บรรจุ
ไว้บนพระเจดีย์ใหญ่ทรงตั้ง และได้เคยมีคณะด้นมาคม ชุมนุมและชาวต่างประเทศมาชมเสมอ

พระวิหาร

ตั้งอยู่คานหน้าพระอุโบสถ พระยาดำรงราชพลขันธ์ (จ้อย คงเสถียร) เป็นหัวหน้าสร้าง
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕-๒๔๕๖ คุณหญิงโหม่งได้สร้างพระพุทธรูปปางจำลองถวาย มีงานประจำปีที่ของ
พระพุทธรูปปางจำลอง นำเงินมาซ่อมพระวิหารที่ชำรุด สมัยพระธรรมวิจารย์ (สุข พุทธรดี)
เป็นเจ้าของ นางแฉว กุศลโชติ ได้ซ่อมแซมปฏิสังขรณ์ฐานล่าง พนใน และชานนอกของ
พระวิหาร รวมสิ้นเงิน ๔๗,๐๐๐.๐๐ บาท (สี่หมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๗ ต่อมาใน
พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้ใช้ที่ดินที่พระวิหารนี้เปิดเป็นห้องสมุดของวัดทรงธรรม

พระเจดีย์องค์เล็ก

เป็นเจดีย์แบบรามัญ คือมีเจดีย์องค์ใหญ่อยู่ตรงกลาง ๑ องค์ และมีเจดีย์องค์เล็ก ๆ อยู่ทีละมุมอีก ๔ องค์ เจดีย์องค์ใหญ่ตั้งขึ้นในสมัยที่ชาวรามัญมาอยู่ ที่ฐานขององค์เจดีย์กว้าง ๑๓ คืบ สูง ๔ ๑๓ คืบ และมีการซ่อมแซมครั้งหนึ่ง ยอดเจดีย์องค์เล็ก ๆ เปลี่ยนเป็นรูปดอกบัวไป (ปัจจุบันนี้ประดิษฐานอยู่หน้าโรงเรียนอานนดวิทยี ทางโรงเรียนก็ได้ทำการรักษาไว้ด้วยดีตลอดเสมอมา)

พระเจดีย์องค์ใหญ่

ตั้งอยู่ข้างพระวิหาร เป็นแบบรามัญเช่นกัน แต่มีลักษณะที่แปลกกว่าคือมีเป็นชั้น ๆ ถึง ๓ ชั้นด้วยกัน จึงจะถึงองค์พระเจดีย์องค์กลางใหญ่ พระเจดีย์องค์เดิม หม่อมเกษร ฯ ริเริ่มสร้าง แต่ไม่สำเร็จ ต่อมาพระปลัดแทนได้ปฏิสังขรณ์จนสำเร็จ และในสมัยพระธรรมวิสารทะ (สุข พุทรวรดี) เจ้าอาวาสปัจจุบันนี้ ได้ทำการซ่อม ฉาบปูนฐานเจดีย์ องค์เจดีย์ทั้ง ๔ เทปูนรอบฐานเจดีย์ และได้บรรจุพระเครื่อง ๒๕ พุทธศัตวรรษอีกด้วย พระเจดีย์องค์นี้ กว้าง ๓๑ ๑๒ ๒ คืบ สูงถึงยอดฉัตร ๓๓ ๑๒ ๓ คืบ เจดีย์องค์เล็กกว้าง ๕ คืบ สูง ๓ ๑๒ ๑ คืบ

โรงเรียนมัธยมวัดทรงธรรม

โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนของรัฐบาล สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๔ โดยพระอุดมวิจารณ์ (กถัน นพคุณ) เจ้าอาวาสเป็นผู้ริเริ่ม ร่วมกับพระยานาคราช ฯ พระณรงค์ ฯ และดำรงชน ท่านได้ดำรงตำแหน่งเป็นครูใหญ่มาจนชราภาพ จึงได้ลาออก

โรงเรียนพระปริยัติธรรม

ตั้งอยู่หลังพระอุโบสถ สร้างขึ้นในสมัยพระธรรมวิสารทะ (สุข พุทรวรดี) เมื่อยังเป็นพระครูปฏิภันทร โดยได้รับถวายบ้านจาก นางแดง แต่สุจี

โรงเรียนประชาบาลวัดทรงธรรม

เดิมเป็นวัด ฯ หนึ่ง เมื่อได้โอนวัดนี้มาขึ้นกับวัดทรงธรรมแล้ว พระอุดมวิจารณ์ (กถัน นพคุณ) ได้เปิดเป็นโรงเรียนชั้นประถมขึ้น ขณะนั้นได้อยู่ในความดูแลของเทศบาล ฯ

ศาลการเปรียญ

ของเดิมรอดเมื่อดมัยพระยาคำวราชพลชั้น (จ้อย คชเดณี) ปฏิสังขรณ์วัดแล้ว สร้างใหม่ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๖ พระอุดมวิจารณ์ (ถนอม นพคุณ) ได้รื้อและสร้างขึ้นใหม่ สำหรับใช้เป็นสถานที่บำเพ็ญกุศล ในอันธรรมสงวนะ มีพระธรรมเทศนา และรักษาอุโบสถศีล

ศาลาประชุม

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๔ พระอุดมวิจารณ์ (ถนอม นพคุณ) ได้รื้อศาลามาจาก วัดกลางนา มาสร้างเป็นศาลาโถงไม้ไม่พินพาดาน ในปี พ.ศ. ๒๔๘๗ ดมัยพระธรรมวิจารณ์ (สุข พุทธิสวัสดิ์) ได้จัดการรื้อถอนและสร้างใหม่ โดยใช้ไม้เก่ากับไม้ใหม่ผสมกัน ใช้เป็นสถานที่บำเพ็ญกุศล ที่ประชุมสงฆ์ ที่ประชุมนักเรียน และที่แสดงปาฐกถา ฯลฯ

พระภิกษุ

ในสมัยรัชกาลที่ ๓ ที่ ๔ และ ๕ ได้เคยเสด็จมาทอดพระภิกษุ ถ้าปีใดไม่ได้เสด็จมาทอดพระภิกษุ ก็ทรงพระราชทานให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์ หน่วยงานราชการ องค์การและสมาคม เป็นต้น ฯ

รายนามเจ้าอาวาสวัดทรงธรรม

เท่าที่มีหลักฐานรวม ๕ รูปด้วยกัน คือ

๑. พระครูตั้งษ์
๒. พระอุดมญาณ (แล้ว ออกคสามิ) ตำแหน่งย้ายเป็นเจ้าคณะจังหวัดเขื่อนขันธ์ ได้รับพระราชทานเรือ ๘ แจก ๖ แจก และ ๔ แจก จากระชากาลที่ ๕ แต่ปัจจุบันเหลือแต่แก่งเรือเพียง ๑ แก่งเท่านั้น

๓. พระครูปฏิภาณ

๔. พระอุดมวิจารณ์ (ถนอม นพคุณ) ในสมัยท่านเป็นเจ้าอาวาส กระศึกษาของโลกและพระปริยัติธรรม ตั้งเป็นหลักฐาน ตำแหน่งปกครองเป็นเจ้าคณะแขวงและเจ้าคณะจังหวัด

๕. พระธรรมวิสารทะ (สุข พุทธรดี) เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน ท่านได้
บรรพชามาตั้งแต่เป็นด่ามเนร ขณะเป็นฐานานุกรมพระอุดมวิจารย์ ท่านเป็นกำลังสำคัญใน
การช่วยเหลือกิจการทุกอย่างในอดีต แม้ครุศึกษาก็ได้สอนศิษยานุศิษย์มามาก และ ท่านมาเด็ก
ทำการสอนศิษยานุศิษย์เมื่อมีโรงเรียนมากขึ้นแล้ว ขณะท่านมีอายุได้ ๑๕ ปี พรรษา ๑๒
พรรษา ปัจจุบันเป็นเจ้าคณะตำบลตาด

วัดทรงธรรม

วัดทรงธรรมเป็นวัดรามัญมาแต่เดิม ซึ่งรัชกาลที่ ๒ โดยกรมพระราชวังบวรสถาน-
มงคลทรงสร้าง น่าจะเป็นพระประสงค์ให้ชาวรามัญที่อพยพมาอยู่มณฑลเพ็ญศรีแล้ว ยังเป็น
วัดคูเมืองอีกด้วย การที่พระทัยเมตตาให้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารแล้ว ยังทรงพระกรุณา
สั่งหลักใจทางพระพุทธศาสนา คือ วัด ด้วยคุณธรรมอันดีงามเอง ชาวรามัญยกย่องผู้มี
คุณธรรมตามภาษารามัญว่า "เมินโท" แปลว่า "ผู้ทรงธรรม" หรือ "เจ้าผู้ทรงธรรม"
ขณะนั้นวัดทรงธรรมชื่อว่า "วัดทรงธรรม" แต่ถ้าวัดทรงธรรมมีเป็นความจริงแล้ว
ชื่อวัดทรงธรรมก็คงมาจากแห่งนี้แน่นอน นอกจากชื่อแล้ว ชาวบ้านรามัญมักจะเรียกกันจน
ติดปากว่า "แม่เมิกแซม" แปลว่า "แม่พระครู" คือ "วัดพระครู" โดยที่วัดนี้เจ้าอาวาส
และผู้ช่วยเจ้าอาวาสจะได้รับพระมหากรุณาแต่งตั้งสมณศักดิ์เป็น "พระครู" แม้เจ้าอาวาสจะ
ได้เป็นพระราชอาคันตุกะตาม "พระครู" ก็ต้องมีเป็นประจำเสมอ ฉะนั้นจึงนิยมเรียกกันอย่าง
นี้จนกระทั่งในพระราชพิธีทรงผนวชของต้นเกล้า ฯ ในรัชกาลที่ ๙ ทางราชการก็ได้อาราธนา
พระธรรมวิสารทะ เจ้าอาวาส ไปเป็นพระอันดับฝ่ายรามัญ แต่เนื่องจากชราภาพจึงไม่สามาร
จะไปได้

สำหรับพิธีการต่าง ๆ

เช่นกรทำสังฆกรรม สวดมนต์ ทางวัดก็ได้ใช้ภาษารามัญเป็นพื้น แต่ในปัจจุบัน
นั้นก็อนุโลมตามความเหมาะสม คือ มีการสวดมนต์ภาษาไทยและภาษารามัญตามโอกาส
สมควร แต่ในพิธีกฐินพระราชทานแล้ว ใช้สวดภาษารามัญ เว้น ตั้งแต่คำอุปโลกนกรรม
สวดกฐินติ อานุโมทนา และได้ถือปฏิบัติมาตลอดจนถึงทุกวันนี้

นิตยสารออกใหม่

นิตยสารที่จำหน่ายแพร่หลายในท้องตลาดแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ ๒ ประเภท ประเภทหนึ่งเป็นนิตยสารที่อ่านเพื่อความบันเทิง เนื้อหาส่วนใหญ่มักมีแต่เรื่องนวนิยาย มีสารคดีปนอยู่บ้างเป็นส่วนน้อย อีกประเภทหนึ่งเป็นนิตยสารทางวิชาการ ส่วนใหญ่บรรจุเรื่องเกี่ยวกับวิชาการทงน มีเรื่องเบาะแสมองแทรกบ้างไม่มากนัก สมาชิกของนิตยสารประเภทนี้ช้อยกว่าประเภทแรก ผู้สนใจจริง ๆ เท่านั้นจึงจะอ่าน วารสารห้องสมุดของเราที่อยู่ในประเภทหลังนี้เมื่อเร็ว ๆ นี้ได้นิตยสารทางวิชาการออกใหม่อีกฉบับหนึ่ง คือ ดั่งคมคำศัพท์ปริทัศน์ เป็นนิตยสารราย ๓ เดือน ของสมาคมตั้งคมคำศัพท์แห่งประเทศไทย ฉบับปฐมฤกษ์ออกเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๐๖ เรื่องในฉบับแรกก็น่าสนใจ เช่น ดยามดมาคม ของพระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร คำต่าง ๆ เกี่ยวกับขวัญของเสฐียรโกเศศ, ชีวิตและศิลปะของมดคอดมฮอดสเชก, ปรัชญาปารมิตาหฤทัยสูตร ของโรเบิร์ต อเอกเซลด, อันเนื่องมาแต่งานฉลองรอบร้อยปีประสูติสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ของ ด. ศิวรักษ์, Last Day of King Mongkut บทความวิจารณ์หนึ่งชื่อ ฯลฯ

ผู้จัดทำได้กล่าวไว้ในบทนำถึงเนื้อหาของนิตยสารตั้งคมคำศัพท์ปริทัศน์ว่า “มิได้ตั้งจำกัดแต่ในทางวิชาการ และมีได้นิยามคำตั้งคมคำศัพท์ ตามหลักคำกนิยมนเท่านั้น คือมิได้หมายเพียงแต่วิชามนุษยวิทยา รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา และวิชาอื่น ๆ ในสาขาเหล่านี้ หากกินความตลอดถึงวิชาอันเนื่องในมนุษยธรรม (Humanities) ด้วย...”

นิตยสารฉบับนี้ออกมีละ ๙ ฉบับ ในเดือนมิถุนายน ตุลาคม และกุมภาพันธ์ ราคาฉบับละ ๘ บาท สมาชิกเสียค่าบำรุงปีละ ๒๐ บาท แต่ถ้าผู้ใดบอกรับเป็นสมาชิกสำหรับปีที่สองโดยสอดรนาชนิดไปรษณีย์จำนวนเงิน ๒๐ บาท ดังจ่ายในนามผู้ตั้งกษณ์ ศิวรักษ์ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ พระโขนง ดังไปที่บรรณาธิการ สำนักพิมพ์สมาคมตั้งคมคำศัพท์แห่งประเทศไทย ถนนพญาไท จุฬา ซอย ๒ พระนคร แล้วก็จะได้รับตั้งคมคำศัพท์ปริทัศน์ ปีแรกเป็นอกินันทนาการทั้งปี

ชมรม มิตรบรรณารักษ์

ถ. เสกศิลป์

คุณต๋อง ประสิทธิ์ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนสุพรรณบุรี ได้ส่งรูปผลงานประจำปี ๒๕๐๕ และดั่งเงิน ๕๐ บาทมาบำรุงกิจการของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยด้วย ทางสมาคมได้รับไว้แล้วด้วยความพอใจยิ่ง และขออนุโมทนาในกุศลเจตนาอันดีมา ณ โอกาสนี้ ขอทึ่งดังแตกคอกจากผลงานแสดงว่าห้องสมุดประชาชนสุพรรณบุรีกำลังได้รับความสนับสนุนอยู่เรื่อย ๆ ทั้งนี้จากต่างได้มาโดยความสามารถ และเอาใจใส่ของบรรณารักษ์เป็นแน่แท้ เราตองมาตูกันว่าผลงานโดยสรุปมีอะไรบ้าง

๑. ถิ่นจังหวัดและสโมสรข้าราชการ ให้เงินอุดหนุนปีละ ๕,๐๐๐ บาท
๒. ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคหนังสือ, นิตยสาร, หนังสือพิมพ์รวม ๓,๐๗๕ บาท
๓. รายได้จากสมาชิกค่าเช่าและขายหนังสือพิมพ์เก่า ๑๕๗๓.๗๕ บาท
๔. องค์การไฟฟ้า ให้ใช้กระแสไฟฟ้า—ใช้พัดลม องค์การประปาให้ใช้น้ำดื่ม

ตลอดเวลา

๕. มีผู้ใช้ห้องสมุดตลอดปี ๓๘,๘๓๓ คน

คุณทองดี มีทรัพย์ ขอร้องมาว่า ขอให้บรรณารักษ์ช่วยขอรับรองคณะอาจารย์ที่เขียนวิชาชุดบรรณารักษ์ศาสตร์ลงวารสาร ๆ ให้เป็นแบบคำถามคำตอบจะได้หรือไม่ ผมถามบรรณารักษ์แล้ว บรรณารักษ์บอกว่า มีผู้ขอรับรองอย่างนี้หลายคนแล้ว และพยายามขอรับรองท่านคณะอาจารย์อยู่เสมอ จะพยายามขอรับรองต่อไปอีก

คุณระพีพรรณ อรชุน ส่งรูปมาร่วมชมรม และบอกว่าไม่ทราบว่าจะเข้าไปหรือเปล่า ขอเรียนคุณระพีพรรณว่า ไม่เข้าหรอกครับท่านที่ยังมิได้ส่งไปนะซึ่งจะช้าละ

คุณ ส.อ ช่าง ชวชนิต ขอร้องมาว่า อยากให้พิมพ์หลักสูตรชุดครู ป.ม. หมวดค. ของบรรณารักษ์ศาสตร์ในวารสาร ได้บอกบรรณารักษ์แล้ว ว่าจะพิจารณานำลงให้สำหรับตำราชุดบรรณารักษ์ศาสตร์ ปกค. และ ป.ม. ที่เสนอให้ทางสมาคมจัดทำขึ้นจำหน่ายนั้น เป็นความคิดเข้าที่ดี ขอเสนอเดชากรบริหารของสมาคมได้โปรดนำเสนอกับประชุมคณะกรรมการบริหารของสมาคมต่อไป บรรณารักษ์บอกว่าให้ขอคุณมาในการที่คุณชมวารสารปีที่ ๗ ว่าแปลกตาทั้งรูปเล่มและสาระ

ส.อ. ชำรง ชวนะชิต

ครูบรรณารักษ์โรงเรียนกองทัพบกูปดัมภ์
รัชตวิทยา ค่ายธนรัชต์ อ. ปราณบุรี
จ. ประจวบคีรีขันธ์

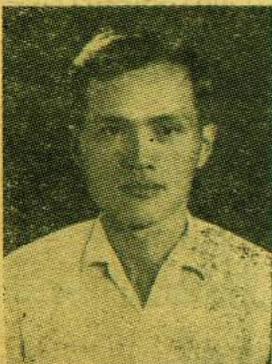
นายทองคี มีหิรัญ

บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนไชโย
"วัดไทรย์นิโครธาราม" ต. จรเข้ร้อง อ. ไชโย
จ. อ่างทอง

นายควัน ขาวหนู

บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
เมืองนราธิวาส อ. เมือง จ. นราธิวาส

นายเชาว์ เกษรา

บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

นายโท พวงชนสาร

บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

นางสาวระพีพรรณ อรชุ่น
บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
วัดธรรมิการาม จ. ประจวบคีรีขันธ์

นางสาวสมมาต สदानนท์
ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
โรงเรียนบ้านไผ่วิทยา อ. บ้านไผ่ จ. ขอนแก่น

นางสาวกาญจณี คณิศวรรัตนะ
ผู้ช่วยบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
โรงเรียนบ้านไผ่วิทยา อ. บ้านไผ่
จ. ขอนแก่น

นางสาวเยาวมาลย์ ชำตะวราหะ
ผู้ช่วยบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
โรงเรียนบ้านไผ่วิทยา อ. บ้านไผ่
จ. ขอนแก่น

Research Library

Within this library are found
The books of many centuries.
Illuminated manuscripts.
Volumes with yellowed, brittle leaves.
So many different languages.
Are here displayed, old forms.
And new, first printed words.
Books marking days of peace and storms.
All is so still along these aisles.
Where books rest on their special shelves.
This quiet fills each scholar now,
Who in these treasured volumes delves.

Louise Darcy

"Lonesome the floating Swan must be
Admist the cobalt of the sea
Beneath the azure of the skies
As white as the wave he lies."

(Translation by Heihachiro Honda)

ปริญญาให้รู้จัก...

นางสาวลมูล รัตตากร

อนุกรรมการแผนกจัดพิมพ์

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

คุณ ลมูล เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ ณ บ้านพักข้าราชการ ถนน
สุขุมวิท ตำบลสะพานหิน อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เป็นบุตร นางทิพย์ และ นายอุดม รัตตากร
เริ่มเรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนเทศบาล ๕ วัดตานีนวดโมด (วัดกลาง)
ขณะที่คุณครูสมจิตต์ ดินทอง เป็นคุณครูใหญ่ จบประถมศึกษา ๕ พ.ศ. ๒๔๘๕ และเข้าเรียน
มัธยมศึกษาในโรงเรียนสตรีปัตตานี "เดชะปัตตะยานุกูล" ขณะที่คุณครูปทุม เตโชชัยฉม
เป็นครูใหญ่ และจบมัธยมปีที่ ๖ ใน พ.ศ. ๒๔๙๐ ขณะที่คุณครูขับ กาญจนพิทักษ์ เป็นครู
ใหญ่ จากนั้นก็ได้เป็นนักเรียนในบารุง เข้าเรียนในโรงเรียนสอนรุ่นนันทาวิทยาลัย (วิทยาลัย
ครูสอนรุ่นนันทาปัจจุบัน) จนสำเร็จประกาศนียบัตรประโยคครูประถม ในพ.ศ. ๒๔๙๓ ขณะนั้น
อาจารย์ทรงแก้ว ปทุมานนท์ เป็นอาจารย์ใหญ่ และสอบเข้าเป็นนักเรียนในบารุง เรียน
อยู่ในโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมสามัญ (วิทยาลัยครูจันทร์เกษมในปัจจุบัน) จนสำเร็จประกาศ

นียบัตรประโยคครูมัธยม ในพ.ศ. ๒๔๘๕ ขณะนั้น คร. กมล เกฬพิจิตร ดำรงตำแหน่ง
อาจารย์ใหญ่ของสถาบันแห่งนี้

เนื่องจากคุณ ดมุด เป็นนักเรียนในบำรุง เมื่อดำเร็จการศึกษาระยะนี้แล้ว จึง
กลับไปรับราชการครูอยู่ที่โรงเรียนปัทมาณี "เบญจมาชุกดิ์" เป็นเวลา ๓ ปี มีโอกาสสอน
ทุกวิชาออกจากวิทยาคำศัพท์ และ พลศึกษา

ใน พ.ศ. ๒๔๘๘ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประชานมิตร เปิดรับนิสิตหญิงเป็นครั้งแรก
คุณดมุดจึงลาออกมากศึกษาคือในวิทยาลัยแห่งนี้ และสำเร็จปริญญาการศึกษาบัณฑิต
ในปีการศึกษา ๒๕๐๐ นับเป็นการศึกษาบัณฑิตหญิงรุ่นแรกคนหนึ่งแห่งประเทศไทย เมื่อจบ
แล้วได้เข้ารับการอบรมและฝึกงานด้านห้องสมุดตลอดภาคฤดูร้อน ภายใต้การสอนของ คร.
มาเรีย เหล่าสุนทร ณ ห้องสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประชานมิตร และเข้ารับตำแหน่ง
บรรณารักษ์ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน ทันทีที่เปิดภาคเรียนใหม่ ในปีต่อมาได้รับทุน
ไปศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยอินเดียมา สหรัฐอเมริกา และเรียนจบ
ปริญญาโททางบรรณารักษศาสตร์ (M.A. in Library Science) ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖

ปัจจุบันนี้ คุณดมุด เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวันและ
สอนวิชาห้องสมุดเบื้องต้นแก่นิสิตปีที่ ๑ ของวิทยาลัยทุก ๆ รุ่น รุ่นละสามเดือน เป็นอนุกรรมการ
แผนกจัดพิมพ์ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย นับเป็นที่ตั้งของการดำรงตำแหน่งหลัก
นอกจากงานโดยตำแหน่งหน้าที่ในสมาคม ฯ แล้ว คุณดมุด มักมีส่วนร่วมในกิจกรรมแทบ
ทุกครั้งที่สมาคมจัดขึ้น โดยถือมติว่าเป็นสมาชิกที่ดีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยเพื่อ
แห่งเดียวเป็นสิ่งที่พอใจและภาคภูมิใจที่สุดแล้ว

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ นี้ คุณดมุด ยังเป็นกรรมการส่งเสริมและประสานงานห้องสมุด
ของกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นอนุกรรมการส่งเสริมและประสานงานห้องสมุด โรงเรียน
อีกด้วย

หนังสือที่เขียนและมีส่วนร่วมในการเขียนได้แก่ ตวรรษนี้สัมพันธ์ของแผนการที่
หนังสือแบบทศนิยม และตวรรษนี้สัมพันธ์ (ฉบับแปลของฉบับย่อพิมพ์ครั้งที่ ๗), นิทานญี่ปุ่น
ชุดที่ ๑, ๒., นาซีลซ์ด์หลงเงา ส่วนบทความนั้น เป็นบทความที่เกี่ยวกับเรื่องของห้องสมุด
เกือบทุกบทความและส่วนมากก็ลงในวารสารห้องสมุด และคุรุสารซึ่งเป็นหนังสือประจำโรงเรียน
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน บทความดังกล่าว เช่นการให้บริการตอบคำถามในห้องสมุด

โรงเรียน, บัตรอนุญาตให้ใช้ห้องสมุด, ห้องสมุดของเรา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีงานด้านสำหรับเด็กซึ่งลงในวารสารห้องสมุดเป็นประจำ ได้แก่เรื่อง มังกรจำแดง, ผลกรรม, ภาษาทก, หม่าป้าเคราะห์ร้าย, พลทหารหาญ, และรอยยิ้มที่ซอกคอก เป็นต้น

ความสนใจเป็นพิเศษของคุณ ตมุต ในขณะนี้ ก็คือการเขียนหนังสือสำหรับเด็กซึ่งกำลังขาดแคลนอย่างมากในวงการหนังสือของไทย.

น.ส. กุลทรัพย์ ชื่นรุ่งโรจน์
หัวหน้าแผนกอักษรศาสตร์และวรรณคดี
กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์
กรมศิลปากร

เกิดเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ เริ่มเข้าเรียนหนังสือที่ โรงเรียนเซนต์วิโอนูร์จนตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๔ จนจบชั้นเตรียมอุดมศึกษาแผนกอักษรศาสตร์จากโรงเรียนนั้น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ แล้วเข้าศึกษาต่อในแผนกอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิตและอนุปริญญาศาสตรบัณฑิต เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๖ เข้ารับราชการในกรมศิลปากรในตำแหน่งประจำแผนกเรียบเรียง กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ (หอสมุดแห่งชาติ) พ.ศ. ๒๔๙๗ ได้เลื่อนเป็นหัวหน้าแผนกค้นคว้า

พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้รับทุน UNESCO ไปศึกษาและฝึกงานวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยนิวเซาท์เวลส์ นครซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ ประเทศออสเตรเลีย สอบได้วุฒิคุณวุฒิผู้ชำนาญวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ได้รับ Certificate of Competency as a Librarian จาก The Library Board of New South Wales และต่อมากรมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้รับเราเป็นสมาชิกของสมาคม

ระหว่างอยู่ในประเทศออสเตรเลีย ก่อนการศึกษาและภายหลังจบการศึกษา ได้

เข้าทำงานในหอสมุดประจำรัฐ (The Public Library of New South Wales) รวมเวลา
 ประมาณ ๔ เดือน โดยครั้งแรกได้เข้าทำงานในแผนกวิจัยและค้นคว้าใน The Mitchell Library
 ซึ่งเป็นแผนกหนึ่งของ The Public Library of N.S.W. เป็นที่เก็บรักษาเอกสารเกี่ยวกับประเทศ
 ออสเตรเลียทุกชนิด ทั้งที่พิมพ์ในออสเตรเลียและนอกประเทศ และที่เขียนโดยคนออสเตรเลีย
 ทั้งนอกและในประเทศด้วย นอกจากนี้ยังเก็บรวบรวมรักษาเอกสารที่เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน
 ในระหว่างฝึกงานนี้ ได้ปฏิบัติงานค้นคว้าและได้ทำงานสำคัญชิ้นหนึ่งให้แก่แผนกนี้ คือตรวจ
 ค้นพบเอกสารลายมือเขียนของ Sir Yoseph Banks (บุคคลสำคัญคนหนึ่งในประวัติศาสตร์สมัย
 ก่อสร้างประเทศออสเตรเลีย) ซึ่งเป็นจดหมายที่โต้เถียงพิมพ์ในจดหมายเหตุประวัติศาสตร์ของ
 ออสเตรเลียแต่แต่จดหมายนั้นขาดตอนท้ายอยู่ไม่สมบูรณ์ การที่ค้นพบนี้ทำให้เรื่องราวตอนนั้น
 สมบูรณ์ขึ้น นอกจากนี้ ก็ได้ฝึกงานในฝ่ายจัดซื้อเอกสารและหนังสือ (Acquisition
 Department) ฝ่ายทำบัตร (Cataloguing Department) และได้ดูงานหอสมุดแห่งชาติ หอสมุด
 รัฐสภา หอสมุดประจำรัฐ หอสมุดประชาชนประจำนคร หอสมุดประชาชนประจำอำเภอ
 หอสมุดมหาวิทยาลัย หอสมุดขององค์การศึกษาค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรม
 หอสมุดเคลื่อนที่ การแลกเปลี่ยนเอกสาร การทำสัปดาห์ การทำบรรณานุกรมแห่งชาติ ฯลฯ
 ในรัฐ New South Wales, รัฐวิกตอเรีย และรัฐแทสมาเนีย และได้ถือโอกาสชมหอจดหมายเหตุ
 แห่งชาติด้วย

ได้เดินทางกลับถึงประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๖ รวมเวลาที่ได้ศึกษา
 และดูงานในประเทศออสเตรเลีย ๑ ปี ๓ เดือน ได้เข้าปฏิบัติราชการในแผนกอักษรศาสตร์และ
 วรรณคดี กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ (เดิมคือแผนกค้นคว้าของหอสมุดแห่งชาติ แต่ได้มี
 พระราชบัญญัติแยกหอสมุดแห่งชาติออกเป็นกอง แผนกค้นคว้าจึงเปลี่ยนชื่อมาเป็นแผนกอักษร
 ศาสตร์และวรรณคดี ตั้งกติกองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ แต่คงมีหน้าที่ตามเดิม)

เคยเป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชาภาษาไทยแก่นิสิตปีที่ ๒ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย และนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร

เป็นกรรมการสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๒ - ๒๕๐๔ ได้
 ช่วยเหลือกิจการสมาคม คือ เป็นอนุกรรมการฝ่าย ในการประชุมใหญ่ พ.ศ. ๒๕๐๓ และเป็น
 อนุกรรมการบรรณานุกรมแห่งชาติของสมาคม ได้มอบงานเขียนเรื่อง ความก้าวหน้าของนัก

ประพันธ์ด้วยไทย ได้ใช้ประโยชน์ในการศึกษาชาวบรรณารักษศาสตร์ ในคณะอักษรศาสตร์
ทางกรมมหาวิทยาลัย

เป็นนายทะเบียนของสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย (PEN Club) ใน
คณะกรรมการชุดก่อตั้งสมาคม และได้เป็นกรรมการบริหาร และอนุกรรมการในปีต่อมาจน
พ.ศ. ๒๕๐๓

ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการของกระทรวงศึกษาธิการคัดเลือกหนังสือชุดวรรณคดี ยุค
โชทัย และยุครัตนโกสินทร์ เพื่อให้ครูจัดพิมพ์จำหน่าย

พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการ จัดงาน "ดัลต้าแห่ง
วรรณคดี" ของกรมศิลปากรเป็นครั้งแรก และต่อมาได้มีส่วนร่วมในการจัดงาน "วรรณคดี
สัญจร" ของกรมศิลปากรอีก

ระหว่างอยู่ในประเทศออสเตรเลีย ได้เป็นกรรมการสมาคมนักเรียนไทยในนคร
ซิดนีย์

ในด้านราชการ หน้าที่ ๆ ได้ปฏิบัติมาแล้วคือ ให้บริการตอบคำถามเกี่ยวกับ
วรรณคดีและประวัติศาสตร์, ควบคุมการจัดพิมพ์หนังสือจากต้นฉบับของหอสมุดแห่งชาติ, ได้
ช่วยเหลือค้นหาเอกสาร ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาปริญญาเอกในฝรั่งเศสที่ทำวิทยานิพนธ์เกี่ยว
กับวรรณคดีไทยหลายคน, เขียนบทความเกี่ยวกับวรรณคดีและประวัติศาสตร์ออกโฆษณาทาง
วิทยุกระจายเสียงเป็นครั้งคราว, และปฏิบัติงานด้านบรรณของกอง

ในด้านส่วนตัว สนใจในวรรณคดีไทย โคลงฉันท์ กาพย์ กลอน ได้ประพันธ์
โคลงฉันท์ กาพย์ กลอน เรื่องสั้น เรื่องยาว และดาร์คดี ดงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ราย
ดัลต้าและหนังสืออื่น ๆ และตีพิมพ์เป็นเล่มแล้วบางเรื่อง

ความสนใจและความเห็นเกี่ยวกับงานบรรณารักษ์ ปรารถนาอย่างยิ่งที่จะเห็น
ประเทศไทยมีหนังสือเครื่องมือ และเอกสารช่วยในงนค้นคว้าอย่างเพียงพอและทันสมัยเช่นใน
ต่างประเทศ และมีปณิธานที่จะจัดทำเมื่อมีโอกาส ปรารถนาจะเห็นหอสมุดต่าง ๆ ของไทยมี
บรรณารักษ์ที่มคฺคุณวุฒิและรักงานบรรณารักษ์ และให้คนไทยรู้จักใช้ห้องสมุดให้มีประโยชน์
สูงสุดท้ายคือหวังให้รัฐบาลและผู้บริหารประเทศเห็นความสำคัญของการมี การดำรงอยู่ และ
การพัฒนา หอสมุดของประเทศ.

นางรพินท์ มาพบพันธ์

นายทะเบียน

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

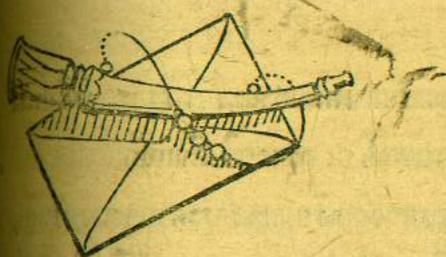
นางรพินท์ มาพบพันธ์ เกิดวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๕ ณ จังหวัดพระนคร บุตรี อำมาตย์ตรี หลวงดงดงรักษาเขตต์ (แปดก อันทะวัจนะ) และนางช้อย อันทะวัจนะ

การศึกษา เริ่มเข้าเรียนหนังสือที่ ร.ร. ดิศวิทยายา ตั้งแต่นั้นประถมจนจบประโยคมัธยมบริบูรณ์หญิง (ม. ๖) ใน พ.ศ. ๒๔๗๒ และได้ไปศึกษาต่อที่ ร.ร. เบญจมราชาลัยจนจบประโยคมัธยมบริบูรณ์ชาย (ม. ๘) ใน พ.ศ. ๒๔๗๔ ได้เรียนนิชากฎที่ ร.ร. เบญจมราชาลัย และสอบประโยคครูประถมได้ใน พ.ศ. ๒๔๗๕ สอบวิชาครูประโยคมัธยมได้ใน พ.ศ. ๒๔๗๕

เริ่มรับราชการเป็นครู โรงเรียนเบญจมราชาลัยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ จนถึงปัจจุบัน ในระหว่างที่ทำการสอนได้จัดห้องสมุดเป็นบริการแก่ครูและนักเรียนมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๗ ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้เปิดอบรมวิชาบรรณรักษ์ศาสตร์เป็นครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๔๘๘ ก็ได้เข้ารับการอบรมทุกหมวดวิชา และได้เข้ารับการอบรมอีกครั้งที่ พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้รับวุฒิบัตรในหมวดการเลือกหนังสือ และการเลือกหนังสือให้ยืม ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย และได้รับเกียรติเป็นนายทะเบียนของสมาคม ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖

ปัจจุบันนางรพินท์ มาพบพันธ์ ทำหน้าที่เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียน สอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาปลาย (ม.ศ. ๔-๕) และเป็นบรรณรักษ์ห้องสมุดของโรงเรียน

นางรพินท์ มาพบพันธ์ ได้ทำการสมรสกับ พันโทอาด มาพบพันธ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ มีบุตรธิดา ๓ คน เป็นหญิง ๓ ชาย ๒ ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ ๑๘๒ ซอยศิริคาม ถนนสุขุมวิท ตำบลตำรายาเหนือ จังหวัดสมุทรปราการ

ใคร? อะไร? ที่ไหน?

สมาคมของเรา

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๐๖ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ได้จัดตั้งนำชาเพื่อเลี้ยง
ดั่งสมาชิกของสมาคม ที่ได้รับทุนไปศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ๓ ท่านคือ นางสาวชนิษฐ
แพทยดี นางสาวอัมพร วีระวัฒน์ นางสาวอาฉวี ศักดิ์เจริญ ณ ห้องสมุดโรงเรียน
ดงกุหลาบวิทยาลัย

นางสาวชนิษฐ แพทยดี อาจารย์ในคณะบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ได้รับทุนจากมูลนิธิอาเซีย เพื่อศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในสหรัฐอเมริกา

นางสาวอัมพร วีระวัฒน์ บรรณารักษ์โรงเรียนดงกุหลาบวิทยาลัย ได้รับทุน
Frederick County รัฐ Maryland ไปฝึกและดูงานที่รัฐ Maryland เป็นเวลา ๑ ปี และได้ออก
เดินทางไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๖ โดยเครื่องบิน P.A.A.

นางสาวอาฉวี ศักดิ์เจริญ บรรณารักษ์ศูนย์วิชาการ พญาไท ได้รับทุนยอม
ไปศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่สหรัฐอเมริกา และได้ออกเดินทางไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๓
สิงหาคม โดยเครื่องบิน P.A.A.

คุณแจ่มจิตต์ เตหาวัฒน์ ประธานชมรมห้องสมุดดำปางที่เข้มแข็งที่สุด ได้รับทุน
U.S. State Department ไปดูงานด้านสังคมสงเคราะห์ที่สหรัฐอเมริกา และคุณแจ่มจิตต์จะดู
งานห้องสมุดที่เธอสนใจอีกด้วย สมาคมจึงได้จัดตั้งนำชาเพื่อเป็นเกียรติแก่คุณแจ่มจิตต์และ
คุณพิชัย เตหาวัฒน์ ที่ Queen's room เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๐๖ คุณแจ่มจิตต์ได้เดิน
ทางไปแล้ว ในวันที่ ๕ สิงหาคม ศกน

ผู้แทนสมาคมซึ่งได้รับทุนจากมูลนิธิรอกกีเฟลเดอร์ ได้ก่อกำเนิดขึ้นเมื่อกลางเดือนสิงหาคม ศกนี้

คุณอุทัย ทุติพะโพธิ บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ศิริราช ก็เดินทางกลับจากการไปร่วมประชุมบรรณารักษ์ห้องสมุดทางการแพทย์ ณ กรุงวอชิงตันแล้ว

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๖ สมาคมได้ไปมอบหนังสือเรียนและกระดานชนวนให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีท่านปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับมอบ หนังสือเรียนและกระดานชนวนที่นำไปมอบครั้งนี้ สมาคมได้รับเงินรายได้จากการแสดงโทรทัศน์พิเศษ เรื่อง "มายาธาไทย" หนังสือเรียนทั้งต้นสมาคมประสงค์จะส่งไปช่วยโรงเรียนที่ประสบภาวะภัยภาคใต้

ห้องสมุดในบ้านเรา

อำเภอหางฉัตร จังหวัดลำปาง ได้จัดงานเนื่องในวันศึกษาผู้ใหญ่ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้ดำเนินงาน ได้จัดนิทรรศการหนังสืออภิปรายปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุด และเลือกตั้งคณะกรรมการห้องสมุด ๒๕๐๖

อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง จัดงานวันห้องสมุด วันที่ ๖ สิงหาคม นายอำเภอ และศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้ดำเนินงาน มีการจัดนิทรรศการ ความสำคัญของห้องสมุด ปาฐกถา ได้วาทะ และมีการแสดงดนตรีไทย มีผู้บริจาคหนังสือให้ห้องสมุดในวันนั้น ๑๕๖ เล่ม

จังหวัดเชียงใหม่ จัดการแสดงแบบเสื้อของร้าน ศ. ณ บัอมเพชร รายได้จากงานนี้มอบให้แก่ห้องสมุด โมเดิร์นศึกษาแพทย์ที่เชียงใหม่ เพื่อให้จัดซื้อตำราต่าง ๆ

อันความกรุณาปราณี

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๖ พล.อ. ประภาส จารุเสถียร ร.ม.ต. ว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ไปตรวจราชการที่อำเภอบางกะปิ ในโอกาสที่ท่านได้บริจาคเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท เพื่อบำรุงห้องสมุด โรงเรียนบางกะปิด้วย

๒ กรกฎาคม ๒๕๐๖ อุปทูตผู้รักษากรแทนเอกอัครราชทูตอิตาลี ได้ไปมอบหนังสือต่าง ๆ เกี่ยวกับอิตาลี ให้กับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมี พณ.ฯ ท่าน พล.อ. ถนอม กิตติขจร อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้รับมอบ ร่วมกับบรรดาอาจารย์

อีกหลายท่าน หนังสือที่อุทิศให้แด่เราได้นำไปมอบครั้งนี้ ก็เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่อดีตประธานาธิบดี
อีดีราเอล อีดีชัค เบน-ชัค

ดร. ชาร์ลส์ เอน สมิท ผู้ช่วยทูตฝ่ายวัฒนธรรมแห่งสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย ได้
ไปมอบหนังสือเกี่ยวกับกำลังคน ให้กับสภาแรงงานแห่งชาติ โดย ร.ม.ต. ว่าการกระทรวง
มหาดไทยเป็นผู้รับมอบ ในนามกรมประชาสงเคราะห์ หนังสือเหล่านี้เป็นของสำนักแดงชาว
อเมริกัน

๒๓ กรกฎาคม บริษัทเซนต์ แอนกประชาสัมพันธ์ ได้มอบหนังสือตำราอนุกรม
คณิตศาสตร์ ๓ ชุด พร้อมทั้งดูได้อย่างงดงาม ให้กับสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย โดย
นายถนัดมาคม ๑ คือนายสุรจิต จันทร์ธำชชา เป็นผู้รับมอบ

การอบรมวิชาห้องสมุด

กรกฎาคม กรมวิสามัญศึกษา ได้รับทุนจากยูนิเซฟ ให้จัดอบรมครูบรรณา
การ ณ ห้องสมุดโรงเรียนสวนกุหลาบ มีครูเข้าอบรม ๖๐ คน

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย จัดอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์แก่ครูทั่วประเทศ
จำนวน ๔๖๗ คน ณ โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย การอบรมได้เริ่มวันที่ ๒๓ สิงหาคม
และสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๓๑ เดือนเดียวกัน

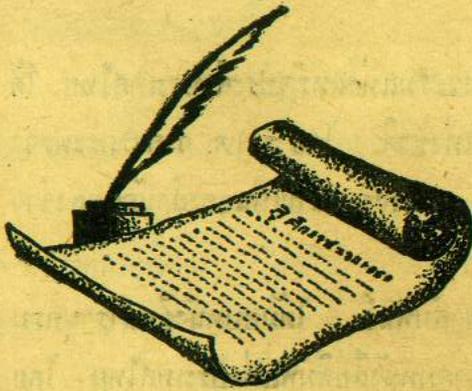
ศิลปกรรมพิเศษ

๒๐ กรกฎาคม สมาคมจัดรายการ "คุยกันเรื่องหนังสือประวัติศาสตร์" ทางสถานี
วิทยุ ก.ท.ท.

๓๓ กรกฎาคม สมาคมจัดเจ้าหน้าที่โรงเรียนตาบอด

๒๕ สิงหาคม สมาคมจัดรายการสนทนาเรื่องหนังสือ รายการสนทนาในวันนั้น คือ
"ห้องสมุดวิริยาณ"

๓๗ สิงหาคม สมาคมจัดเจ้าหน้าที่โรงเรียนตาบอด

บรรณาธิการแถลง

๓. จารดาร์ห้องสมุดฉบับพิเศษ รัชตมหนาว กำลังรอรับเรื่องสำหรับนำลงจากท่าน ขอได้โปรดรีบส่งเรื่องให้โดยด่วน

๒. ขอเรียนเตือนอีกครั้ง เรื่องการร่วมทอดกรฐินพระราชทาน โกลด์เวดดาเข้ามาแล้ว จะตั้งตั้งของหรือเงินบริจาคไปร่วมก็จัดตั้งไปได้แล้ว เพื่อจะได้กำหนดงานโกลด์เวดดาขึ้นวันทอดคือ ๓๘ ตุลาคม ๒๕๐๖ โปรดถือโอกาสไปร่วมให้จงได้

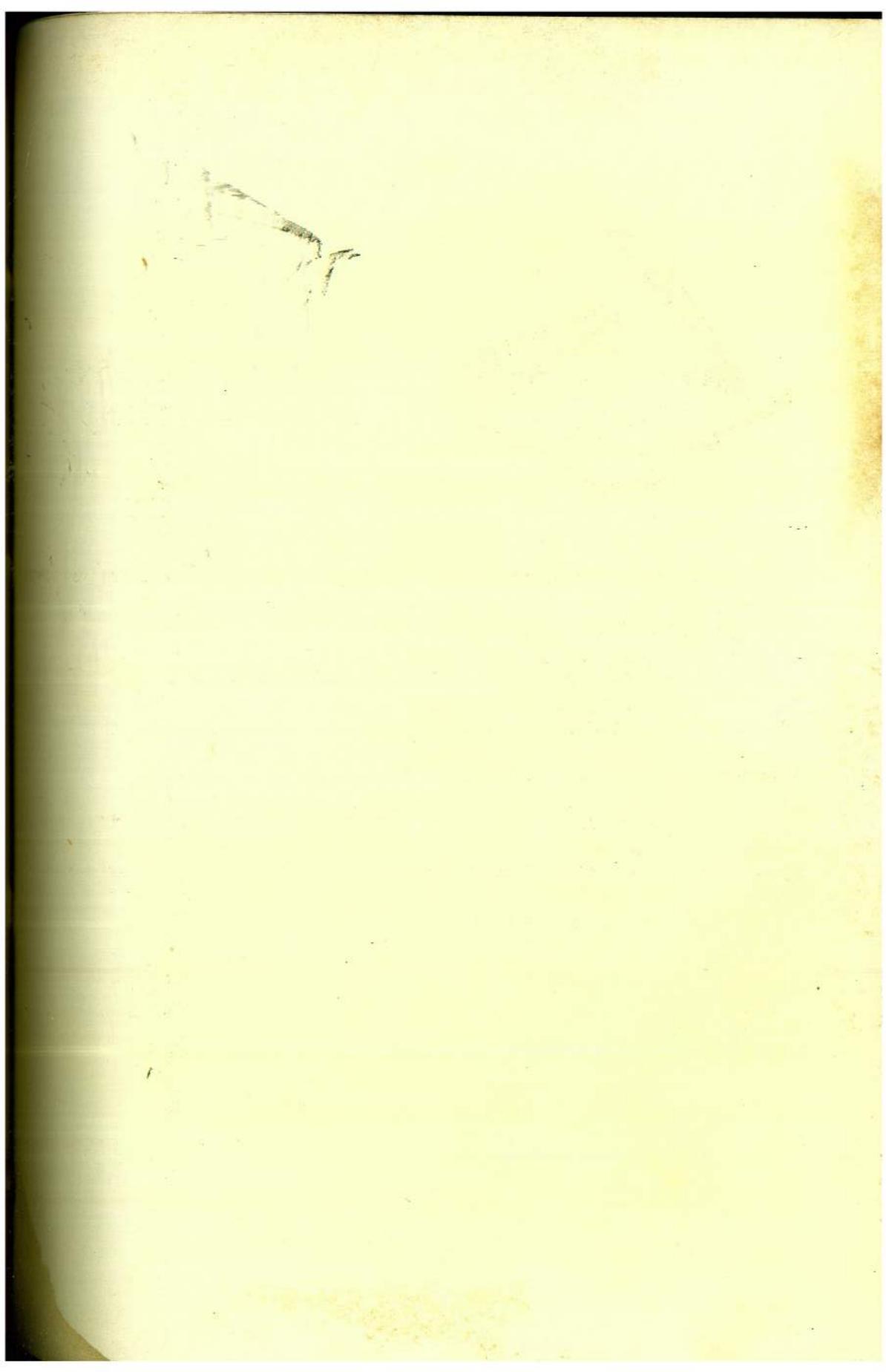
๓. หน้าชมรมมิตรบรรณารักษ์ กำลังต้องการข่าวและรูปจากท่าน คูอย่างปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓ และฉบับนี้ แล้วกรุณารีบส่งไปโดยเร็ว ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

๔. จารดาร์มีขาดตกบกพร่องทุกเล่ม ผมขอยอมรับผิดชอบ

บรรณาธิการ

■ △ ■
ในทมคณน

แม่แสงเทียนกยงติ

แพรวพิทยา

716-718 วังบูรพา พระนคร

ต. ป. ณ. 914

รับจัดหาหนังสือสำหรับห้อง
สมุดโดยเฉพาะ ทั้งพระ
ราชอาณาจักร ทั้งภาษาไทย
และต่างประเทศ สำหรับภาษา
ไทย บรรณารักษ์ ห้องสมุด
สั่งโดยตรง ลดให้ **25%**
ไม่คิดค่าส่ง สำหรับภาษา
ต่างประเทศ ลดให้ในราคา
พิเศษ และยุติธรรมที่สุด
พร้อมทั้งยินดี สั่งรายชื่อ
หนังสือ ต่างประเทศ เพื่อให้
บรรณารักษ์ เลือกลงก่อนสั่ง
ส่งจดหมายถึง.....

แพรวพิทยา

วังบูรพา พระนคร

โทร. 24283

